

Ekitabo Ekiyitibwa Olubereberye

Entandikwa

¹ Ku lubereberye Katonda yatonda eggulu n'ensi. ² Ensi yali njereere nga yeetabud-detabudde, ekizikiza nga kibisse kungulu ku buziba, n'Omwoyo wa Katonda ng'atambulira ku mazzi.

³ Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeerewo obutangaavu," ne waba obutangaavu. ⁴ Katonda n'alaba obutangaavu nga bulungi; n'ayawula obutangaavu n'ekizikiza. ⁵ Katonda obutangaavu n'abuyita emisana, n'ekizikiza n'akiyita ekiro. Ne wabaawo akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olw'olubereberye.

⁶ Era Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebbanga lyawule olufu n'amazzi." ⁷ Bw'atyo Katonda n'akola ebbanga okwawula wansi n'amazzi agali waggulu. Ne kiba bwe kityo. ⁸ Katonda ebbanga n'aliyita eggulu. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwokubiri.

⁹ Awo Katonda n'ayogera nti, "Amazzi agali wansi w'eggulu gakuŋŋaanire mu kifo kimu, wabeewo olukalu." Ne kiba bwe kityo. ¹⁰ Katonda olukalu n'aluyita ensi, amazzi

agakunjaanye go n'agayita ennyanja. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi.

¹¹ Awo Katonda n'agamba nti, "Ensi ereete ebimera: emiti egizaala ensigo mu ngeri yaagyo, emiti egy'ebibala ebibaamu ensigo mu ngeri yaagyo, gibeere ku nsi." Ne kiba bwe kityo.

¹² Ensi n'ereeta ebimera: ebimera eby'ensigo ebya buli ngeri, n'emiti egy'ebibala ebya buli ngeri n'ebijja ku nsi. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. ¹³ Ne buba akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokusatu.

¹⁴ Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebyaka mu bbanga ly'eggulu, okwawula emisana n'ekiro; bibeerenga obubonero okwawulanga ebiro, n'ennaku, n'emyaka. ¹⁵ Bibeere ebyaka ku ggulu, bireetere ensi obutangaavu." Ne kiba bwe kityo. ¹⁶ Katonda n'akola ebyaka ebinene bibiri, ekyaka ekisinga obunene kifugenga emisana, n'ekitono kifugenga ekiro, n'akola n'emmunyee. ¹⁷ Awo Katonda n'abiteeka mu bbanga ly'eggulu byakenga ku nsi, ¹⁸ enjuba efugenga emisana, omwezi gufugenga ekiro, era byawulenga obutangaavu n'ekizikiza. Katonda n'alaba ng'ekyo kirungi. ¹⁹ Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokuna.

²⁰ Katonda n'ayogera nti, "Amazzi galeete ebibinja by'ebiramu, n'ebinyonyi bibuukenga waggulu mu bbanga." ²¹ Bw'atyo Katonda n'akola ebitonde eby'omu nnyanja ebinene ennyo, na buli kiramu ekya buli ngeri eky'omu nnyanja,

na buli kinyonyi ekibuuka. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. ²² Bw'atyo Katonda n'abiwa omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale, mujjuze amazzi g'ennyanja, n'ebinyonyi byale ku nsi." ²³ Ne buba akawungeezi, ate ne buba enky; olwo lwe lunaku olwokutaano.

²⁴ Katonda n'ayogera nti, "Ensi ereete ebiramu ebya buli ngeri: ente, n'ebyewalula, n'ensolo ez'omu nsiko eza buli ngeri." Bwe kityo bwe kyali. ²⁵ Katonda n'atonda ensolo ez'oku nsi eza buli ngeri, n'ente eza buli ngeri, na buli ekyewalula ku ttaka ekya buli ngeri. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi.

²⁶ Awo Katonda n'agamba nti, "Tukole omuntu mu kifaananyi kyaffe mu ngeri yaffe. Bafugenga ebyennyanja eby'omu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, n'ensolo zonna, n'ensi yonna, era bafugenga na buli ekyewalulira ku nsi kyonna."

²⁷ Bw'atyo Katonda n'atonda omuntu mu kifaananyi kye,
mu kifaananyi kya Katonda mwe yamuton-
dera;
n'abatonda omusajja n'omukazi.

²⁸ Katonda n'abawa omukisa, n'abagamba nti, "Mwale mujjuze ensi, mugifugenga. Mufugenga ebyennyanja ebiri mu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga na buli kiramukira ekitambula ku nsi."

²⁹ Awo Katonda n'agamba nti, "Laba mbawadde buli kimera eky'ensigo ekiri ku nsi na buli muti ogw'ensigo mu kibala kyagwo.

Munaabiryanga. ³⁰ Mbawadde na buli nsolo ey'oku nsi, na buli kinyonyi eky'omu bbanga na buli ekyewalula, na buli ekissa omukka mbiwa buli kimera, okuba emmere yaabyo." Bwe kityo bwe kyali.

³¹ Awo Katonda n'alaba byonna by'akoze nga birungi nnyo. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwomukaaga.

2

¹ Bwe bityo eggulu n'ensi awamu ne byonna ebigirimu ne biggwa okukolwa.

² Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze ebyo byonna bye yali akola; n'awummulira ku lunaku olwo ng'ava ku mirimu gye gyonna gye yakola. ³ Bw'atyo Katonda olunaku olw'omusanvu n'aluwa omukisa n'alutukuza; kubanga ku olwo Katonda kwe yawummulira emirimu gye yakola mu kutonda.

Adamu ne Kaawa

⁴ Ebyo bye bifa ku ggulu n'ensi nga bwe byatondebwa, MUKAMA Katonda we yamalira okutonda eggulu n'ensi.

⁵ Tewaaliwo muddo gwonna ku nsi wadde ekimera kyonna, kubanga MUKAMA Katonda yali tannatonnyesa nkuba ku nsi era nga tewali muntu ow'okulima ettaka. ⁶ Naye ensulo n'eva mu ttaka n'efukirira ensi yonna.

⁷ MUKAMA Katonda n'akola omuntu okuva mu

nfuufu ey'oku nsi n'amufuuwa mu nnyindo omukka ogw'obulamu. Omuntu n'aba omulamu. ⁸ MUKAMA Katonda yali asimbye ennimiro Adeni ku luuyi olw'ebuvanjuba, omuntu gwe yabumba n'amuteeka omwo. ⁹ MUKAMA Katonda n'ameza mu ttaka buli muti ogusanyusa amaaso era omulungi okulya. N'ateeka omuti ogw'obulamu, n'omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi wakati mu nnimiro.

¹⁰ Omugga ne gusibuka mu nnimiro Adeni ne gukulukuta okulufukirira, ne gwanjaalira omwo ne guvaamu emigga ena. ¹¹ Erinnya ly'ogusooka Pisoni, gwe gwo ogukulukuta okwetooloola ensi ya Kavira, awali zaabu; ¹² ne zaabu y'ensi eyo nnungi; mulimu bideriamu n'amayinja onuku. ¹³ Omugga ogwokubiri ye Gikoni, gwe gukulukuta okwetooloola ensi ya Kuusi.* ¹⁴ N'erinnya ly'ogwokusatu ye Tigiriisi ogukulukutira ku buvanjuba bwa Bwasuli. Ogwokuna ye Fulaati.

¹⁵ MUKAMA Katonda n'ateeka omuntu mu nnimiro Adeni agirimenga era agikuumenga. ¹⁶ MUKAMA Katonda n'alagira omuntu nti, "Emiti gyonna egy'omu nnimiro olyangako, ¹⁷ naye omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi ogwo togulyangako, kubanga lw'oligulyako tolirema kufa."

¹⁸ MUKAMA Katonda n'ayogera nti, "Si kirungi omuntu okuba yekka, nnaamukolera omubeezi amusaanira." ¹⁹ Naye olwo MUKAMA Katonda yali amaze okukola ensolo zonna ez'omu nsiko

---

* **2:13** Kuusi, mu Ndagaano Enkadde, ly'erinnya ly'ekifo mu Lwebbulaniya eky'e Sudaani oba Buwesiyopya. Omugga ye Kiyira.

n'ebinyonyi eby'omu bbanga. N'abireeta eri omuntu abituume amannya. Buli kiramu omuntu nga bwe yakiyita, lye lyabeera erinnya lyakyo. ²⁰ Bw'atyo omuntu n'atuuma buli nsolo ey'awaka, n'ebinyonyi eby'omu bbanga n'ensolo ez'omu nsiko amannya.

Adamu yali tannaba kufunirwa mubeezi. ²¹ MUKAMA Katonda n'aleetera omusajja otulo tungi nnyo ne yeebaka; bwe yali nga yeebase n'amuggyamu olubirizi lumu, n'azzaawo ennyama. ²² MUKAMA Katonda n'atonda omukazi okuva mu lubiriizi lwe yaggya mu musajja n'amumuleetera.

²³ Omusajja n'agamba nti,
 "Lino lye ggumba ery'omu magumba gange,
 ye nnyama ey'omu nnyama yange,
 anaayitibwanga mukazi;
 kubanga aggyibbwa mu musajja."

²⁴ Noolwekyo omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina ne yeegatta ne mukazi we, ne bafuuka omubiri gumu.

²⁵ Omusajja n'omukazi baali tebambadde, naye nga tewali akwatirwa munne nsonyi.

3

Okujeema kw'Omuntu

¹ Kale nno omusota gwali mukalabakalaba okukira ensolo zonna ez'omu nsiko, MUKAMA Katonda ze yatonda. Ne gugamba omukazi nti, "Kazzi Katonda yagamba nti, 'Temulyanga ku muti gwonna ogw'omu nnimiro!'"

² Omukazi n'addamu omusota nti, "Tulya ku buli muti ogw'omu nnimiro, ³ kyokka Katonda yatulagira nti, 'Temulyanga ku kibala ky'omuti oguli wakati mu nnimiro, wadde okugukwatako, muleme okufa.'"

⁴ Naye omusota ne gugamba omukazi nti, "Temugenda kufa. ⁵ Kubanga Katonda amanyi nga lwe muligulyako amaaso gammwe lwe galizibuka, era mulifaanana nga ye, okumanyanga ekirungi n'ekibi."

⁶ Awo omukazi bwe yalaba ng'omuti mulungi nga gusanyusa okutunulako era gwegombebwa okuleeta amagezi, n'anoga ekibala kyagwo n'alya; n'awaako ne bba naye n'alya. ⁷ Awo amaaso gaabwe bombi ne gazibuka, ne bategeera nga baali bwereere; ne baluka amalagala g'emiti ne beekolera ebyokwambala.

⁸ Awo ne bawulira eddoboosi lya MUKAMA Katonda ng'atambula mu nnimiro, mu budde obuweeweevu. Omusajja n'omukazi ne beekweka mu miti MUKAMA Katonda aleme okubalaba. ⁹ Naye MUKAMA Katonda n'ayita omusajja nti, "Oli ludda wa?"

¹⁰ N'addamu nti, "Mpulidde eddoboosi lyo mu nnimiro, ne ntya, kubanga mbadde bwereere; ne nneekweka."

¹¹ N'amubuuza nti, "Ani akubuulidde nti oli bwereere? Olidde ku muti gwe nakulagira obutagulyangako?"

¹² Omusajja n'addamu nti, "Omukazi gwe wampa okubeeranga nange y'ampadde ekibala ne ndya."

13 MUKAMA Katonda kwe kubuuza omukazi nti, “Kiki kino ky’okoze?”

Omukazi n’addamu nti, “Omusota gwe gunsenzesenze ne ndya.”

14 MUKAMA Katonda n’agamba omusota nti, Kubanga okoze kino okolimiddwa okukira ensolo zonna ez’awaka n’ez’omu nsiko, oneekululiranga ku lubuto lwo era onoolyanga nfuufu ennaku zonna ez’obulamu bwo.

15 Nteeka obulabe wakati wo n’omukazi, ne wakati w’ezzadde lyo n’ezzadde ly’omukazi; ezzadde lye linaakubetentanga omutwe, naawe onoolibojjanga ekisinziiro.

16 N’agamba omukazi nti, “Nnaayongeranga nnyo ku bulumi bwo ng’oli lubuto, onoozaaliranga mu bulumi; musajja wo anaakukoleranga bye weetaaga kyokka anaakufuganga.”

17 N’agamba Adamu nti, “Kubanga owulidde eddoozi lya mukazi wo, n’olya ku muti gwe nakulagira obutagulyangako, “ensi ekolimiddwa ku lulwo; mu ntuyoyo zo mw’onoofuniranga ekyokulya ennaku zonna ez’obulamu bwo.

18 Ensi eneekumerezanga amaggwa n’amatovu, onoolyanga ebibala eby’omu nnimiro.

19 Mu ntuyoyo zo mw’onoggyanga ekyokulya, okutuusa lw’olidda mu ttaka mwe wava,

kubanga oli nfuufu ne mu nfuufu mw'olidda.”

²⁰ Omusajja n'atuuma omukazi erinnya Kaawa, oyo ye nnyina w'abalamu bonna.

²¹ MUKAMA Katonda n'akolera Adamu ne mukazi we ebyambalo eby'amaliba n'abambaza.

²² Awo MUKAMA Katonda n'agamba nti, “Laba omuntu afuuse ng'omu ku ffe okumanyanga ekirungi n'ekibi; kale kaakano talwa kugolola mukono gwe n'anoga ku muti ogw'obulamu n'alya, n'awangaala emirembe gyonna.”

²³ Bw'atyo MUKAMA Katonda n'agoba omuntu mu nnimiro Adeni agende alimenga ettaka mwe yaggyibwa. ²⁴ Bwe yamala okugobamu omuntu, n'ateekamu Bakerubi n'ekitala ekimyansa eky'obwogi ku buli ludda okukuuma ekkubo erigenda ku muti ogw'obulamu.

4

Kayini ne Aberi

¹ Adamu n'amanya Kaawa, mukazi we, n'aba olubuto n'azaala Kayini n'agamba nti, “MUKAMA annyambye nzadde omuntu.” ² Oluvannyuma n'azaala muganda we Aberi.

Aberi n'aba mulunzi, ye Kayini n'abeera mulimi. ³ Awo ennaku bwe zaayitawo Kayini n'alyoka aleeta ebibala by'ebimera ebyava mu ttaka okubiwaayo eri MUKAMA. ⁴ Aberi naye n'aleeta ku baana b'endiga ze ababereberye n'amasavu gaazo. MUKAMA n'asiima Aberi n'ekiweebwayo kye. ⁵ Naye teyasiima Kayini wadde ekiweebwayo kye. Awo Kayini

n'asunguwala nnyo, n'endabika y'amaaso ge n'ewaanyisibwa.

⁶ MUKAMA n'abuuzza Kayini nti, "Osunguwalidde ki? Era n'endabika y'amaaso go lwaki ewaanyisiddwa?" ⁷ Bw'onookolanga obulungi tokkirizibwenga? Naye bw'otokole bulungi ekibi, kiri kumpi naawe, nga kikulindiridde, naye oteekwa okukiwangula."

Kayini atta Aberi

⁸ Kayini n'agamba Aberi muganda we nti, "Tulageko mu nnimiro." Bwe baali nga bali mu nnimiro Kayini n'agolokokera ku muganda we Aberi, n'amutta.

⁹ Awo MUKAMA n'abuuzza Kayini nti, "Muganda wo Aberi ali ludda wa?"

N'amuddamu nti, "Ssimanyi; nze mukuumi wa muganda wange?"

¹⁰ MUKAMA n'amugamba nti, "Okoze ki? Eddoboozi ly'omusaayi gwa muganda wo oguyiyiddwa ku ttaka linkaabirira." ¹¹ Ne kaakano okolimiddwa, era ettaka lyasamye okumira omusaayi gwa muganda wo gwe wasse. ¹² Bw'onoolimanga ettaka teriikuwenga bibala byalyo; onoobanga momboze ku nsi."

¹³ Kayini n'agamba MUKAMA nti, "Ekibonerezo kyange kinzitooweredde sikisobola." ¹⁴ Laba, ongobye okuva ku nsi ne mu maaso go; era nnaabanga momboze ne buli anandaba ananzita."

¹⁵ Awo MUKAMA n'amugamba nti, "Nedda si bwe kiri. Buli alitta Kayini ndimuwalana emirundi musanvu." Awo MUKAMA n'ateeka

akabonero ku Kayini, buli amulaba aleme okumutta. ¹⁶ Kayini n'alyoka ava mu maaso ga MUKAMA, n'abeera mu nsi ya Enodi ku luuyi olw'ebuvanjuba olwa Adeni.

Abaana ba Kayini

¹⁷ Kayini n'amanya mukazi we, n'aba olubuto n'azaala Enoka. Kayini n'azimba ekibuga n'akituuma erinnya Iyerimu erya mutabani we Enoka. ¹⁸ Enoka n'azaalirwa Iradi ne Iradi n'azaala Mekujeeri, ne Mekujeeri n'azaala Mesuseera, ne Mesuseera n'azaala Lameka.

¹⁹ Lameka n'awasa abakazi babiri: omu yali Ada n'omulala nga ye Zira. ²⁰ Ada n'azaala Yabali. Ono ye yali kitaawe w'abo ababeera mu weema nga balunda. ²¹ Muganda we Yubali, ye yazaala abo abakuba ennanga n'okufuuwa omulere. ²² Zira n'azaala Tubalukayini omuweesi w'eby'ekikomo n'eby'ekyuma. Ne mwannyina wa Tubalukayini nga ye Naama.

²³ Lameka n'agamba bakazi be nti,
 "Ada ne Zira, muwulire eddoboosi lyange;
 mwe bakazi ba Lameka, muwulirize kye
 njamba;
 nzise omusajja olw'okunfumita,
 nga muvubuka, olw'okunkuba.

²⁴ Obanga Kayini yawalanirwa emirundi musanvu,
 mazima Lameka wa kuwalanirwa emirundi
 nsanvu mu musanvu."

Okuzaalibwa kwa Seezi

²⁵ Awo Adamu n'amanya mukazi we, n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Seezi, kubanga

yayogera nti, “Katonda ampadde omwana omulala mu kifo kya Aberi, Kayini gwe yatta.”²⁶ Seezi n’azaala omwana owoobulenzi n’amutuuma Enosi.

Mu kiseera ekyo abantu ne batandika okukoowoola erinnya lya MUKAMA.

5

Okuva ku Adamu Okutuuka ku Nuuwa

¹ Luno lwe lulyo lwa Adamu.

Katonda bwe yatonda omuntu, yamukola mu kifaananyi kya Katonda. ² Yabatonda omusajja n’omukazi, n’abawa omukisa n’abatuuma, “abantu.”

³ Adamu bwe yaweza emyaka kikumi mu asatu, n’azaala omwana owoobulenzi amufaanana, mu kifaananyi kye, n’amutuuma Seezi. ⁴ Seezi bwe yamala okuzaalibwa, Adamu n’amala emyaka lunaana, n’azaaliramumu abaana aboobulenzi n’aboobuwala. ⁵ Emyaka gyonna Adamu gye yamala gyalilwenda mu asatu, n’afa.

⁶ Seezi bwe yaweza emyaka kikumi mu etaano n’azaala Enosi. ⁷ Seezi bwe yamala okuzaala Enosi n’awangaala emyaka emirala lunaana mu musanvu n’azaaliramumu abaana aboobulenzi n’aboobuwala. ⁸ Bwe gityo emyaka gyonna egya Seezi ne giba lwenda mu kkumi n’ebiri n’alyoka afa.

⁹ Enosi bwe yaweza emyaka kyenda n’azaala Kenani. ¹⁰ Enosi bwe yamala okuzaala Kenani n’awangaala emyaka emirala lunaana

mu kkumi n'etaano, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala. ¹¹ Bwe gityo emyaka gyonna Enosi gye yamala ne giba lwenda mu etaano; n'alyoka afa.

¹² Kenani bwe yaweza emyaka nsanvu n'azaala Makalaleri. ¹³ Kenani n'awangaala emyaka emirala lunaana mu ana, n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala. ¹⁴ Emyaka gyonna Kenani gye yamala ne giba lwenda mu kkumi.

¹⁵ Makalaleri bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Yaredi. ¹⁶ Bwe yamala okuzaala Yaredi n'awangaala emyaka emirala lunaana mu asatu n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ¹⁷ Ennaku zonna eza Makalaleri ne ziba emyaka lunaana mu kyenda mu etaano, n'afa.

¹⁸ Yaredi bwe yaweza emyaka kikumi mu nkaaga mu ebiri n'azaala Enoka.

¹⁹ Yaredi bwe yamala okuzaala Enoka n'awangaala emyaka emirala lunaana, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ²⁰ Bwe gityo emyaka gyonna Yaredi gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu ebiri, n'afa.

²¹ Enoka bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Mesuseera. ²² Enoka n'atambulira wamu ne Katonda, okumala emyaka ebikumi bisatu nga Mesuseera amaze okuzaalibwa, n'azaala abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ²³ Bwe gityo emyaka gyonna egya Enoka ne giba ebikumi bisatu mu nkaaga mu etaano. ²⁴ Enoka

yatambula ne Katonda, n'ataddamu kula-bika, kubanga Katonda yamutwala.

Mesuseera ne Nuuwa

- ²⁵ Mesuseera bwe yali nga yaakamala emyaka kikumi mu kinaana mu musanvu n'azaala Lameka. ²⁶ Bwe yamala okuzaala Lameka n'awangaala emyaka emirala lusanvu mu kinaana mu ebiri, n'azaala abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. ²⁷ Bwe gityo emyaka gyonna Mesuseera gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu mwenda; n'afa.
- ²⁸ Lameka bwe yali nga wa myaka kikumi mu kinaana mu ebiri n'azaala omwana owoobulenzi ²⁹ n'amutuuma Nuuwa, ng'agamba nti, "Okuva mu ttaka MUKAMA lye yakolimira, ono yalituweezaweeza mu mulimu gwaffe, ne mu kutegana kw'emikono gyaffe." ³⁰ Lameka n'awangaala emyaka emirala bitaano mu kyenda mu etaano ng'amaze okuzaala Nuuwa, mu gyo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. ³¹ Bwe gityo emyaka gyonna Lameka gye yawangaala ne giba lusanvu mu nsanvu mu musanvu.
- ³² Nuuwa bwe yaweza emyaka ebikumi bitaano n'azaala Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi.

6

Amataba

- ¹ Abantu bwe beeyongera obungi ku nsi ne bazaalirwa abaana aboobuwala. ² Abaana ba Katonda ne balaba ng'abawala abo balungi ne

bawasa buli gwe beerondera. ³ Awo MUKAMA n'agamba nti, "Omwoyo wange taawakanenga na muntu emirembe gyonna, kubanga muntu buntu; n'ennaku ze ziriba emyaka kikumi mu abiri."

⁴ Mu nnaku ezo, abaana ba Katonda bwe beegatta n'abawala b'abantu abo, ne babazaalamu abaana; be Banefuli abaali abatutumufu ennyo era abalwanyabi abeekitalo mu biseera ebyo era ne mu biro ebyaddirira.

Katonda Asalira Abantu Omusango

⁵ MUKAMA n'alaba ng'ekibi ky'omuntu kiyinze nnyo ku nsi; nga buli ndowooza y'omutima gw'omuntu mbi njereere ebbanga lyonna.

⁶ MUKAMA n'anakuwala nnyo kubanga yatonda omuntu ku nsi, n'alumwa nnyo mu mutima gwe.

⁷ Awo MUKAMA n'agamba nti, "Ndiggya ku nsi omuntu gwe natonda, ndisaanyaawo omuntu, n'ensolo n'ebinyonyi, kubanga nejjusizza olw'okubitonda." ⁸ Kyokka ye Nuuwa n'alaba ekisa mu maaso ga MUKAMA.

Ekiragiyo ky'Okuzimba Eryato

⁹ Bino bye bifa ku Nuuwa n'ab'omu nju ye:

Nuuwa yali muntu mutuukirivu, nga taliiko kya kunenyezebwa mu bantu b'ekiseera kye, n'atambula ne Katonda. ¹⁰ Nuuwa yalina bata-bani be basatu: Seemu ne Kaamu ne Yafeesi.

¹¹ Ensi yali nnyonoonefu mu maaso ga Katonda era ng'ejjudde eddalumu. ¹² Katonda n'alaba ensi, era laba, ng'eyoonese mu kweyisa kwayo kubanga buli muntu yenna yali kyetwala

nga tewakyali mutuukirivu. ¹³ Katonda kwe kugamba Nuuwa nti, “Mmaliridde okuzikiriza buli muntu, kubanga ensi ejjudde eddalu; laba, nzija kubazikiriza mbamalewo ku nsi. ¹⁴ Naye ggwe Nuuwa weekolere eryato mu muti gofeeri, okolemu ebisenge, olibikke n’envumbo munda ne kungulu. ¹⁵ Bw’oti bw’oba olikola: obuwantu bwalyo mita kikumi mu ana, n’obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n’obugulumivu mita kkumi na ssatu n’ekitundu. ¹⁶ Bw’oliba olizimba, waggulu oteekangayo akasolya nga kabika kimu kyakubiri ekya mita. Omulyango gwalyo oguteekanga mu mbiriizi zaalyo. Okolanga eryato lya kalinassatu, ery’emyaliiro: ogwa wansi n’ogwokubiri, n’ogwokusatu. ¹⁷ Ndireeta amataba ku nsi, okuzikiriza buli kiramumu, ekissa omukka, ekiri wansi w’eggulu; buli ekiri ku nsi kya kufa. ¹⁸ Naye ndikola endagaano naawe. Oliyingira mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo, ne baka batabani bo wamu naawe. ¹⁹ Oliyingira mu lyato na buli kiramumu ekirina omubiri; oliyingiza bibiri bibiri ekisajja n’ekikazi bibeere biramu naawe. ²⁰ Ku binyonyi ebya buli ngeri, ne ku nsolo eza buli ngeri, na buli ekyewalula ekya buli ngeri, bibiri bibiri ebya buli ngeri birijja gy’oli, bibeere biramu. ²¹ Era twala buli ngeri ya mmere eriibwa, ogitereke; eriba mmere yo n’ebiramu byo.”

²² Nuuwa n’akola byonna nga Katonda bwe yamulagira.

7

¹ Awo MUKAMA n’agamba Nuuwa nti, “Yingira

mu lyato, ggwe n'abantu bo bonna, kubanga nkulabye ng'oli mutuukirivu mu mulembe guno. ² Twala ku buli nsolo ennongoofu musanvu musanvu ensajja n'enkazi, ³ era ne ku binyonyi eby'omu bbanga musanvu musanvu ekisajja n'ekikazi, okukuuma olulyo lwabyo ku nsi. ⁴ Bwe waliyitawo ennaku musanvu nditonnyesa enkuba ku nsi emisana n'ekiro okumalira ddala ennaku amakumi ana, era ndizikiriza buli kintu ekiramu kye natonda ku nsi."

⁵ Bw'atyo Nuuwa n'akola buli kintu nga MUKAMA bwe yakimulagira.

⁶ Nuuwa yali aweza emyaka lukaaga amataba bwe gajja ku nsi. ⁷ Nuuwa n'ayingira mu lyato n'abaana be ne mukazi we n'abakazi b'abaana be bawone amataba. ⁸ Era ensolo ennongoofu, n'ensolo ezitali nnongoofu n'ebibuuka mu bbanga na buli ekyewalula, ⁹ ne biyingira bibiri bibiri ekisajja n'ekikazi eri Nuuwa mu lyato, nga Katonda bwe yamulagira. ¹⁰ Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ennaku ziri omusanvu, amataba ne gatandika ku nsi.

¹¹ Mu mwaka ogw'olukaaga ogw'obulamu bwa Nuuwa, mu mwezi ogwokubiri, ku lunaku olw'ekkumi n'omusanvu olw'omwezi, ku lunaku olwo ensulo zonna ez'omu nnyanja ennene, ne ziggulwa lumu n'ebituli byonna eby'eggulu. ¹² Enkuba n'etonnya ku nsi okumala ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro. ¹³ Ku lunaku olwo lwennyini Nuuwa ne mukazi ne batabani be, Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi, ne bakazi baabwe bonsatule, ne bayingira mu lyato. ¹⁴ Buli nsolo mu ngeri yaayo na buli nte, na buli

ekyewalula, era na buli kinyonyi mu ngeri yaakyo na buli nkula ya kinyonyi, nabyo ne biyingira mu lyato. ¹⁵ Ne biyingira mu lyato lya Nuuwa bibiri bibiri byonna ebyalimu omukka ogw'obulamu. ¹⁶ Byonna ne biyingira mu lyato, ekisajja n'ekikazi; byayingira nga Katonda bwe yalagira Nuuwa, MUKAMA n'aggalawo eryato.

¹⁷ Amataba ne gabuna ensi okumala ennaku amakumi ana. Amazzi ne geeyongeranga, n'eryato nalyo ne lyeyongeranga okutumbiira ku nsi. ¹⁸ Amazzi ne gatumbiira ne geeyongeranga okwala ku nsi, n'eryato ne liseeyeeya kungulu ku mazzi. ¹⁹ Amazzi ne gatumbiira nnyo nnyini ku nsi, n'ensozi zonna empanvu wansi w'eggulu lyonna amazzi ne gazibikka. ²⁰ Amazzi ne gatumbiira ne gabikka ensozi ne zibulira wansi mu mazzi mita nga musanvu. ²¹ Buli kiramumu ekyali ku nsi ne kifa: ebinyonyi n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko, n'ebitonde byonna ebyali ku nsi n'abantu bonna. ²² Buli kintu kyonna ekyali ku lukalu ekissa omukka ne kifa. ²³ Buli kiramumu kyonna ekyali ku nsi ne kimalibwawo: abantu, n'ensolo, na buli kitonde ekitambula ku nsi, n'ebinyonyi eby'omu bbanga ne bimalibwawo ku nsi. Nuuwa yekka n'abo be yali nabo mu lyato be baasigalawo.

²⁴ Amataba gaamala ku nsi ennaku kikumi mu ataano.

8

Okukendeera kw'Amataba

¹ Katonda n'ajjukira Nuuwa n'ensolo zonna ez'awaka n'ez'omu nsiko ezaali naye mu lyato,

n'asindika empewo ku nsi, amazzi ne gakendeera; ² ensulo eza wansi w'ensi n'ebituli eby'eggulu ne biggalibwa, n'enkuba eva mu ggulu n'eziyizibwa, ³ n'amazzi ne geeyongera okukendeera ku nsi. Ku nkomerero y'ennaku kikumi mu ataano amazzi gaali gakalidde; ⁴ ne mu mwezi ogw'omusanvu, ku lunaku lwagwo olw'ekkumi n'omusanvu, eryato ne litereera ku nsozi eza Alalaati. ⁵ Bwe gatyo amazzi ne geeyongera okukalira okutuusa mu mwezi ogw'ekkumi, ku lunaku olusooka olw'omwezi ogwo entikko z'ensozi ne zirabika.

⁶ Oluvannyuma lw'ennaku amakumi ana Nuuwa n'aggula eddirisa lye yakola ku lyato ⁷ n'atuma namunjoona n'agenda nga bw'akomawo okutuusa amazzi lwe gaakalira. ⁸ Oluvannyuma n'atuma ejjuba ne liva w'ali okulaba ng'amazzi gakalidde ku nsi; ⁹ naye ejjuba ne litalaba we lissa kigere kyalyo, ne likomawo gy'ali mu lyato, kubanga amazzi gaali gakyali ku nsi yonna. N'agolola omukono gwe n'alikwata n'aliyingiza mu lyato. ¹⁰ N'alinda ennaku endala musanvu n'atuma ate ejjuba okuva mu lyato; ¹¹ ne likomawo akawungeezi, era laba, nga lirina mu kamwa kaalyo akakoola akabisi ke liggye ku muti omuzeyituuni. Awo Nuuwa n'ategeera nti amazzi gakendedde ku nsi. ¹² Ate n'alinda ennaku endala musanvu, n'asindika ejjuba, naye ku mulundi guno teryadda.

¹³ Ku lunaku olw'olubereberye, olw'omwezi ogw'olubereberye nga Nuuwa aweza emyaka lukaaga mu gumu, amazzi gaali gakalidde ku nsi.

Awo Nuuwa n'aggyako ekibikka ku lyato n'alaba ng'ensi ekalidde. ¹⁴ Ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu olw'omwezi ogwokubiri ensi yali ekalidde.

¹⁵ Awo Katonda n'agamba Nuuwa nti, ¹⁶ "Vva mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo ne bakazi baabwe. ¹⁷ Fulumya buli kiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo, na buli kiramu ekitambula ku ttaka, biryoke bizaale byale ku nsi, byeyongerenga obungi."

¹⁸ Awo Nuuwa n'afulumu ne batabani be, ne mukazi we wamu ne bakazi ba batabani be. ¹⁹ N'ensolo n'ebitonde byonna ebitambula ku ttaka, n'ebinyonyi byonna, byonna ne biva mu lyato bibiri bibiri mu bibinja.

²⁰ Awo Nuuwa n'azimbira MUKAMA ekyoto, n'addirira ku zimu ku nsolo ennongoofu ne ku binyonyi ebirongoofu n'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto. ²¹ MUKAMA n'awulira akawoowo akalungi akamusanyusa, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Sikyaddayo kukolimira nsi olw'omuntu, newaakubadde ng'endowooza y'omutima gwe mbi okuva mu buto bwe. Sikyaddayo na kuzikiriza bitonde byonna ebiramu, nga bwe nkoze.

²² "Ensi ng'ekyaliwo,
okusiga n'amakungula,
obunnyogovu n'ebbugumu,
ebiseera eby'omusana n'eby'obutiti,
emisana n'ekiro,
tebiggwengawo."

9

Endagaano ya Katonda ne Nuuwa

¹ Awo Katonda n'awa Nuuwa ne batabani be omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale mweyongerenga nnyo mujjuze ensi. ² Ensolo zonna ez'omu nsiko, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, na buli ekitambula ku nsi, buli ekiri mu nnyanja, byonna binaakutyanga, mbikuwadde mu mikono gyo. ³ Buli kintu ekiramu, ekitambula onookiryanga. Nga bwe nakuwa ebimera, kaakano nkuwa buli kintu.

⁴ "Naye toolyenga nnyama ng'ekyalimu omusaayi gwayo. ⁵ Era ndivunaana ayiwa omusaayi gwammwe ne nvunaana n'omuntu olw'omusaayi gw'ensolo ne muvunaana n'olw'omusaayi gwa muntu munne.

⁶ "Buli anaayiwanga omusaayi gw'omuntu, n'ogugwe gunaayiibwanga, kubanga mu kifaananyi kya Katonda, Katonda mwe yakolera omuntu.

⁷ Naye ggwe onoozaalanga ne weeyongera obungi. Oneeyongeranga ku nsi."

Endagaano ne Nuuwa

⁸ Awo Katonda n'agamba Nuuwa ne batabani bwe baali ⁹ nti, "Laba nkola endagaano yange nammwe ne bonna abaliva mu mmwe oluvannyuma lwammwe, ¹⁰ era na buli kitonde ekiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko zonna, ne byonna bye muvudde nabyo mu lyato, ne buli kitonde kyonna ku nsi. ¹¹ Nkola endagaano yange eno

nammwe: tewaabengawo mataba gazikiriza bulamu bwonna, tewakyaddayo kubaawo mataba gasaanyaawo nsi.”

¹² Katonda n’agamba nti, “Kano ke kabonero ke nteeka wakati wange nammwe, na buli kitonde ekiramu ekiri nammwe, era n’ab’emirembe egiriddawo. ¹³ Nteeka musoke wange mu kire, nga ke kabonero ak’endagaano wakati wange n’ensi.

¹⁴ “Kale olunaatuukanga, bwe nnaaleetaanga ekire ku nsi, musoke anaalabikiranga ku bire, ¹⁵ ne nzijukira endagaano yange nammwe na buli kiramu; era amazzi tegakyaddayo kuzikiriza biramu. ¹⁶ Musoke bw’anaabanga ku bire, nnaamutunuuliranga ne nzijukira endagaano eteriggwaawo eriwo wakati wa Katonda na buli kitonde ekiramu ekiri ku nsi.”

¹⁷ Katonda n’agamba Nuuwa nti, “Kano ke kabonero ak’endagaano gye ntaddewo wakati wange ne buli kiramu ekiri ku nsi.”

Batabani ba Nuuwa

¹⁸ Batabani ba Nuuwa abaava mu lyato ye Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi. Kaamu ye yali kitaawe wa Kanani. ¹⁹ Bonna abasatu be baali batabani ba Nuuwa; era okuva mu bano ensi yonna yajjula abantu.

Kanani Akolimirwa, Seemu ye Aweebwa Omukisa

²⁰ Nuuwa n’atandika okulima n’asimba emizabbibu; ²¹ n’anywa omwenge n’atamiira, ne yeebaka mu weema ng’ali bwereere. ²² Kaamu kitaawe wa Kanani n’alaba obwereere bwa kitaawe, n’abuulirako baganda be ababiri abaali

ebweru. ²³ Awo ne bateeka olugoye ku bibegabega byabwe ne batambula ekyennyumannyyuma, ne babikka ku bwereere bwa kitaabwe.

²⁴ Omwenge bwe gwamwamukako, Nuuwa n'azuukuka n'ategeera mutabani we omuto ky'amukoze. ²⁵ N'akolimira ezzadde lya Kaamu n'agamba nti,

“Kanani akolimirwe,
abeere muddu wa baddu eri baganda be.”

²⁶ Era n'agamba nti,
“MUKAMA Katonda wange, awe Seemu omukisa,
Kanani abeere muddu we.”

²⁷ Katonda yaza Yafeesi,
abeere mu weema za Seemu,
Kanani abeere muddu we.

²⁸ Oluvannyuma lw'amataba Nuuwa yawan-gaala emyaka emirala ebikumi bisatu mu ataano.
²⁹ Emyaka gyonna Nuuwa, gye yamala ku nsi ne giba lwenda mu amakumi ataano, n'afa.

10

Bazzukulu ba Nuuwa

¹ Bano be bazzukulu ba Nuuwa, Seemu ne Kaamu, ne Yafeesi be baazaala oluvannyuma lw'amataba.

Bazzukulu ba Kuusi

- ² Batabani ba Yafeesi:
Gomeri, ne Magogi, ne Madayi, ne Yivani, ne Tubali ne Meseki ne Tirasi.
- ³ Batabani ba Gomeri be bano:
Asukenaazi, ne Lifasi, ne Togaluma.
- ⁴ Batabani ba Yivani baali:

Erisa, ne Talusiisi, ne Kittimu ne Dodanimu.
⁵ (Mu bano mwe mwava abo abaabuna olubalama lw'ennyanya. Bano be batabani ba Yafeesi mu bitundu byabwe, buli bamu mu nnimi zaabwe ng'ennyumba zaabwe n'amawanga gaabwe bwe biri.)

Bazzukulu ba Kaamu

⁶ Batabani ba Kaamu be bano:

Kuusi, ne Misiri, ne Puuti,* ne Kanani.

⁷ Batabani ba Kuusi be bano:

Seeba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama ne Sebuteka.

Batabani ba Laama baali:

Seeba ne Dedani.

⁸ Kuusi ye yazaala Nimuloodi; ye yasooka okuba omuntu ow'amaanyi ennyo ku nsi. ⁹ Yali muyizzi kkungwa, mu maaso ga MUKAMA, kyekyava kigambibwa nti, "Afaanana Nimuloodi omuyizzi kkungwa mu maaso ga MUKAMA." ¹⁰ Obwakabaka bwe bwatandikira Baberi, ne Eneki ne Akudi ne Kalune, nga byonna bya mu nsi Sinali.† ¹¹ Bwe yava mu nsi eyo n'agenda mu Bwasuli, n'azimba Nineeve, ne Lekobosiyira, ne Kala ne ¹² Leseni, wakati wa Nineeve ne Kala; Leseni kye kyali ekibuga ekikulu.

¹³ Mizulayimu oba Misiri ye kitaawe wa

---

* **10:6** Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya † **10:10** Sinali y'ensi ya Babulooni ey'edda.

Ludimu, ne Anamimu, ne Lekabimu, ne Nafutukimu, ¹⁴ ne Pasulusimu, ne Kasulukimu (omwava Abafirisuuti) ne Kafutorimu.

¹⁵ Kanani ye yazaala

Sidoni, omwana we omubereberye, ne Keesi, ¹⁶ n'Abayebusi, n'Abamoli, n'Abagirugaasi, ¹⁷ n'Abakiivi, n'Abaluki, n'Abasiini, ¹⁸ n'Abaluvada, n'Abazemali, n'Abakamasi n'ebika eby'omu Kanani ne babuna wonna. ¹⁹ Ekitundu kya Kanani kyava ku Sidoni, okwolekera Gerali n'okutuukira ddala e Gaza okwolekera Sodomu, ne Ggomola, ne Aduma, ne Zeboyimu okutuukira ddala e Lasa.

²⁰ Abo be bazzukulu ba Kaamu, mu nda zaabwe ne nnimi zaabwe, mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe.

Bazzukulu ba Seemu

²¹ Seemu kitaawe w'abo bonna abaava mu Eberi, mukulu wa Yafeesi naye yazaalirwa abaana.

²² Abaana ba Seemu be bano:

Eramu, ne Asuli,[‡] ne Alupakusaadi, ne Ludi ne Alamu.

²³ Batabani ba Alamu:

Uzi, ne Kuuli, ne Ggeseri ne Masi.

²⁴ Alupakusaadi ye kitaawe wa§ Seera.

Seera ye kitaawe wa Eberi.

²⁵ Omu ku batabani ba Eberi yali Peregi,

[‡] 10:22 Asuli ly'erinnya ery'edda erya Busuuli. § 10:24 yali kitaawe wa Kayinaani, ne Kayinaani nga ye kitaawe wa Seera

kubanga we yazaalirwa ensi yali yeesazeemu, muganda we ye yali Yokutaani.

²⁶ Yokutaani ye yali kitaawe wa

Alumodaadi, ne Serefu, ne Kazalumaveesi, ne Yera, ²⁷ ne Kadolaamu, ne Uzali, ne Dikula, ²⁸ ne Obali, ne Abimayeeri, ne Seeba, ²⁹ ne Ofiri, ne Kavira ne Yobabu; bano bonna baali batabani ba Yokutaani.

³⁰ Ekitundu mwe baali kyava ku Mesa okwolekera Serali, okutuukira ddala ku kitundu eky'ensozi ku luuyi olw'ebuvanjuba.

³¹ Abo be bazzukulu ba Seemu, mu nnyumba zaabwe, ne mu nnimi zaabwe, ne mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe.

³² Abo ze nnyumba za batabani ba Nuuwa ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali, n'amawanga gaabwe; era okuva mu bano amawanga gonna mwe gaayalira ne gabuna ensi yonna oluvannyuma lw'amataba.

11

Omunaala gwa Babiri

¹ Ensi yonna yalina olulimi lumu, nga bakozesa ebigambo bye bimu. ² Abantu bwe baava oluuyi olw'ebuvanjuba ne batuuka mu lusenyi nsi ya Sinaali ne babeera omwo.

³ Ne bateesa nti, "Mujje tukole amatoffaali, tu-gookye bulungi." Ne baba n'amatoffaali mu kifo

ky'amayinja, ne kolaasi mu kifo ky'ettosi. ⁴ Awo ne bagamba nti, "Mujje twezimbire ekibuga, tutuuse omunaala gwakyo ku ggulu; twekolere erinnya, tuleme okusaasaanyizibwa okubuna ensi yonna."

⁵ Naye MUKAMA nakka okulaba ekibuga n'omunaala, abaana b'abantu kye baali bazimba. ⁶ MUKAMA n'ayogera nti, "Laba, bali omuntu omu, era boogera olulimi lumu! Era eno ntandikwa butandikwa ey'ebyo bye banaakola; era tewali kye banaateesa kukola ekinaabalemerera. ⁷ Mujje, tukke wansi tutabuletabelle olulimi lwabwe, baleme kutegeeragana."

⁸ Bw'atyo MUKAMA n'abasaasaanya ne babuna ensi yonna, n'ekibuga kyabwe ne batakimaliriza. ⁹ Ekibuga ekyo erinnya lyakyo kye lyava liyitibwa Babiri, kubanga eyo MUKAMA gye yatabuliratabulira olulimi lw'ensi yonna. Eyo MUKAMA gye yabasaasaanyiza okubuna ensi yonna.

Abaana n'abazzukulu ba Seemu

¹⁰ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Seemu:

Seemu bwe yali ng'aweza emyaka kikumi, n'azaala* Alupakusaadi nga wakayita emyaka ebiri okuva ku mataba. ¹¹ Seemu n'amala emyaka ebikumi bitaano nga Alupakusaadi amaze okusaalibwa. N'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

¹² Alupakusaadi bwe yaweza emyaka asatu mu etaano n'azaala Seera, ¹³ Alupakusaadi

* **11:10** n'azaala kiyinza okutegeeza jjajja

bwe yamala okuzaala Seera n'awangaala emyaka emirala ebikumi bina mu esatu, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

- ¹⁴ Seera bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Eberi, ¹⁵ ate Seera n'aweza emyaka emirala ebikumi bina mu asatu ng'amaze okuzaala Eberi, era omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala.
- ¹⁶ Eberi bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ena n'azaala Peregi. ¹⁷ Eberi bwe yamala okuzaala Peregi n'awangaala emyaka ebikumi bina mu amakumi asatu, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala.
- ¹⁸ Peregi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Leewo, ¹⁹ bwe yamala okuzaala Leewo n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu mwenda, n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.
- ²⁰ Leewo bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ebiri n'azaala Serugi. ²¹ N'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu musanvu. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.
- ²² Serugi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Nakoli, ²³ bwe yamala okuzaala Nakoli n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.
- ²⁴ Nakoli bwe yaweza emyaka amakumi abiri mu mwenda n'azaala Teera. ²⁵ Bwe yamala okuzaala Teera n'awangaala emyaka emirala kikumi mu kkumi na mwenda, era omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi

n'aboobuwala.

²⁶ Teera bwe yaweza emyaka nsanvu, n'azaala Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani.

Obuzaale bwa Ibulaamu

²⁷ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Teera:

Teera ye kitaawe wa Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani; Kalani ye yali kitaawe wa Lutti. ²⁸ Kalani yafa nga kitaawe Teera tannafa. Yafiira mu Uli ey'Abakaludaaya mwe yazaalirwa. ²⁹ Ibulaamu ne Nakoli ne bawasa; erinnya lya mukazi wa Ibulaamu lyali Salaayi, ate mukazi wa Nakoli nga ye Mirika, muwala wa Kalani, kitaawe wa Mirika ne Isika. ³⁰ Salaayi yali mugumba, teyalina mwana.

³¹ Teera n'atwala Ibulaamu mutabani we Lutti muzzukulu we mutabani wa Kalani, ne Salaayi muka mutabani we Ibulaamu, ne bagenda bonna okuva mu Uli eky'Abakaludaaya okugenda mu nsi ya Kalani; bwe baatuuka mu Kalani,† ne babeera omwo.

³² Emyaka gya Teera gyali ebikumi bibiri mu etaano; Teera n'afiira mu Kalani.

12

Okuyitibwa kwa Ibulaamu

¹ Awo MUKAMA n'agamba Ibulaamu nti, “Vva mu nsi yannyo ne mu bantu bo ne mu nnyumba ya kitaawo ogende mu nsi gye ndikulaga.

² “Nange ndikufuula eggwanga eddene,

---

† **11:31** Kalani kibuga ekisangibwa mu Mesopotamiya, era ky'ekifo ekikulu awasinzibwa omwezi, ng'ekibuga ky'e Uli bwe kiri.

era ndikuwa omukisa,
n'erinnya lyo ne ndifuula kkulu,
olyoke obeere mukisa.

³ Ndiwa omukisa abo abakusabira omukisa,
era buli alikukolimira nange namukolimi-
ranga;

era mu ggwe amawanga gonna ag'omu nsi
mwe galiweerwa omukisa.”

⁴ Bw'atyo Ibulaamu n'agenda nga MUKAMA bwe yamugamba, ne Lutti n'agenda wamu naye. Ibulaamu we yaviira mu Kalani yali aweza emyaka nsanvu mu etaano. ⁵ Ibulaamu n'atwala Salaayi mukazi we, ne Lutti mutabani wa muganda we ne byonna bye baalina bye baali bafunye, n'abantu baabwe be baafunira mu Kalani, ne basitula okugenda mu Kanani. Ne batuuka mu nsi ya Kanani.

⁶ Ibulaamu n'ayita mu nsi n'atuuka mu kifo ekiyitibwa Sekemu awali emivule gya Mole. Mu biro ebyo Abakanani be baali mu nsi omwo. ⁷ Awo MUKAMA n'alabikira Ibulaamu n'agamba nti, “Ensi eno ndigiwa abo abaliva mu ggwe.” Awo Ibulaamu n'azimbira eyo MUKAMA ekyoto eyamulabikira.

⁸ Bw'atyo n'alaga ku lusozi ku luuyi olw'ebuvanjuba obwa Beseri, n'asimba eweema ye nga Beseri ali ku luuyi olw'ebugwanjuba, ne Ayi ngali ku luuyi olw'ebuvanjuba, n'azimbira eyo MUKAMA ekyoto, n'akoowoola erinnya lya

MUKAMA. ⁹ Ibulaamu ne yeeyongera okutambula ng'ayolekera Negevu*.

Ibulaamu Agenda e Misiri

¹⁰ Ne wagwa enjala mu nsi. Bw'atyo Ibu-laamu n'aserengeta e Misiri† asengukireko eyo, kubanga enjala nnyingi eyali mu nsi. ¹¹ Bwe yali anaatera okuyingira mu Misiri, n'agamba Salaayi mukazi we nti, "Mmanyi ng'oli mukazi mulungi era mubalagavu, ¹² era Abamisiri bwe balikulabako baligamba nti, 'Ono ye mukazi we,' kale balinzita, naye ggwe ne bakuleka. ¹³ Ogambanga nti, Oli mwannyinaze ndyoke mbeere bulungi ku lulwo, n'obulamu bwange buleme kubaako kabi, buwone ku lulwo."

¹⁴ Ibulaamu bwe yayingira mu Misiri, Abamisiri ne balaba Salaayi nga mukazi mulungi nnyo. ¹⁵ N'abakungu ba Falaawo bwe baamulaba ne bamutendera Falaawo ne bamutwala mu lubiri lwa Falaawo. ¹⁶ Ku lwa Salaayi, Falaawo n'ayisa bulungi Ibulaamu. Ibulaamu n'aweewwa endiga, n'ente, n'endogoyi, n'abaweereza abasajja, n'abaweereza abakazi, n'endogoyi enkazi, n'enjamira.

¹⁷ Naye MUKAMA n'aleetera Falaawo n'ennyumba ye endwadde enkambwe olwa Salaayi mukazi wa Ibulaamu. ¹⁸ Awo Falaawo n'ayita Ibulaamu n'amugamba nti, "Kiki kino

---

* **12:9** Negevu kitegeeza ensi enkalu, era lwe lusenyi oludda mu bukiikaddyo obwa Yerusaalemi n'okudda mu ddungu. † **12:10** Misiri teyakosebwa kyeya, kubanga baalina enzizi ezaafukiriranga ebirime byabwe.

ky'onkoze? Lwaki tewantegeeza nti mukazi wo? ¹⁹ Lwaki wagamba nti mwannyoko, ne mmutwala okuba mukazi wange? Kale kaakano mukazi wo wuuno mmutwale mugende.” ²⁰ Falaawo n'alagira basajja be ebikwata ku Ibulaamu, ne bamusindiikiriza n'ava mu nsi ne mukazi we ne byonna bye yalina.

13

¹ Bw'atyo Ibulaamu n'ayambuka okuva mu Misiri ye ne mukazi we, ne byonna bye yalina, ne Lutti ne bayingira mu Negevu.

Ibulaamu ne Lutti Baawukana

² Mu kiseera ekyo Ibulaamu yalina ente nnyingi, ne ffeeza ne zaabu nnyingi nnyo. ³ N'atambula okuva e Negevu n'atuuka e Beseri, mu kifo eweema ye we yali olubereberye, wakati wa Beseri ne Ayi, ⁴ mu kifo we yasooka okuzimbira MUKAMA ekyoto, Ibulaamu n'akoowoolera eyo erinnya lya MUKAMA.

⁵ Ne Lutti eyagenda ne Ibulaamu naye yalina ebisibo by'endiga n'amagana g'ente n'ab'enju ye nga bangi, ⁶ ekitundu mwe baali nga tekibamala bombi. Obugagga bwabwe bwali bungu nnyo, ⁷ ate nga n'abasumba baabwe bayombagana. Mu kiseera ekyo Abakanani n'Abaperezi nabo baabanga mu nsi omwo.

⁸ Awo Ibulaamu n'agamba Lutti nti, “Tewasaana kubaawo kuyombagana wakati wange naawe, wadde wakati w'abalunzi bo n'abange, kubanga tuli baaluganda. ⁹ Ensi yonna teri mu maaso go? Leka twawukane.

Bwonooolonda oluuyi olwa kkono, nze n'alaga ku luuyi olwa ddyo, bw'onoolaga ku luuyi olwa ddyo nze n'alaga ku luuyi olwa kkono."

¹⁰ Lutti n'ayimusa amaaso ge, n'alaba ekiwonvu kya Yoludaani nga kirungi, nga kirimu amazzi buli wantu nga kifaanana ng'ennimiro ya MUKAMA; nga kiri ng'ensi ya Misiri ku luuyi olwa Zowaali. Kino kyaliwo nga MUKAMA tannazikkiriza Sodomu ne Ggomola. ¹¹ Bw'atyo Lutti ne yeeronderawo olusenyi lwa Yoludaani n'agenda ku luuyi olw'ebuvanjuba; bwe batyo ne baawukana. ¹² Ibulaamu n'abeera mu nsi ya Kanani, ye Lutti n'abeera mu bibuga eby'omu lusenyi n'atwala eweema ye n'agisimba okumpi ne Sodomu. ¹³ Abasajja aba Sodomu baali babi era nga boonoonyi nnyo eri MUKAMA.

¹⁴ MUKAMA n'agamba Ibulaamu ng'amaze okwawukana ne Lutti nti, "Yimusa amaaso go ng'osinziira mu kifo mw'oli, otunule ku bukiikakkono, ne ku bukiikaddyo, n'ebuvanjuba n'ebugwanjuba; ¹⁵ kubanga ensi gy'olaba ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo emirembe gyonna. ¹⁶ Ndyaza ezzadde lyo ng'enfuufu ey'oku nsi; omuntu bw'alisobola okubala enfuufu ey'oku nsi, n'ezzadde lyo aliribala. ¹⁷ Situka, tambula obuwanvu n'obukiika obw'ensi kubanga ngikuwadde."

¹⁸ Awo Ibulaamu n'asimbula eweema ye n'agenda n'abeera okumpi n'emivule gya Mamule, ekiri e Kebbulooni, n'azimbira eyo MUKAMA ekyoto.

14

Olutalo ne Bakabaka

¹ Mu biro bya Amulafeeri kabaka wa Sinaali,* ne Aliyooki kabaka wa Erasali, ne Kedolawomeeri kabaka wa Eramu ne Tidali kabaka wa Goyiyimu, ² bakabaka bano ne balumba ne balwana ne Bbeera kabaka wa Sodomu, ne Bbiruusa kabaka wa Ggomola, ne Sinaabu kabaka wa Aduma, ne Semebeeri kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali. ³ Bano bonna abooluvannyuma ne beegatta wamu mu kiwonvu kya Sidimu (y'Ennyanja ey'Omunnyo). ⁴ Baamala emyaka kkumi n'ebiri nga baweereza Kedolawomeeri kabaka we Eramu, naye mu mwaka ogw'ekkumi n'esatu ne bamujeemera.

⁵ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ena Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye ne balumba Abaleefa† mu Asuterosikalumayimu ne babawangula, n'Abazuuzi mu Kaamu, n'Abemi mu Savekiryasayimu, ⁶ n'Abakooli mu nsi ey'ensozi eya Seyiri n'okutuukira ddala Erupalaani okumpi n'eddungu. ⁷ Ate ne bakyuka ne bajja e Nuumisupaati, ye Kadesi ne bawangula ensi yonna ey'Abamaleki n'Abamoli abaabeeranga mu Kazazonutamali.

⁸ Awo kabaka wa Sodomu ne kabaka wa Ggomola, ne kabaka wa Aduma, ne kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali ne beegatta mu lutalo mu kiwonvu ky'e Sidimu

---

* **14:1** Sinaali ye Babulooni † **14:5** Abaleefa kitegeeza Agantu aganene ennyo.

⁹ okulwanyisa Kedolawomeeri kabaka wa Eramu, ne Tidali kabaka wa Goyiyimu ne Amulafeeri kabaka wa Sinaali awamu ne Aliyooki kabaka wa Erasali, bakabaka bana nga balwanyisa bakabaka bataano. ¹⁰ Ekiwonvu ky'e Sidimu kyali kijjudde ebinnya ebirimu kolaasi; bakabaka b'e Sodomu ne Ggomola bwe baddukanga ng'abamu babigwamu, n'abalala ne baddukira ku nsozi. ¹¹ Awo bakabaka abana ne batwala ebintu byonna ebyali mu Sodomu ne Ggomola, n'emmere yaabwe yonna gye baalina ne bagenda. ¹² Era ne batwala ne Lutti, mutabani wa muganda wa Ibulaamu eyali mu Sodomu, n'ebintu bye ne bagenda nabyo kubanga naye yali abeera mu Sodomu.

Ibulaamu Awonya Lutti

¹³ Awo Omwamoli omu eyali abadduseeko n'ajja n'ategeeza Ibulaamu Omwebbulaniya, eyali abeera okumpi n'emivule gya Mamule, muganda wa Esukoli ne Aneri abaalina endagaano ne Ibulaamu. ¹⁴ Ibulaamu bwe yawulira nti muganda we atwalibbwa nga munyage, n'akulembera basajja be abatendeke, abazaalirwa mu nnyumba ye, ebikumi bisatu mu kkumi na munaana, ne bawondera abaatwala Lutti okutuuka e Ddaani. ¹⁵ Mu kiro n'ayawulamu eggye lye, n'abalumba, ye n'abaddu be ne bagoberera abantu bali okutuuka e Kkoba, ku luuyi olw'obukiikakkono obwa Damasiko. ¹⁶ Awo n'akomyawo ebintu byonna, era n'akomyawo ne muganda we Lutti n'ebintu bye n'abakazi n'abantu bonna.

Merukizeddeeki Asabira Ibulaamu Omukisa

¹⁷ Ibulaamu bwe yakomawo ng'amaze okuwangula Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye, kabaka wa Sodomu n'afuluma okumusisinkana mu kiwonvu ky'e Save (kye kiwonvu kya kabaka). ¹⁸ Ne Merukizeddeeki kabaka wa Ssaalemi[‡] eyali kabona wa Katonda Ali Waggulu Ennyo n'aleeta omugaati n'envinnyo. ¹⁹ N'asabira Ibulaamu omukisa ng'agamba nti,

"Katonda Ali Waggulu Ennyo

Omutonzi w'eggulu n'ensi awe Ibulaamu omukisa.

²⁰ Era Katonda Ali Waggulu Ennyo agulumizibwe agabudde abalabe bo mu mikono gyo."

Awo Ibulaamu n'amuwa ekitundu eky'ekkumi eky'a buli kimu.

²¹ Ne kabaka wa Sodomu n'agamba Ibulaamu nti, "Mpa abantu, gwe otwale ebintu."

²² Naye Ibulaamu n'addamu kabaka wa Sodomu nti, "Ndayira MUKAMA Katonda Ali Waggulu Ennyo, Omutonzi w'eggulu n'ensi, ²³ sija kutwala wadde akawuzi oba akakoba akasiba engatto, oba ekintu kyonna ekikyoo, oleme okugamba nti, 'Ngaggawazza Ibulaamu.' ²⁴ Sija kubaako kye ntwala; okuggyako ebyo abavubuka bye balidde, n'omugabo gw'abasajja abaagenda nange; leka Aneri ne Esukoli ne Mamule bo batwale omugabo gwabwe."

[‡] **14:18** Ssaalemi lye liyinzika okuba nga ly'erinnya ekkadde erya Yerusaalemi.

15

Endagaano ya MUKAMA ne Ibulaamu

¹ Ebyo nga biwedde, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Ibulaamu mu kwolesebwa nti,

“Totya Ibulaamu,
Nze ngabo yo
era empeera yo ennene ennyo.”

² Naye Ibulaamu n’addamu nti, “Kiki ky’olimpa Ayi MUKAMA Katonda, kubanga sirina mwana, n’omusika w’ennyumba yange ye Eryeza ow’omu Ddamasiko?” ³ Ibulaamu ne yeeyongera n’agamba nti, “Laba tompadde mwana; omuddu eyazaalibwa mu nnyumba yange ye musika wange.”

⁴ Laba ekigambo kya MUKAMA ne kimujjira nti, “Omusajja oyo tagenda kuba musika wo; mutabani wo, y’aliba omusika wo.” ⁵ N’amufulumya ebweru n’amugamba nti, “Tunuulira eggulu, obale emunyeenye, obanga osobola okuzibala.” Awo n’amugamba nti, “N’ezzadde lyo bwe liriba bwe lityo.”

⁶ Ibulaamu n’akkiriza MUKAMA, n’akimubalira okuba obutuukirivu. ⁷ N’amugamba nti, “Nze MUKAMA eyakuggya mu Uli ensi ey’Abakaludaaya, nkuwe ensi eno ebeere yiyo.” ⁸ Ibulaamu n’addamu nti, “Ayi MUKAMA nnaamanya ntya nti eriba yange?”

⁹ MUKAMA n’amuddamu nti, “Ndeetera ennyana eyaakamala emyaka esatu, embuzi ey’emyaka esatu, endiga ensajja ey’emyaka esatu, kaamukuukulu n’ejjiba.”

¹⁰ Ibulaamu n’abireeta byonna n’abisalamu wakati n’ateeka buli kitundu kungulu ku kinnaakyo, naye ebinyonyi byo teyabisalamu bitundu nga biri. ¹¹ Ensega bwe zajja okubirya, Ibulaamu n’azigoba.

¹² Enjuba yali egwa, Ibulaamu ne yeebaka otulo tungi; era laba, ekizikiza ekingi eky’amaanyi ne kimubuutikira. ¹³ Awo MUKAMA n’agamba Ibulaamu nti, “Manyira ddala nti ezzadde lyo baliba batambuze mu nsi eteri yaabwe, era baliba baddu eyo, balibonyaabonyezebwa eyo okumala emyaka ebikumi bina. ¹⁴ Naye ndibonereza eggwanga lye balikolera n’oluvannyuma balivaayo n’obugagga bungu. ¹⁵ Naye ggwe oligenda mirembe eri bajajjaabo; oliziikibwa ng’owangaalidde ddala nnyo. ¹⁶ Era balikomawo wano mu mulembe ogwokuna; kubanga obutali butuukirivu bw’Omwamoli tebunnayitirira.”

¹⁷ Enjuba bwe yagwa ng’ekizikiza kikutte, laba, ensuwa eyaka omuliro era enyooka omukka n’ekimulisa ne biyita wakati w’ebitundu bino. ¹⁸ Ku lunaku olwo MUKAMA n’akola endagaano ne Ibulaamu ng’agamba nti, “Ezadde lyo ndiwa ensi eno, okuva ku mugga ogw’e Misiri okutuuka ku mugga omunene, omugga Fulaati: ¹⁹ Omukeeni, n’Omukenzi, n’Omukadumoni, ²⁰ n’Omukiiti, n’Omuperizi, n’Abaleefa, ²¹ n’Omwamoli, n’Omukanani, n’Omugirugaasi n’Omuyebusi, mbagabula mu mukono gwo.”

16

Ibulaamu ne Agali

¹ Salaayi mukyala wa Ibulaamu yali teyamuzaalira mwana; ² Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Laba MUKAMA tampadde mwana; weebake n'omuweereza wange, oboolyawo nnyinza okufuna abaana mu ye."

Awo Ibulaamu n'awulira eddoboosi lya Salaayi.* ³ Bw'atyo Ibulaamu bwe yali yaakamala emyaka kkumi mu nsi ya Kanani, Salaayi mukazi we n'addira Agali Omumisiri, omuweereza we n'amuwa Ibulaamu abeere mukazi we. ⁴ Ibulaamu ne yeegatta ne Agali, Agali n'aba olubuto.

Agali bwe yalaba ng'ali lubuto, n'anyooma Salaayi, mugole we. ⁵ Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Ekibi ekinkoleddwako kibeere ku ggwe. Nakuwa omuweereza wange mu kifuba kyo naye bw'alabye ng'ali lubuto n'annyooma. MUKAMA atulamule nze naawe!" ⁶ Naye Ibulaamu n'agamba Salaayi nti, "Laba, omuweereza wo ali mu buyinza bwo; mukole nga bw'oyagala." Awo Salaayi natandika okubonyaabonya Agali; Agali n'adduka okuva w'ali.

Agali ne Isimayiri

⁷ Malayika wa MUKAMA n'amusanga ku nsulo y'amazzi mu ddungu, ensulo y'amazzi eri ku

---

* **16:2** Obugumba kyatwalibwanga okuba ekibonerezo okuva eri Katonda. Era empisa mu biro ebyo yakkirizanga omukazi omugumba okulondera bba omuwala, bba gw'ayinza okuzaalako abaana. Abaana abo baabanga ba mukazi omugumba.

kkubo eriraga e Ssuuli. ⁸ N’agamba nti, “Agali, omuweereza wa Salaayi, ovudde wa era oghenda wa?” N’amuddamu nti, “Nziruka mugole wange Salaayi.”

⁹ Malayika wa MUKAMA n’amugamba nti, “Ddayo eri mugole wo omugondere.” ¹⁰ Era Malayika n’amugamba nti, “Ezadde lyo ndiryaza waleme kubeerawo asobola kulibala.”

¹¹ Ate malayika wa MUKAMA n’amugamba nti, “Laba, olina omwana mu nda yo,
aliba wabulenzi,
olimutuuma Isimayiri,
kubanga MUKAMA ategedde okubonaabona kwo.

¹² Aliba ng’entulege,
anaalwananga na buli muntu
era na buli muntu anaalwananga naye,
era anaabanga mu bulabe
ne baganda be.”

¹³ Awo n’akoowoola erinnya lya MUKAMA eyayogera naye, n’agamba nti, “Oli Katonda alaba”, kubanga yagamba nti, “Ndabidde ddala Katonda ne nsigala nga ndi mulamu nga maze okumulaba.” ¹⁴ Oluzzi kye lwava luyitibwa Beerirakayiro, luli wakati wa Kadesi ne Beredi.

¹⁵ Awo Agali n’azaalira Ibulaamu omwana owoobulenzi, Ibulaamu n’atuuma mutabani wa Agali gwe yamuzaalira, erinnya Isimayiri.
¹⁶ Ibulaamu yali wa myaka kinaana mu mukaaga Agali bwe yamuzaalira Isimayiri.

17

Endagaano y’Okukomola

¹ Ibulaamu bwe yaweza emyaka kyenda mu mwenda, MUKAMA n'amulabikira, n'amugamba nti, "Ndi Katonda Ayinzabyonna, tambulira mu maaso gange obe nga toliiko kya kunenyezebwa. ² Ndikola endagaano yange naawe era ndikwaliza ddala nnyo."

³ Awo Ibulaamu n'avuunama; Katonda n'amugamba nti, ⁴ "Laba, ndikola naawe endagaano, era onoobeeranga kitaawe w'amawanga mangi. ⁵ Erinnya lyo tokyayitibwa Ibulaamu, wabula onooyitibwanga Ibulayimu, kubanga nkufudde kitaawe w'amawanga mangi. ⁶ Ndikwaza nnyo nnyini; era ndikufuula amawanga, ne bakabaka baliva mu ggwe. ⁷ Era ndituukiriza endagaano yange naawe, n'ezzadde lyo mbeere Katonda wo era Katonda w'ezzadde lyo eririddawo. Endagaano eno teriggwaawo emirembe n'emirembe. ⁸ Era ndikuwa ggwe n'ezzadde lyo eririddawo ensi mw'obadde omusenze, ensi yonna eya Kanani, okuba eyiyo emirembe gyonna; era ndiba Katonda waabwe."

⁹ Awo Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Ggwe ky'olina okukola kwe kukwata endagaano yange, ggwe n'ezzadde lyo eririddawo emirembe gyabwe gyonna. ¹⁰ Eno y'endagaano yange naawe n'ezzadde lyo eririddawo, gy'onookuumanga: Buli musajja mu mmwe anaakomolebwanga. ¹¹ Munaakomolebwanga ekikuta eky'omubiri gwammwe, ekyo kibeere akabonero ak'endagaano yange naawe. ¹² Buli mwana owoobulenzi anaawezanga ennaku omunaana ez'obukulu mu mmwe mu mirembe gammwe gyonna anaakomolebwanga, ¹³ oyo

azaaliddwa mu nnyumba yo oba gw'oguze n'ensimbi zo okuva ku munnaggwanga anaakomolebwanga. Endagaano yange eteriggwaawo eneebanga mu mubiri gwo. ¹⁴ Omwana owoobulenzi yenna atali mukomole, atakomolebbwa kikuta kya mubiri gwe, taabalibwenga mu bantu be, aba amenye endagaano yange."

Ekisuubizo eri Salaayi

¹⁵ Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Era Salaayi mukazi wo, tokyamuyita Salaayi, erinnya lye linaabanga Saala. ¹⁶ Ndimuwa omukisa, era ndikuwa omwana owoobulenzi mu ye. Ndimuwa omukisa, alibeera jjajja w'amawanga, bakabaka baamawanga baliva mu ye."

¹⁷ Awo Ibulayimu n'avuunama n'aseka, n'agamba munda ye nti, "Omwana alizaalirwa oyo eyaakamala emyaka ekikumi? Saala ow'emyaka ekyenda alizaala omwana?"

¹⁸ Ibulayimu n'agamba Katonda nti, "Isimayiri abeerenga mulamu mu maaso go!"

¹⁹ Katonda n'amugamba nti, "Nedda, naye Saala mukazi wo alikuzaalira omwana owoobulenzi, olimutuuma erinnya Isaaka. Ndinyweza endagaano yange naye okuba endagaano etaliggwaawo ku zadde lye eririddawo. ²⁰ Ku Isimayiri nkuwulidde: Laba, ndimuwa omukisa, alyeyongera, ndimwaliza ddala nnyo, aliba jjajja w'abalangira kkumi na babiri, era ndimufuula eggwanga ery'amaanyi. ²¹ Kyokka ndinyweza endagaano yange ne Isaaka, Saala gw'alikuzaalira mu kiseera nga kino omwaka

ogujja.” ²² Katonda bwe yamala okwogera naye, Ibulayimu n’ava we yali.

²³ Awo Ibulayimu n’atwala Isimayiri mutabani we n’abaddu bonna abaazaalirwa mu nnyumba ye n’abo abaagulibwa n’ensimbi ze, buli musajja yenna mu nnyumba ya Ibulayimu n’akomolwa buli omu ekikuta ky’omubiri gwe ku lunaku olwo lwennyini, nga Katonda bwe yamugamba. ²⁴ Ibulayimu yali aweza emyaka kyenda mu mwenda bwe yakomolebwa ekikuta ky’omubiri gwe. ²⁵ Ne Isimayiri mutabani we yali wa myaka kkumi n’esatu bwe yakomolebwa ekikuta ky’omubiri gwe. ²⁶ Ku lunaku olwo lwennyini Ibulayimu ne mutabani we Isimayiri lwe baakomolebwa. ²⁷ N’abasajja bonna mu nnyumba y’abo abazaalirwamu n’abo abaagulibwa n’ensimbi ze okuva eri munnaggwanga, baakomolebwa wamu naye.

18

Ibulayimu n’Abagenyi Abasatu

¹ Awo MUKAMA n’alabikira Ibulayimu mu mivule gya Mamule, mu ttuntu ng’atudde mu mulyango gwa weema ye. ² Bwe yasitula amaaso ge n’alaba, era laba, abasajja basatu nga bayimiridde mu maaso ge. Bwe yabalaba, n’adduka okuva mu mulyango gwa weema ye, okubasisinkana n’agwa wansi, ³ n’agamba nti, “Mukama wange obanga ndabye ekisa mu maaso go, toyita ku muddu wo. ⁴ Leka tuleete otuzzi munaabe ku bigere, muwummuleko wano wansi w’omuti, ⁵ nga bwe ndeeta omugaati

mulyeko muddemu amaanyi, mulyoke mugende, anti muzze eri muddu wammwe.”

Ne bamugamba nti, “Kola nga bw’ogambye.”

⁶ Ibulayimu n’ayanguwa okugenda eri Saala, n’amugamba nti, “Teekateeka mangu kilo kkumi na mukaaga ez’obutta okande ofumbire mangu abagenyi emmere.”

⁷ Ibulayimu n’agenda bunnambiro mu kisibo n’aggyamu ennyana, ento era ennungi n’agiwa omu ku bavubuka* eyayanguwa okugifumba.

⁸ Awo n’addirira omuzigo n’amata n’ennyana eyafumbibwa n’abiteeka mu maaso gaabwe; n’ayimirira we baali, wansi w’omuti nga balya.

⁹ Ne bamubuuza nti, “Saala mukyala wo ali ludda wa?” N’addamu nti, “Ali mu weema.”

¹⁰ Awo omu ku bo n’amugamba nti, “Ddala ndikomawo gy’oli mu kiseera nga kino, era Saala mukazi wo alizaala omwana owoobulenzi.”

Ne Saala yali awuliriza ng’ali mu mulyango gwa weema emabega we. ¹¹ Mu kiseera kino Ibulayimu ne Saala baali bakaddiye nnyo nga Saala takyali na mu nsonga z’abakazi. ¹² Awo Saala n’asekera muli ng’agamba nti, “Nga nkaddiye, nga ne baze akaddiye, ndisanyusibwa?”

¹³ MUKAMA n’abuuza Ibulayimu nti, “Lwaki Saala asese ng’agamba nti, ‘Ndiyinda okuzaala omwana nga nkaddiye?’ ¹⁴ Waliwo ekirema MUKAMA? Omwaka ogujja, mu kiseera kyeninyini, ndikomawo gy’oli, ne Saala alizaala omwana owoobulenzi.”

---

* **18:7** Akyayinza okuba nga yali Isimayiri

¹⁵ Naye Saala ne yeegaana ng'agamba nti, "Si sese," kubanga yali atidde.

N'amuddamu nti, "Nedda osese."

Ibulayimu Yeegayiririra Sodomu

¹⁶ Awo abasajja bwe bavaayo ne bagenda, ne boolekera oluuyi lwa Sodomu[†]; Ibulayimu n'abawerekerako.

¹⁷ MUKAMA n'agamba mu mutima gwe nti, "Ibulayimu namukweka kye n̄enda okukola?" ¹⁸ Ibulayimu agenda kufuuka eggwanga eddene, ery'amaanyi, era mu ye, amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa.

¹⁹ Mmulonze alagire abaana be n'abantu be abaliddawo okukwatanga ekkubo lya MUKAMA nga bakola eby'obutuukirivu era nga ba mazima, MUKAMA alyoke atuukirize ekyo kye yasubiza Ibulayimu."

²⁰ Awo MUKAMA n'agamba nti, "Olw'okunkaabirira okusukkiridde olw'ebibi bya Sodomu ne Ggomola ebingi ennyo, ²¹ nzija kukka ndabe obanga ddala bakozi ba bibi ng'okunkaabirira olw'ebibi byabwe okutuuse gye ndi bwe kuli, era obanga si bwe kiri nnaamanya."

²² Awo abasajja ne bakyuka okuva awo, ne batambula okwolekera Sodomu; naye Ibulayimu n'asigala ng'akyayimiridde mu maaso ga MUKAMA. ²³ Awo Ibulayimu n'amusemberera n'agamba nti, "Ddala olizikiriza abatuukirivu awamu n'ababi?" ²⁴ Singa mu kibuga mulimu abatuukirivu amakumi ataano onookizikiriza

---

[†] **18:16** Sodomu kikyali mu kifo kye kimu we kyabeeranga, okudda mu bukiikaddyo bw'Ennyanja ey'Omunnyo

n’otokisonyiwa olw’abatuukirivu amakumi ataano abakirimu? ²⁵ Kireme okuba gy’oli okukola ekintu bwe kityo, okutta abatuukirivu awamu n’ababi, abatuukirivu ne benkana n’ababi! Kireme kuba bwe kityo! Omulamuzi ow’ensi yonna teyandisaanye akole kituufu?”

²⁶ MUKAMA n’agamba nti, “Bwe nnaasanga mu Sodomu abatuukirivu amakumi ataano mu kibuga omwo nzija kusonyiwa ekibuga kyonna ku lwabwe.”

²⁷ Ibulayimu n’addamu nti, “Laba nnyinziza okwogera ne Mukama, nze ani, nze enfuufu n’evvu! ²⁸ Singa abatuukirivu babulako bataano okuwera amakumi ataano, onoozikiriza ekibuga kubanga kubulako bataano?”

N’amuddamu nti, “Sijja kukizikiriza, bwe nnaasangamu abatuukirivu amakumi ana mu abataano abampulira.”

²⁹ Ate Ibulayimu n’amugamba nti, “Singa musangibwamu amakumi ana.”

N’amuddamu nti, “Ku lw’amakumi ana sijja kukizikiriza.”

³⁰ Ate n’agamba nti, “Kale nno Mukama aleme okunsunguwalira, nange nnaayogera. Singa musangibwamu amakumi asatu.”

N’addamu nti, “Sijja kukizikiriza singa musangibwamu amakumi asatu.”

³¹ N’agamba nti, “Laba njumye ne njogera ne Mukama. Singa musangibwamu amakumi abiri.”

N’agamba nti, “Ku lw’amakumi abiri sijja kukizikiriza.”

³² Ate n'agamba nti, "Kale Mukama aleme okukwatibwa obusungu, nnaayongera okwogera, naye luno lwokka. Singa kkumi lye linaasangibwamu."

N'addamu nti, "Ku lw'abo ekkumi sija kukizikiriza."

³³ MUKAMA bwe yamala okwogera ne Ibulayimu n'agenda, ne Ibulayimu n'addayo ewuwe.

19

Sodomu ne Ggomola

¹ Bamalayika ababiri ne batuuka mu Sodomu akawungeezi; Lutti yali atudde mu mulyango gwa Sodomu. Lutti bwe yabalaba n'agolokoka okubasisinkana, n'avuunama, ² n'agamba nti, "Bakama bange mukyame mu nnyumba y'omuddu wammwe munaabe ku bigere, mbegayiridde n'okusula musule. Munaazuukuka mangu ku makya ne mukwata ekkubo lyammwe."

Ne bagamba nti, "Nedda tunaasula mu luguudo."

³ Naye n'abawaliriza nnyo; awo ne bakyama ne baja gy'ali ne bayingira mu nnyumba ye, n'abategekera ekijjulo n'emigaati egitali mizimbulukuse ne balya. ⁴ Naye nga tebannaba kugenda kwebaka, abasajja ab'omu kibuga, abasajja ba Sodomu, abakulu n'abato, abantu bonna ne beetooloola ennyumba; ⁵ ne bayita Lutti nga bagamba nti, "Abasajja abazze gy'oli ekiro kino bali ludda wa? Batufulumize twebake nabo."

⁶ Lutti n'afulumama gye bali, n'aggalawo oluggi,
⁷ n'abagamba nti, "Baganda bange mbasaba temukola kibi kifaanana bwe kityo. ⁸ Laba, nnina bawala bange embeerera babiri, ka mbabafulumize, mubakole kye mwagala; naye temubaako kye mukola basajja bano, bagenyi bange era nze mbalabirira." ⁹ Naye ne bamugamba nti, "Tuviire! Omusajja omugwira ono, ate kati y'atulagira eky'okukola! Nedda, tujja kukukolako n'okusinga abagenyi bo." Awo ne banyigiriza nnyo Lutti, era kaabula kata bamenye n'oluggi.

¹⁰ Naye abasajja ababiri abaali mu nnyumba ne bagolola emikono gyabwe ne bakwata Lutti ne bamuyingiza mu nnyumba ne baggalawo oluggi. ¹¹ Ne baziba amaaso g'abasajja abaali ebweru ku luggi lw'ennyumba, abato n'abakulu, ne bakoowa nga bawammanta oluggi.

¹² Awo abasajja bali ababiri ne babuuzza Lutti nti, "Olina abantu bo abalala wano, batabani bo, oba bakoddomi bo, oba bawala bo, oba omuntu omulala yenna mu kibuga? Bafulumye mu kifo kino; ¹³ kubanga tuli kumpi okukizikiriza. Kubanga okukaaba olw'abantu baamu eri MUKAMA kuyitiridde, era atutumye okukizikiriza."

¹⁴ Awo Lutti n'afulumama n'ategeeza bakoddomi be abaali ab'okuwasa bawala be ng'agamba nti, "Musituke, muve mu kifo kino, kubanga MUKAMA ali kumpi kukizikiriza." Naye yafaanana ng'abalaata eri bakoddomi be. Lutti n'ab'ennyumba ye ne badduka.

¹⁵ Naye obudde bwe bwali bunaatera okukya, bamalayika ne balagira Lutti nga bagamba nti, “Golokoka, otwale mukazi wo ne bawala bo ababiri abali wano muleme okuzikirira ng’ekibuga kibonerezebwa.”

¹⁶ Naye bwe yali akyekunya, abasajja ne bamukwata omukono, n’emikono gya mukazi we, n’emikono gy’abawala be bombi, MUKAMA ng’abakwatirwa ekisa, ne babafulumya ne baba-teeka ebweru w’ekibuga. ¹⁷ Bwe baabafulumya ne babagamba nti, “Mudduke muwonye obulamu bwammwe, temutunula mabega wadde okuyimirira mu kiwonvu; muddukire ku nsozi, muleme okuzikirizibwa.”

¹⁸ Awo Lutti n’abagamba nti, “Nedda bakama bange; ¹⁹ Laba, omuddu wammwe alabye ekisa mu maaso gammwe, era mundaze ekisa kingi nga muwonya obulamu bwange; naye siyinda kuddukira ku nsozi akabi tekalwa kunzingiza ne nfa. ²⁰ Laba, ekibuga kiri ekitono ekiri okumpi, kirungi okuddukira omwo. Leka nzirukire eyo. Era n’obulamu bwange bujja kuwona!” ²¹ N’amuddamu nti, “Laba, era nnyongedde okukukwatirwa ekisa, sija kumalawo kibuga ky’oyogeddeko. ²² Yanguwa tolwa, ddukira eyo; kubanga siriiko kye nnaakola nga tonnatuuka eyo.” Erinnya ly’ekibuga kyeryava liba Zowaali.

²³ Lutti we yatukira mu Zowaali enjuba yali evuddeyo, Sodomu ne Ggomola ne bizikirizibwa. ²⁴ Awo MUKAMA n’atonnyesa ku Sodomu ne Ggomola omuliro n’obuganga okuva mu ggulu; ²⁵ n’azikiriza ebibuga ebyo, n’ekiwonvu kyonna n’abantu bonna abaali mu kibuga, ne

buli kintu ekyalimu. ²⁶ Naye mukazi wa Lutti bwe yatunula emabega, n'afuuka empagi ey'omunno. ²⁷ Awo ku makya ennyo Ibulayimu n'agenda mu kifo mwe yayimirira mu maaso ga MUKAMA; ²⁸ n'atunula wansi okwolekera Sodomu ne Ggomola n'okwolekera ekitundu kyonna eky'olusenyi, n'alaba, era laba, ekitundu kyonna nga kijjudde omukka.

²⁹ Bwe kityo bwe kyali Katonda bwe yazikiriza ebibuga eby'omu kiwonvu. Katonda n'ajjukira Ibulayimu n'afulumya Lutti ebweru n'amuggya wakati mu kuzikirizibwa, bwe yazikiriza ebibuga Lutti mwe yabeeranga.

Ekibi kya Bawala ba Lutti

³⁰ Awo Lutti n'ava mu Zowaali, n'abeera mu nsozi wamu ne bawala be, kubanga yatya okubeera mu Zowaali. Ye ne bawala be ne babeera mu mpuku. ³¹ Olunaku lumu omuwala omukulu n'agamba muto we nti, "Kitaffe akad-diye era tewali na musajja ku nsi ajja kutwagala ng'empisa y'ensi bw'eri. ³² Jjangu tunywese kitaffe omwenge, tulyoke twebake naye, tusobole okufuna ezzadde nga liva mu kitaffe."

³³ Ne batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omukulu n'agenda ne yeebaka ne kitaawe, Lutti n'atamanya bwe yeebaka yadde bwe yagolokoka.

³⁴ Ku lunaku olwaddirira, omuwala omukulu n'agamba omuto nti, "Laba, ekiro neebase ne kitange; Leka tumunywese omwenge ekiro kino, oyingire gy'ali weebake naye, tulyoke tusobole okukuuma ezzadde mu kitaffe." ³⁵ Awo ne

batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omuwala omuto n'asituka ne yeebaka naye, Lutti n'atamanya bwe yeebase ne bw'agolokose.

³⁶ Bwe batyo bawala ba Lutti bombi buli omu n'aba olubuto nga lwa kitaabwe.

³⁷ Omuwala omukulu n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Mowaabu, ye jjajja w'Abamowaabu abaliwo kaakano. ³⁸ Omuto naye n'azaala omwana mulenzi n'amutuuma Benami, ye yavaamu Abamoni abaliwo ne kaakano.

20

Abimereki Atwala Mukazi wa Ibulayimu

¹ Ibulayimu bwe yava eyo n'atambula okwolekera Negevu, n'abeera wakati wa Kadesi ne Ssuuli; n'agenda mu Gerali. ² Ibulayimu n'ayogera ku Saala mukazi we nti, "Mwannyinaze." Abimereki kabaka we Gerali n'atumya n'atwala Saala.

³ Naye Katonda n'ajja eri Abimereki mu kirooto ekiro n'amugamba nti, "Laba oli mufu, olw'omukazi gw'otutte kubanga muka musajja."

⁴ Naye Abimereki yali tanneebaka naye, n'alyoka agamba nti, "Onotta abantu abataliiko musango.

⁵ Si yeyanŋamba nti, 'Mwannyinaze?' Era ne Saala n'anŋamba nti, 'Mwannyina.' Kino nkikoze mu mutima omutuukirivu n'emikono gyange tegiriiko musango."

⁶ Awo Katonda n'ayogera naye mu kirooto nti, "Ddala mmanyi nti okoze kino mu mutima omutuukirivu, era nze nakukuuma oleme okwonoona gye ndi; ne nkuziyiza okumukwatako.

⁷ Kale kaakano zzaayo mukazi w'omusajja, kubanga nnabbi, era anaakusabira, nawe on'oba mulamu. Naye bw'otomuzzeeyo, manya ng'ojja kufa, ggwe ne by'olina byonna."

Okwegayirira kw'Abimereki eri Ibulayimu

⁸ Awo Abimereki n'agolokoka mu makya ennyo n'ayita abakungu be bonna n'abategeeza ebintu bino byonna; abasajja ne batya nnyo. ⁹ Awo Abimereki n'ayita Ibulayimu n'amugamba nti, "Otukoze ki? Era nsobi ki gye nkukoze, n'ondeetera nze n'obwakabaka bwange ekibi ekinene ekyenkana awo? By'onkoze tebisaana kukolebwa muntu." ¹⁰ Era Abimereki n'agamba Ibulayimu nti, "Wali olowooza ki okukola ekintu kino?" ¹¹ Ibulayimu n'addamu nti, "Nakikola kubanga nalowooza nti mu kifo kino temulimu kutya Katonda n'akamu, era balinzita olwa mukazi wange. ¹² Naze ebyo nga biri awo ddala mwannyinaze, muwala wa kitange, naye si muwala wa mmange; era yafuuka mukazi wange. ¹³ Katonda bwe yandeeta okuva mu nnyumba ya kitange, ne mugamba nti, 'Eky'ekisa ky'oyinza okunkolera kye kino, buli kifo kye tutuukamu njogeraako nti ndi mwannyoko.'"

¹⁴ Awo Abimereki n'atwala endiga n'ente, abaweereza abasajja n'abaweereza abakazi, n'abiwa Ibulayimu, n'amuddiza Saala mukyala we. ¹⁵ Era Abimereki n'amugamba nti, "Laba ensi yange eri mu maaso go, beera w'oyagala."

¹⁶ N'agamba ne Saala nti, "Laba mpadde mwannyoko ebitundu bya ffeeza lukumi, okuku-

malako ensonyi mu maaso gaabo bonna abali naawe.”

¹⁷ Awo Ibulayimu n’asabira Abimereki eri Katonda, ne Katonda n’awonya Abimereki era n’awonya ne mukazi we; n’abaweereza be abakazi ne balyoka bazaala abaana. ¹⁸ Kubanga MUKAMA yali aggalidde embuto z’ab’omu nnyumba y’Abimereki olwa Saala mukazi wa Ibulayimu.

21

Okuzaalibwa kwa Isaaka

¹ Awo MUKAMA n’akwatirwa Saala ekisa nga bwe yagamba Ibulayimu, era n’akolera Saala kye yasuubiza. ² Saala n’aba olubuto, n’azaalira Ibulayimu omwana owoobulenzi mu bukadde bwe, mu kiseera Katonda kye yamugamba. ³ Ibulayimu n’atuuma omwana owoobulenzi, eyamuzaalirwa Saala, erinnya Isaaka. ⁴ Ibulayimu n’akomola mutabani we Isaaka ow’ennaku omunaana ez’obukulu nga Katonda bwe yamulagira. ⁵ Ibulayimu yali aweza emyaka kikumi mutabani we Isaaka bwe yazaalibwa.

⁶ Saala n’agamba nti, “Katonda andeededde okusekererwa, buli anaawulira anansekerera.”

⁷ Era n’agamba nti, “Ani yandirowoozezza nti Saala alifuna omwana? Naye, laba mmuzaalidde omwana wabulenzi.”

Agali ne Isimayiri Bagobwa

⁸ Isaaka n’akula, n’aggyibwa ku mabeere, Ibulayimu n’afumba embaga ennene ku lunaku

Isaaka lwe yaggyibwa ku mabeere.* ⁹ Naye Saala yalaba nga mutabani wa Agali Omumisiri, gwe yazaalira Ibulayimu ng'azannya ne mutabani we Isaaka. ¹⁰ N'alyoka agamba Ibulayimu nti, "Goba omuweereza ono ne mutabani we, kubanga omwana w'omuweereza ono talisikira wamu na mwana wange Isaaka."

¹¹ Naye ekyo Ibulayimu n'atakisiima. ¹² Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Tonakuwala olw'omulenzi n'olw'omuweereza wo omukazi, buli Saala ky'akugamba kikole; kubanga mu Isaaka mwe ndituukiririza ebyo byonna bye nakusuubiza. ¹³ Era n'omwana w'omuweereza wo omukazi ndimufuula eggwanga, kubanga ava mu ggwe." ¹⁴ Ibulayimu n'agolokoka ku makya ennyo, n'addirira omugaati n'ensawo ey'amazzi n'abiwa Agali n'omwana gwe yazaala ng'abiteeka ku kibegabega kye, n'amusiibula. Agali n'agenda ng'atambulatambula mu ddungu lya Beeruseba.

Agali ne Isimayiri mu Ddungu

¹⁵ Awo amazzi ag'omu ddiba bwe gaggwaamu, Agali n'ateeka omwana we wansi w'ogumu ku miti. ¹⁶ Agali ne yeeyongerayo ebbanga ng'awalasibwa akasaale, nga mita kikumi, n'atuula okumwolekera, kubanga yayogera nti, "Nneme okulaba omwana ng'afa." Naye bwe yali ng'atudde, omwana n'ayimusa eddoboosi n'akaaba.

---

* **21:8** Abaana baggyibwanga ku mabeere oluvannyuma lw'emyaka ebiri oba esatu, era gwabanga mukolo munene ddala

¹⁷ Katonda n'awulira eddoboosi ly'omulenzi ng'akaaba, malayika wa Katonda n'ayita Agali ng'asinziira mu ggulu n'amugamba nti, "Kiki ekikuteganya? Totya, kubanga Katonda awulidde eddoboosi ly'omulenzi w'ali. ¹⁸ Golokoka, situla omwana omunyweze mu mikono gyo, kubanga ndimufuula eggwanga eddene."

¹⁹ Awo Katonda n'azibula amaaso g'Agali, n'alaba oluzzi, n'agenda n'ajjuza ensawo ey'eddiba amazzi, n'anywesa omulenzi.

²⁰ Awo Katonda n'aba n'omulenzi n'akula n'abeera mu ddungu n'aba mwatiikirivu mu kulasa. ²¹ Yabeeranga mu ddungu lya Palani: nnyina n'amufunira omukazi okuva mu nsi y'e Misiri.

Ibulayimu Alagaana n'Abimereki

²² Mu kiseera ekyo Abimereki ng'ali ne Fikoli omukulu w'eggye lye n'agamba Ibulayimu nti, "Katonda ali naawe mu buli ky'okola: ²³ kale kaakano ndayirira mu maaso ga Katonda nga tolinkuusakuusa, wadde okukuusakuusa omwana wange oba omwana w'omwana wange. Naye nga nze bwe nkukoze obulungi nga naawe bw'olinkola nze n'ensi mw'ozze."

²⁴ Ne Ibulayimu n'amuddamu nti, "Nkulayiridde."

²⁵ Awo Ibulayimu ne yeemulugunya eri Abimereki olw'oluzzi lwe abaddu be lwe baamunyangako. ²⁶ Abimereki n'amugamba nti, "Simanyi n'omu eyakola ekintu ekyo, ggwe tewambulira era sikiwulirangako okutuusa ggwe

lw'okintegeezeezza olwa leero.” ²⁷ Awo Ibulayimu n'addira endiga n'ente n'abiwa Abimereki, ne balagaana endagaano bombi.

²⁸ Awo Ibulayimu n'ayawulako endiga enduusi musanvu okuva mu kisibo kye. ²⁹ Abimereki n'abuuzza Ibulayimu nti, “Endiga ezo omusanvu enduusi z'oyawuddeko amakulu gaazo ki?” ³⁰ N'amuddamu nti, “Endiga ezo enduusi omusanvu onoozitwala okuva gye ndi kalyoke kabe obukakafu nti nze nasima oluzzi olwo.”

³¹ Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Beeruseba, kubanga eyo bombi gye baalagaanira. ³² Bwe baamala okukola endagaano e Beeruseba, Abimereki ne Fikoli omukulu w'eggye lye ne basitula ne baddayo mu nsi y'Abafirisuuti.

³³ Ibulayimu n'asimba omuti omumyulimu mu Beeruseba n'akaabiririra eyo erinnya lya MUKAMA, Katonda Ataggwaawo. ³⁴ Ibulayimu ne yeeyongera okutambulata mbula mu nsi y'Abafirisuuti okumala ennaku nnyingi.

22

Katonda Agezesa Ibulayimu

¹ Awo oluvannyuma lw'ebyo, Katonda n'agezesa Ibulayimu, n'amuyita nti, “Ibulayimu!”

N'addamu nti, “Nze nzuuno.”

² Katonda n'amugamba nti, “Twala mutabani wo, mutabani wo omu yekka, Isaaka, gw'oyagala, ogende mu nsi Moliya ku lumu ku nsozi lwe ndikulaga omuweereyo eyo okuba ekiweebwayo ekyokebwa.”

³ Ibulayimu n’agolokoka ku makya n’ateeka amatandiiko ku ndogoyi ye, n’atwala babiri ku baweereza be abasajja ne Isaaka mutabani we, n’ayasa enku ez’ekiweebwayo ekyokebwa, n’asituka n’agenda mu kifo Katonda kye yamugamba. ⁴ Ku lunaku olwokusatu Ibulayimu n’ayimusa amaaso ge n’alengera ekifo. ⁵ Awo Ibulayimu n’agamba balenzi be nti, “Musigale wano n’endogoyi, nze n’omulenzi tugende eri tusinze, tulyoke tukomewo.”

⁶ Ibulayimu n’addirira enku ez’ekiweebwayo ekyokebwa n’azitikka Isaaka mutabani we, ye n’akwata omuliro n’akambe, ne bagenda bombi. ⁷ Isaaka n’agamba Ibulayimu nti, “Taata.”

Ibulayimu n’amuddamu nti, “Nzuuno mwana wange.”

Isaaka n’amubuuza nti, “Laba, omuliro n’enku biibino, naye omwana gw’endiga ogw’ekiweebwayo ekyokebwa guluwa?”

⁸ Ibulayimu n’amuddamu nti, “Mwana wange, Katonda aneefunira omwana gw’endiga ogw’ekiweebwayo ekyokebwa.” Kale ne bagenda bombi.

Ibulayimu Awaayo Isaaka

⁹ Bwe baatuuka mu kifo Katonda kye yamugamba, Ibulayimu n’azimba ekyoto, n’atindikira enku, n’asiba omwana we Isaaka, n’amuteeka ku kyoto ku nku. ¹⁰ Awo Ibulayimu n’akwata ekiso, n’agolola omukono gwe atte omwana we. ¹¹ Naye malayika wa MUKAMA n’amukoowoola ng’asinziira mu ggulu, n’agamba nti, “Ibulayimu! Ibulayimu!”

Ibulayimu n'addamu nti, "Nze nzuuno." N'amugamba nti, ¹² "Togolola mukono gwo ku mulenzi so tomukola kintu na kimu, kubanga kaakano ntegedde nti otya Katonda, ndabye nti omwana wo tomunnyimye, omwana wo omu yekka bw'ati."

¹³ Awo Ibulayimu n'ayimusa amaaso, n'alaba, era laba, emabega we endiga ennume ng'eri mu kisaka ng'amayembe gaayo mwe galaalidde. Ibulayimu n'agenda n'addira endiga eyo n'agiwaayo okuba ekiweebwayo ekyokebwa, mu kifo ky'omwana we. ¹⁴ Ibulayimu kyeyava atuuma ekifo ekyo erinnya MUKAMA alitugabirira*, era ne kaakano bwe kiyitibwa nti ku lusozi lwa MUKAMA anaagabiriranga.

¹⁵ Awo malayika wa MUKAMA n'ayita Ibulayimu omulundi ogwokubiri ng'asinzira mu ggulu, ¹⁶ n'amugamba nti, "Nze MUKAMA neer-ayiridde, nga bw'okoze kino, n'otonnyima mwana wo omu yekka bw'ati, ¹⁷ ddala ndikuwa omukisa, era ndyaza ezzadde lyo, ne liba ng'emmunyeenye ez'eggulu era ng'omusenyu oguli ku lubalama lw'ennyanja. Era ezzadde lyo balitwala eby'abalabe baabwe, ¹⁸ era mu zzadde lyo amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa, kubanga ogondede eddobozi lyange."

¹⁹ Ibulayimu n'alyoka addayo eri abavubuka be, ne basitula ne balaga e Beeruseba.

²⁰ Awo mu biro ebyo ne babuulira Ibulayimu nti, "Laba Mirika azaalidde Nakoli muganda wo abaana: Uzi ye mubereberye,

---

* **22:14** oluusi ekifo ekyo kiyitibwa Yakuwayire

²¹ ne muto we ye Buzi, ne Kemweri kitaawe wa Alamu,

²² ne Kesedi, ne Kazo, ne Pirudaasi, ne Yidulaafu ne Besweri.”

²³ Era Besweri yazaala Lebbeeka.

Abaana abo omunaana Mirika be yazaalira Nakoli muganda wa Ibulayimu.

²⁴ Ate ne mukazi we omulala Lewuma n’azaalira Nakoli, abaana aboobulenzzi era be bano:

Teba, ne Gakamu, ne Takasi, ne Maaka.

23

Okufa n’Okuziikibwa kwa Saala

¹ Saala yawangaala emyaka kikumi mu abiri mu musanvu. ² N’afiira e Kiriyasuwalaba, ye Kebbulooni, mu nsi ya Kanani. Saala bwe yafa Ibulayimu n’ayingira okumukungubagira n’amukaabira.

³ Oluvannyuma Ibulayimu n’ava awali omulambo gwe n’agenda eri Abakiiti* n’abagamba nti, ⁴ “Ndi mugenyi era omutambuze mu mmwe, munfunire ekifo aw’okuziika, ndyoke nziikewo omuntu wange anve ku maaso.” ⁵ Abakiiti ne baddamu Ibulayimu nti, ⁶ “Tuwulirize mukama waffe. Laba, oli muntu mukulu wakati mu ffe. Ziika mukazi wo mu emu ku ntaana zaffe gy’oneeroboza. Tewali n’omu mu ffe anaakuuma ntaana ye, oba okukuziyiza okuziika omuntu wo.”

---

* **23:3** Abakiiti be bazzukulu ba Kiiti

⁷ Ibulayimu n'agolokoka n'avuunama eri Abakiiti, bannannyini nsi. ⁸ N'abagamba nti, "Obanga munzikirizza mu mwoyo mulungi okuziika omuntu wange, mumpulirize. Kale munneegayiririre Efulooni mutabani wa Zokali, ⁹ anguze empuku ey'e Makupeera, gy'alina, eri ku nkomerero y'ennimiro ye. Agingulize mu maaso gammwe, mmusasule omuwendo gwayo gwonna, efuuke ekifo kyange eky'okuziikangamu mu mmwe." ¹⁰ Mu kiseera ekyo Efulooni yali atudde awo wakati mu Bakiiti. Efulooni, Omukiiti n'addamu Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaaliwo mu mulyango gw'ekibuga nga bawulira nti, ¹¹ "Nedda mukama wange. Mpuliriza. Nkuwadde ennimiro n'empuku erimu, ng'abantu bange balaba, ziika omuntu wo."

¹² Awo Ibulayimu n'avuunama mu maaso gaabwe bonna. ¹³ N'agamba Efulooni, bonna nga bawulira nti, "Obanga okkirizza, nkusaba nsasule omuwendo gw'ennimiro gwonna ndyoke nziikewo mukazi wange." ¹⁴ Efulooni n'addamu Ibulayimu nti, ¹⁵ "Mpuliriza mukama wange, ennimiro esaana ebitundu by'effeeza ebikumi bina. Kale ekyo ki eri ab'omukwano? Twala ennimiro oziikemu abafu bo."

¹⁶ Ne bakkiriziganya, Ibulayimu kwe kusasula Efulooni ensimbi ze bakkirizaganya nga Abakiiti bonna balaba.

¹⁷ Olwo ennimiro ya Efulooni mu Makupeera, eyali ku luuyi olw'ebuvanjuba olwa Mamule, ennimiro awamu n'empuku eyalimu, n'emiti gyonna egyali mu nnimiro ekitundu kyonna ne

bifuuka bya ¹⁸ Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaafuluma mu mulyango gw'ekibuga balaba. ¹⁹ Oluvannyuma Ibulayimu n'aziika Saala mukazi we mu mpuku mu nnimiro ya Makupeera ku luuyi olw'ebuvanjuba bwa Mamule, ye Kebbulooni, mu nsi ya Kanani. ²⁰ Abakiiti ne bakwasa Ibulayimu ennimiro awamu n'empuku yaamu mu butongole okubeera obutaka bwe okuziikangamu abantu be.

24

Okunoonyeza Isaaka Omukazi

¹ Ibulayimu yawangaala n'akaddiwa nnyo; era MUKAMA yamuwa emikisa mingi mu byonna. ² Awo Ibulayimu n'agamba omuddu asinga obukulu mu nnyumba ye, eyali afuga byonna Ibulayimu bye yalina nti, "Teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange*" ³ ndyoke nkulayize mu maaso ga MUKAMA Katonda w'eggulu era Katonda w'ensi, nga toliwasiza mutabani wange mukazi kuva mu bawala ba nsi ya Bakanani, mwe mbeera, ⁴ wabula ng'oligenda mu nsi yange mu bantu bange n'owasiza mutabani wange Isaaka omukazi."

⁵ Omuddu kwe ku mubuuza nti, "Omukazi bw'ataliyagala kujja nange mu nsi eno, ndizaayo mutabani wo mu nsi mwe wava?" ⁶ Ibulayimu n'addamu nti, "Togezanga n'ozzaayo mutabani wange. ⁷ MUKAMA, Katonda w'eggulu, eyanzigya mu nnyumba ya kitange, mu nsi mwe

---

* **24:2** wansi w'ekisambi kyange amakulu nti ekirayiro ekyo kyali kitwaliramu ne bazzukulu ba Ibulayimu.

nazaalibwa eyayogera nange era n'andayirira nti, 'Ezadde lyo ndiriwa ensi eno,' alituma malayika we n'akukulembera owasirize mutabani wange omukazi era omuggyeyo. ⁸ Naye omukazi bw'aligaana okujja naawe, olwo eki-rayiro kino kiriba tekikyakusiba. Kyokka togezanga n'ozzaayo omwana wange." ⁹ Awo omuddu kwe kuteeka omukono gwe wansi w'ekisambi kya mukama we Ibulayimu.

¹⁰ Awo omuddu n'atwala ku njamira za mukama we n'agenda ng'atutte buli ngeri ya kirabo okuva ku bya mukama we. N'ayimuka n'agenda e Mesopotamiya mu kibuga kya Nakoli. ¹¹ Obudde bwe bwawungeera n'atuuka ebweru w'ekibuga n'afukamiza awo enjamira okumpi n'oluzzi obudde nga buwungedde abakazi we bagendera okukima amazzi.

¹² N'asaba nti, "Ayi MUKAMA Katonda wa mukama wange Ibulayimu mpa obuwanguzi leero nkwegayiridde, olage mukama wange Ibulayimu okwagala kwo okutaggwaawo. ¹³ Laba nnyimiridde okumpi n'oluzzi, ne bawala b'abantu ab'omu kibuga bajja okusena amazzi. ¹⁴ Kale omuwala gwe nnaagamba nti, 'Nkwegayiridde mpa ku mazzi ag'omu nsuwa yo nnyweko,' n'amala agamba nti, 'Kale nnywa, era n'enjamira zo nnaazinywesa,' oyo y'aba abeera gw'olonze okuba mukazi w'omuddu wo Isaaka. Ku kino kwe nnaategeerera nti olaze mukama wange ekisa kyo ekitaggwaawo."

Lebbeeka ku Luzzi

¹⁵ Laba, bwe yali nga tannamaliriza kusaba, Lebbeeka muwala wa Besweri mutabani wa Mirika muka Nakoli, muganda wa Ibulayimu, n'ajja ng'atadde ensuwa ye ey'amazzi ku kibegabega kye. ¹⁶ Omuwala oyo yali mulungi okulabako nga muwala mbeerera, n'akka mu luzzi n'ajjuza ensuwa ye n'avaayo.

¹⁷ Awo omuddu n'ayangwa n'amusisinkana, n'amugamba nti, "Nkusaba ompe ku tuzzi ku nsuwa yo."

¹⁸ N'amuddamu nti, "Nywako mukama wange." Amangwago n'assa ensuwa mu mikono gye, n'agikwata mu mukono gwe n'amuwa amazzi.

¹⁹ Bwe yamala okumuwa amazzi, n'amugamba nti, "N'enjamira zo nazo nnaazisenera amazzi okutuusa lwe zinaamala okunywa." ²⁰ Bw'atyo n'ayangwa n'ayiwa ensuwa ye ey'amazzi n'agimalira mu kyesero, n'adduka n'asena amalala agaali gamala enjamira ze zonna, ²¹ omusajja ng'asirise ng'amwekaliriza amaaso okumanya obanga MUKAMA awadde olugendo lwe omukisa oba nedda.

²² Enjamira bwe zaamala okunywa, omusajja n'addira empeta ya zaabu ey'oku matu erimu gulaamu ttaano n'obutundu musanvu n'ebikomo ebya zaabu bibiri eby'oku mikono bya gulaamu kikumi mu kkumi na ttaano n'abiwa omuwala abyenaanike. ²³ N'amubuuza nti, "Oli muwala w'ani? Mu nnyumba ya kitaawo mulimu ekisenge mwe tuyinza okusuzibwa?" ²⁴ N'amuddamu nti, "Ndi muwala

wa Besweri, mutabani wa Mirika gwe yazaalira Nakoli.” ²⁵ N’ayongerako nti, “Tulina omuddo omukalu n’emmere endala ebimala, era n’ekisenge eky’okusulamu tukirina.”

²⁶ Awo omusajja n’akutamyanya omutwe gwe n’asinza MUKAMA. ²⁷ N’agamba nti, “Yeebazibwe MUKAMA Katonda wa mukama wange Ibulayimu atalese kisa kye ekitaggwaawo n’obwesigwa bwe eri mukama wange. Era nze ku lwange MUKAMA ankulembedde mu kkubo n’antuusa mu nnyumba ya booluganda lwa mukama wange.” ²⁸ Awo omuwala n’adduka n’ategeeza ab’ennyumba ya nnyina ebintu ebyo byonna. ²⁹ Lebbeeka yalina mwannyina, Labbaani, eyayanguwa okulaga ku luzzi eri omusajja, ³⁰ Labbaani bwe yalaba empeta n’ebikomo ku mikono gya mwannyina, era bwe yawulira ebigambo bya mwannyina ng’omusajja bw’amugambye, n’agenda eri omusajja. Laba omusajja yali ng’ayimiridde awali enjamira ku luzzi. ³¹ Labbaani n’amugamba nti, “Jjangu gwe aweereddwa MUKAMA omukisa. Lwaki obeera eno? Ntegesse ennyumba era n’ekifo ky’enjamira.”

³² Awo, omusajja n’alaga ku nnyumba, n’asumulula enjamira, ne baziwa essubi n’ebyokulya ne bamuleetera n’amazzi ye n’abasajja be yali nabo banaabe ebigere. ³³ Oluvannyuma ne bamuleetera emmere alye. Kyokka ye n’agamba nti, “Sijja kulya nga sinnayogera kindeese.”

Labbaani n’amugamba nti, “Yogera.”

Omuddu Annyonnyola Ekyamutwala

³⁴ Awo n'agamba nti, "Ndi muddu wa Ibulayimu. ³⁵ MUKAMA yawa mukama wange emikisa mingi, era afuuse mukulu, amuwadde ebisibo by'endiga n'amagana g'ente, ne ffeeza ne zaabu, abaweereza abasajja n'abaweereza abakazi era n'enjamira awamu n'endogoyi. ³⁶ Era Saala muka mukama wange bwe yali ng'akaddiye yamuzaalira omwana owoobulenzi, era mukama wange awadde oyo byonna by'alina. ³⁷ Mukama wange yandayiza n'anjamba nti, 'Towasizanga mutabani wange mukazi ava mu Bakanani ba nnyini nsi mwe mbeera. ³⁸ Wabula oligenda mu nnyumba ya kitange, mu bantu bange, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva omwo.'

³⁹ "Ne mbuuzza mukama wange nti, 'Omukazi bw'atalikkiriza kujja nange?'

⁴⁰ "Ye n'anziramu nti, 'MUKAMA oyo gwe ntambulira mu maaso ge alikutumira malayika we mu lugendo lwo era alikuwa omukisa, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva mu bantu bange, era mu nnyumba ya kitange. ⁴¹ Naye ekirayiro kyange tekirikubaako bw'olituuka mu bantu bange ne batamukuwa, nga ggwe toliiko musango.'

⁴² "Leero bwe ntuuse ku luzzi, ne njamba nti, 'Ayi MUKAMA, Katonda wa mukama wange Ibulayimu, obanga onoowa omukisa olugendo luno lwe ndiko, ⁴³ laba, nnyimiridde awali oluzzi, kale omuwala anajja okusena amazzi, ne mugamba nti, "Nkusaba ku tuzzi mu nsuwa yo nyweko," ⁴⁴ n'anziramu nti, "Nnywa, era n'enjamira

zo nazo nzija kuzisenera,” oyo y’aba abeera omukazi MUKAMA gw’alonedde mutabani wa mukama wange.’

⁴⁵ “Laba, bwe nabadde nga nkyayogera mu mutima gwange, Lebbeeka n’avaayo n’ensuwa ye ng’eri ku kibegabega kye, n’aserengeta ku luzzi n’asena amazzi. Ne mugamba nti, ‘Nkusaba ompe nyweko.’

⁴⁶ “Nassa mangu ensuwa ye okuva ku kibegabega kye, n’agamba nti, ‘Nnywa, era nnaanywesa n’enj’amira zo.’

⁴⁷ “Kwe ku mubuuzza nti, ‘Oli muwala w’ani?’ N’anziramu nti, ‘Ndi muwala wa Besweri, mutabani wa Nakoli, Mirika gwe yamuzaalira.’ Ne nteeka empeta ku nnyindo ye n’ebikomo ku mikono gye. ⁴⁸ Awo ne nkutamya omutwe gwange ne nsinza MUKAMA ne muwa eki-tiibwa, Katonda wa mukama wange Ibulayimu eyankulembera nannunjamya mu lugendo lwange okuwasiriza mutabani wa mukama wange omukazi okuva mu bantu ba mukama wange. ⁴⁹ Kale kaakano obanga mu mazima munaakolera mukama wange ebyekisa, mumbuulire, era obanga si bwe kityo mumbuulire; ndyoke mmanye eky’okukola.”

Lebbeeka Agenda n’Omuddu

⁵⁰ Awo Labbaani ne Besweri ne baddamu nti, “Kino kivudde wa MUKAMA, tetuyinza kukudamu kino oba kiri. ⁵¹ Laba, Lebbeeka wuuyo, mutwale, agende abeere muka mutabani wa mukama wo, nga MUKAMA bw’alagidde.”

⁵² Omuddu wa Ibulayimu bwe yawulira ebigambo byabwe n'avuunama wansi mu maaso ga MUKAMA. ⁵³ N'aggyayo eby'obugagga ebya ffeeza ne zaabu, n'ebymbalo n'abiwa Lebbeeka, era n'awa mwannyina ne nnyina ebirabo eby'omuwendu omungi. ⁵⁴ Awo ye n'abasajja be yali nabo ne balyoka balya era ne banywa; ne basulayo ekiro ekyo.

Bwe baagolokoka enkya n'agamba nti, "Ka nzireyo eri mukama wange."

⁵⁵ Mwannyina ne nnyina ne bamuddamu nti, "Leka omuwala abeereko naffe akaseera, wakiri ennaku kkumi, olwo mulyoke mugende."

⁵⁶ Ye n'abaddamu nti, "Temundwisa, kubanga MUKAMA awadde olugendo lwange omukisa."

⁵⁷ Ne bagamba nti, "Ka tuyite omuwala tumubu-
uze." ⁵⁸ Ne bayita Lebbeeka, ne bamubuuza nti, "Onoogenda n'omusajja ono?" N'addamu nti, "Nnaagenda."

⁵⁹ Awo ne basiibula Lebbeeka mwan-
nyinaabwe, n'omuweereza we omuwala,
n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja awamu
n'abasajja be. ⁶⁰ Ne basabira Lebbeeka omukisa
ne bamugamba nti,

"Mwannyinaffe beera nnyina
w'enkumi n'enkumi,
abaana n'abazzukulu bo balyenga
ebibuga by'abalabe baabwe."

⁶¹ Awo Lebbeeka n'abaweereza be ne ba-
situka ne beebagala enjamira ne bagenda
n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja, bw'atyo
omuddu n'atwala Lebbeeka ne bagenda.

Isaaka ne Lebbeeka Bafumbiriganwa

⁶² Olwo Isaaka yali ng'avudde e Beerirakayiroyi ng'ali mu Negevu. ⁶³ Awo bwe yali ng'atambula nga bw'afumiitiriza mu nnimiro akawungeezi, n'ayimusa amaaso ge n'alengera enjamira nga zijja. ⁶⁴ Ne Lebbeeka n'ayimusa amaaso ge. Bwe yalengera Isaaka n'ava ku njamira, ⁶⁵ n'abuuza omuddu nti, "Ani oyo gwe nnengera mu nnimiro ajja okutusisinkana?"

Omuddu n'addamu nti, "Ye mukama wange." Lebbeeka kwe kutoola omunagirowe ne yeebikkirira.

⁶⁶ Awo omuddu n'ategeeza Isaaka byonna nga bwe byagenda. ⁶⁷ Awo Isaaka n'atwala Lebbeeka n'amuyingiza mu weema eyali eya Saala nnyina, n'afuuka mukazi we n'amwagala. Isaaka n'alyoka afuna essanyu kasookedde afirwa nnyina.†

25

¹ Ibulayimu n'awasa omukazi omulala erinya lye Ketula. ² Yamuzaalira Zimulaani, ne Yokusaani, ne Medani, ne Midiyaani, ne Isubaki ne Suwa. ³ Yokusaani n'azaala Seeba ne Dedani. Dedani n'azaala Asulimu, ne Letusimu ne Leumimu. ⁴ Batabani ba Midiyaani baali Efa, ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida ne Eruda. Abo bonna be baana n'abazzukulu ba Ketula.

⁵ Ibulayimu yawa Isaaka byonna bye yalina. ⁶ Naye bo abaana b'abaweereza be n'abawa birabo, n'abasiibula bwe yali ng'akyali mulamu

---

† **24:67** Waali wayiseewo emyaka esatu nga Saala afudde (17:17; 23:1; 25:20).

bagende ebuvanjuba mu nsi ey'ebuvanjuba; baviire mutabani we Isaaka.

Okufa kwa Ibulayimu

⁷ Ibulayimu yawangaala emyaka kikumi mu nsanvu mu etaano. ⁸ Ibulayimu yafa ng'akaddiyidde ddala, nga musajja awangaalidde ddala obulungi. ⁹ Batabani be Isaaka ne Isimayiri ne bamuziika mu mpuku ey'e Makupeera, mu nnimiro ya Efulooni, mutabani wa Zokali Omukiiti, ebuvanjuba bwa Mamule; ¹⁰ ennimiro Ibulayimu gye yagula ku Bakiiti. Omwo Ibulayimu mwe yaziikibwa awali Saala mukazi we. ¹¹ Ibulayimu bwe yafa, Katonda n'awa mutabani we Isaaka omukisa, Isaaka n'abeera e Beerirakayiroyi.

Abaana ba Isimayiri

¹² Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isimayiri mutabani wa Ibulayimu eyazaalibwa Agali Omumisiri, omuweereza wa Saala omuwala.

¹³ Gano ge mannya gaabwe nga bwe badinjanwako: Nebayoosi, omubereberye wa Isimayiri, ne Kedali, ne Adubeeri, ne Mibusamu, ¹⁴ ne Misuma, ne Duma, ne Massa, ¹⁵ ne Kadadi, ne Teema, ne Yetuli, ne Nafisi ne Kedema. ¹⁶ Abo be batabani ba Isimayiri, era ago ge mannya gaabwe, mu byalo ne mu bibuga byabwe mwe baabeeranga, abafuzi kkumi na babiri buli omu n'eggwanga lye. ¹⁷ Isimayiri yafa ng'awezezza emyaka kikumi mu asatu mu musanvu n'atwalibwa mu babe. ¹⁸ Abantu be baatula okuviira ddala mu Kavira ne batuuka ku

Ssuuli okuliraana Misiri ku luuyi olwa Bwasuli. Ennaku zaabwe zonna baawalananga baganda baabwe.

Okuzaalibwa kwa Yakobo ne Esawu

¹⁹ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isaaka, mutabani wa Ibulayimu.

Ibulayimu yazaala Isaaka. ²⁰ Isaaka yalina emyaka amakumi ana, we yawasiza muwala wa Besweri Omusuuli ow'e Padanalaamu, eyayitibwanga Lebbeeka mwannyina wa Labbaani.

²¹ Isaaka n'asaba MUKAMA ku lwa mukazi we Lebbeeka kubanga yali mugumba, MUKAMA n'awulira okusaba kwe, Lebbeeka naaba olubuto. ²² Abaana bombi ne bagulumbira mu lubuto lwe, Lebbeeka n'agamba nti, "Obanga kiri bwe kityo, lwaki mba omulamu?" Awo n'agenda ne yeebuza ku MUKAMA.

²³ MUKAMA n'amuddamu nti,
 "Mu lubuto lwo mulimu amawanga abiri,
 abantu ababiri b'olizaala balibeera ba njawulo,
 omu alibeera w'amaanyi okusinga munne,
 era omukulu yaaliweereza omuto."

²⁴ Ennaku ez'okuzaala bwe zaatuuka, laba, n'azaala abalongo nga babulenzi.

²⁵ Eyasooka bwe yavaayo nga mummyufu, omubiri gwe gwonna nga gufaanana ng'ekyambalo eky'ebyoya. Kyebaava bamutuuma Esawu.

²⁶ Oluvannyuma ne muganda we n'azaalibwa, omukono gwe nga gukutte ekisinziro kya Esawu; kyebaava bamuyita Yakobo. Isaaka

yalina emyaka nkaaga Lebbeeka we yazaalira abaana abo.

Esawu Atunda eby'Obukulu Bwe

²⁷ Abalenzi ne bakula, Esawu n'aba muyizzi lukulwe, omuntu ow'oku ttale. Naye ye Yakobo yali musajja musirise ng'asigala waka. ²⁸ Isaaka n'ayagala Esawu kubanga yalyanga ku muyiggo gwe, naye Lebbeeka ye n'ayagala Yakobo.

²⁹ Lumu Yakobo yali afumba enva, Esawu n'ajja ng'ava ku ttale; enjala ng'emuluma nnyo.

³⁰ Esawu n'agamba Yakobo nti, "Mpa mpute ku nva ezo, kubanga enjala ejula kunzita." Kyeyava ayitibwa Edomu.

³¹ Yakobo n'amuddamu nti, "Sooka onguze obukulu bwo."

³² Esawu n'agamba nti, "Laba Ndikumpi n'okufa, obukulu bungasa ki?"

³³ Yakobo n'addamu nti, "Sooka ondayirire." Awo Esawu n'amulayirira, olwo n'aguza Yakobo obukulu bwe.

³⁴ Yakobo n'alyoka awa Esawu emmere n'enva, n'alya n'anywa, n'agolokoka n'agenda.

Bw'atyo Esawu n'anyooma obukulu bwe.

26

Isaaka Abeera mu Gerali

¹ Ne wabaawo enjala mu nsi, eteri eri eyabaawo mu biseera bya Ibulayimu. Isaaka n'agenda mu Gerali, ewa Abimereki* kabaka w'Abafirisuuti. ² Ne MUKAMA n'amulabikira,

---

* **26:1** Abimereki Ono yali kabaka Abimereki mulala, eyali asikidde erinnya. Eyasooka yali yafa emyaka kinaana emabegako.

n'amugamba nti, "Tosengeta Misiri, beera mu nsi gye ndikulaga. ³ Beera mu nsi gye ndikulaga, nnaabeeranga naawe, n'akuwanga omukisa kubanga gwe n'abaana bo ndibawa ensi zino zonna, era ndituukiriza ekirayiro kye nalayirira kitaawo Ibulayimu. ⁴ Ndyaza abaana b'enda yo ne baba ng'emmunyeenze ez'eggulu, era ndibawa n'ensi zino zonna. Era mu bo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa; ⁵ kubanga Ibulayimu yagondera eddobozi lyange, n'akwata bye namukuutira, n'ebiragiwo byange, n'ebigambo byange awamu n'amateeka gange." ⁶ Bw'atyo Isaaka n'abeera mu Gerali, ⁷ abasajja ab'omu nsi omwo bwe baamubuuza ku mukazi we n'abaddamu nti, "Mwanyinaze." Kubanga yatya okwogera nti, "Mukazi wange," ng'alowooza nti, "Abasajja ab'omu nsi omwo tebalwa kunzita lwa Lebbeeka," kubanga yali mulungi nnyo.

⁸ Bwe yamalayo ekiseera ekiwanvu, Abimereki, kabaka w'Abafirisuuti n'atunula mu ddirisa, n'alaba Isaaka ng'azannya ne Lebbeeka mukazi we. ⁹ Abimereki kwe kuyita Isaaka n'amugamba nti, "Ddala, mukazi wo, lwaki wagamba nti, 'Mwanyinaze?'"

Isaaka n'amuddamu nti, "Kubanga nalowooza nti, 'Nnyinza okufirwa obulamu bwange ku lulwe.'"

¹⁰ Abimereki n'amugamba nti, "Kale kiki kino ky'otukoze? Omu ku basajja yandiyinzizza okusobya ku mukazi wo, wandituleeseeko omusango."

¹¹ Awo Abimereki n’alyoka alagira abantu bonna ng’agamba nti, “Buli alikwata ku musajja ono oba ku mukyala we waakuttibwa.”

¹² Isaaka n’asigala mu nsi omwo, n’afuna amakungula emirundi kikumi ag’ebyo bye yasiga, kubanga MUKAMA yamuwa omukisa.

¹³ N’afuuka mugagga, obugagga bwe ne bweyongera n’agaggawala nnyo. ¹⁴ Yalina ebisibo by’endiga bingi nnyo n’amagana g’ente, era n’abaweereza nfaafa; Abafirisuuti ne bamukwatirwa obuggya. ¹⁵ Kyebaava bajjuza enzizi zonna abaddu ba kitaawe ze baasima mu biro bya kitaawe Ibulayimu, ne baziziba.

¹⁶ Ne Abimereki n’agamba Isaaka nti, “Ggenda, tuveemu kubanga otuyitiridde amaanyi.”

Abasumba ba Isaaka n’aba Abafirisuuti

¹⁷ Awo Isaaka n’avaayo n’azimba mu kiwonvu eky’e Gerali, n’abeera omwo. ¹⁸ Isaaka n’azibukula enzizi ezaali zisimiddwa mu biseera bya Ibulayimu kitaawe, kubanga Abafirisuuti baziziba Ibulayimu bwe yamala okufa. Era ye Isaaka n’aziyita amannya gali kitaawe ge yali azituumye.

¹⁹ Naye abaddu ba Isaaka bwe basima mu kiwonvu ne bazuula oluzzi olw’ensulo, ²⁰ abasumba b’omu Gerali ne bayomba n’abasumba ba Isaaka nga bagamba nti, “Amazzi gaffe.” Oluzzi olwo kyeyava alutuuma Eseki†, kubanga baawakana naye. ²¹ Kyebaava basima oluzzi olulala, era nalwo ne baluyombera, lwo kwe kuluyita Situna. ²² Awo

---

† 26:20 Eseki kitegeeza mpaka

n'avaayo n'asima oluzzi olulala, olwo lwo ne bataluyombera, kyeyava alutuuma Lekobosi, ng'agamba nti, "Kubanga kaakano MUKAMA atuwadde ebbanga, era tujja kukulaakulanira muno."

²³ Bwe yava eyo n'agenda e Beeruseba. ²⁴ Ekiro ekyo MUKAMA n'alabikira Isaaka, n'amugamba nti, "Nze Katonda wa Ibulayimu kitaawo, totya. Kubanga ndiwamu naawe, ndikuwa omukisa era ndyaza abaana bo ku lwa Ibulayimu omuddu wange."

²⁵ Awo n'azimbawo ekyoto n'akoowoola erinya lya MUKAMA, n'asimba eyo eweema ye. Era n'eyo abaddu be ne basimayo oluzzi.

²⁶ Mu kiseera kye kimu Abimereki n'ava mu Gerali ng'ali ne Akuzasa gwe yeebuuzangako amagezi ne Fikoli omukulu w'eggye lye, n'agenda eri Isaaka. ²⁷ Isaaka n'ababuza nti, "Lwaki muzze gye ndi ng'ate mwankijjanya ne mungobaganya?"

²⁸ Ne bamuddamu nti, "Tulabidde ddala nga MUKAMA ali naawe, kyetuva tugamba nti, 'Wabeewo ekirayiro wakati wo naffe. Era tukole endagaano naawe, ²⁹ nga tolitukola kabi, nga ffe bwe tutaakakukola era nga tetuliiko kye tukukoze, wabula ebirungi era nga twakusiibula mirembe.' Kaakano gwe oli muntu MUKAMA gw'awadde omukisa."

³⁰ Awo Isaaka n'abakolera ekijjulo ne balya ne banywa. ³¹ Ku makya ennyo ne bagolokoka ne balayiriragana, Isaaka n'abawerekerako ne bava gy'ali mirembe.

³² Ku lunaku olwo lwennyini, abaddu ba Isaaka ne bajja ne bamutegeeza eby'oluzzi lwe baasima, ne bamugamba nti, "Tuzudde amazzi."
³³ N'alutuuma Siba; erinnya ly'ekibuga kyeriva liba Beeruseba na buli kati.

³⁴ Esawu bwe yaweza emyaka amakumi ana egy'obukulu, n'awasa Yudisi muwala wa Beeri Omukiiti, ne Besimansi muwala wa Eroni naye Omukiiti. ³⁵ Ne bakaluubiriza nnyo Isaaka ne Lebbeeka obulamu.

27

¹ Awo Isaaka bwe yali ng'akaddiye nnyo n'amaaso ge nga gayimbadde, nga takyayinza kulaba, n'ayita Esawu mutabani we omukulu, n'amugamba nti, "Mutabani," n'amuddamu nti, "Nze nzuuno."

² Isaaka n'amugamba nti, "Laba, nkaddiye, simanyi lwe ndifa. ³ Kale kaakano kwata by'oyizza, omutego gwo n'obusaale bwo, ogende mu nsiko onjiggire yo omuyiggo.

⁴ Onteekereteekere ekyokulya ekiwooma ennyo kye njagala, okindeetere nkiryeye, ndyoke nkusabire omukisa nga sinnafa."

Lebbeeka Asala Olukwe ne Yakobo

⁵ Ne Lebbeeka yali awo ng'awuliriza, Isaaka ng'agamba mutabani we omukulu Esawu. Awo Esawu bwe yagenda mu nsiko okuyigga omuyiggo aguleete, ⁶ Lebbeeka n'agamba mutabani we Yakobo owookubiri nti, "Mpulidde kitaawo ng'agamba muganda wo Esawu nti, ⁷ 'Ndeetera omuyiggo onteekereteekere ekyokulya ekiwooma obulungi, nkiryeye,

ndyoke nkusabire omukisa eri MUKAMA nga sinnafa.’ ⁸ Kale nno kaakano mwana wange wulira kye nkugamba. ⁹ Genda eri ekisibo ondeeteremu embuzi bbiri ennungi, nfumbire kitaawo ekyokulya ekiwooma, nga bw’ayagala, ¹⁰ okitwalire kitaawo akiryee, alyoke akusabire omukisa nga tannafa.”

¹¹ Naye Yakobo n’agamba Lebbeeka nnyina nti, “Muganda wange Esawu musajja wa byoya, so nga nze ndi muweweavu. ¹² Singa kitange anampeweetako, siifuuke mulimba gy’ali, ne nfuna ekikolimo mu kifo ky’okufuna omukisa?”

¹³ Nnyina n’amuddamu nti, “Ekikolimo kyo kibe ku nze mwana wange; wulira ekigambo kyange ogende ozindeetere.”

¹⁴ Awo Yakobo n’agenda, n’azikwata n’azireeteera nnyina, n’ateekerateekera Isaaka ekyokulya ekiwooma nga bwe yayagala. ¹⁵ Lebbeeka n’addirira ebyambalo ebisinga obulungi ebya Esawu, mutabani we omukulu, ebyali mu nnyumba; n’abyambaza Yakobo mutabani we omuto, ¹⁶ era n’addirira n’amaliba g’embuzi n’agamwambaza ku mikono ne ku bitundu ebyobulago ebiweweera. ¹⁷ N’alyoka addira ekyokulya ekiwooma n’omugaati bye yafumba, n’abikwasa Yakobo mutabani we.

Omukisa gwa Yakobo Omubbe

¹⁸ Awo Yakobo n’agenda eri kitaawe, n’amugamba nti, “Kitange nzuuno.” Ye n’amuddamu nti, “Ggwe ani mwana wange?”

¹⁹ Yakobo n’agamba kitaawe nti, “Nze Esawu omwana wo omubereberye, nkoze

nga bw'onyambye. Kale kaakano tuula olye ku muyiggo gwange olyoke onsabire omukisa.”²⁰ Naye Isaaka n'abuza mutabani we nti, “Ogufunye otya amangu bw'otyo?” N'amuddamu nti, “MUKAMA Katonda wo ampadde omukisa.”

²¹ Awo Isaaka n'agamba mutabani we nti, “Sembera wendi mutabani, nkukwateko, ntegeerere ddala nga ggwe mutabani wange Esawu.”

²² Yakobo kwe kuserbera awali Isaaka kitaawe. Bwe yamuwulira n'agamba nti, “Ed-doboozi lya Yakobo naye emikono gya Esawu.”

²³ N'atamutegeera kubanga emikono gye gyaliko obwoya ng'egya Esawu muganda we, kwe kumuwa omukisa. ²⁴ Isaaka n'amubuuza nti, “Ddala gwe mwana wange Esawu?”

N'amuddamu nti, “Ye nze.”

²⁵ N'alyoka amugamba nti, “Kale gundeetere, ndye ku muyiggo gwa mutabani wange, nkusabire omukisa.” N'alyoka agumuleetera, n'alya era n'amuleetera n'envinnyo n'anywa. ²⁶ Awo kitaawe Isaaka n'amugamba nti, “Sembera onnywegere mwana wange.”

²⁷ N'amusemberera n'amunywegera, kitaawe n'awulira akaloosa ke ngoye ze n'amuwa omukisa ng'agamba nti,

“Wulira akaloosa k'omwana wange,
kali ng'akaloosa k'ennimiro
MUKAMA gy'awadde omukisa.

²⁸ Katonda akuwe omusulo ogw'omu ggulu,
n'obugimu bw'ensi,

era akuwe emmere ey'empeke nnyingi
 n'envinnyo.
 29 Abantu bakuweerezenga,
 n'amawanga gakuvuunamirenga.
 Fuganga baganda bo,
 ne batabani ba nnyoko bakuvuunamirenga.
 Akolimirwe oyo anaakukolimiranga
 era aweebwenga omukisa oyo anaakusabi-
 ranga omukisa."

Esawu Agwa mu Lukwe

30 Amangu ddala nga Isaaka yakamala okuwa Yakobo omukisa, era nga Yakobo tannava wali Isaaka kitaabwe, Esawu n'atuuka ng'ava okuyigga. 31 Era naye n'ateekateeka emmere ey'akawoowo n'agireetera kitaawe. N'agamba kitaawe nti, "Kitange golokoka olye ku muyiggo gw'omwana wo olyoke onsabire omukisa."

32 Kitaawe Isaaka n'amubuuza nti, "Gwe ani?" Kwe kumuddamu nti, "Nze omwana wo omubereberye Esawu."

33 Olwo Isaaka n'akankana nnyo n'abuuza nti, "Ani oyo ayizze omuyiggo n'agundeetera ne ngulya ne ngumalawo nga tonnajja ne mmusabira omukisa? Era ddala ajja kuweebwa omukisa."

34 Awo Esawu bwe yawulira ebigambo bya kitaawe ebyo, n'atulika n'akaaba nnyo nnyini, n'agamba kitaawe nti, "Nange mpa omukisa, ayi kitange." 35 Naye n'amuddamu nti, "Muganda wo azze n'annimba era akututteko omukisa gwo."

36 Esawu n'ayogera nti, "Teyatumibwa linnya lye Yakobo? Laba, anyingiridde emirundi gino

gyombi; yanziggyako eby'obukulu bwange, ate kaakano antutteko n'omukisa gwange.” Kwe kubuuzza kitaawe nti, “Tondekeddeewo mukisa n'akatono?”

³⁷ Isaaka n'addamu Esawu nti, “Laba, mmufudde mukama wo, era mmuwadde baganda be bonna babe baweereza be, era mmusabidde abe n'emmere ey'empeke wamu n'envinnyo nga bingi ddala. Kale nnaakukolera ki mwana wange?”

³⁸ Esawu n'abuuzza kitaawe nti, “Tolinaawo mukisa na gumu kitange? Nange mpa omukisa, ayi kitange.” Bw'atyo Esawu n'ayimusa eddoboosi lye n'akaaba.

³⁹ Awo Isaaka kitaawe n'amuddamu nti, “Laba, onooberanga mu nsi enkalu, era toofunenga musulo guva waggulu mu ggulu.

⁴⁰ Ekitala kyo kye kinaakukuumanga, era onooweerezanga muganda wo. Naye bw'olimwesimattulako, oliba weefunidde eddembe.”

Enteekateeka ya Lebbeeka

⁴¹ Awo Esawu n'akyawa muganda we Yakobo ng'amulanga omukisa kitaabwe gwe yamuwa. Esawu n'alyoka ayogera nti, “Ennaku ez'okukungubagira kitange zinaatera okutuuka. Bwe zirituuka, muganda wange Yakobo nga mutta.”

⁴² Kyokka Lebbeeka n'atuusibwako ebigambo bya Esawu mutabani we omukulu; kwe kutumya Yakobo mutabani we omuto, n'amugamba nti, “Laba, Esawu muganda wo atekateeka

okukutta. ⁴³ Kale nno kaakano mwana wange, okole nga bwe nkugamba: Golokoka oddukire ewa, mwannyinaze Labbaani ali mu Kalani, ⁴⁴ obeereko eyo, okutuusa obusungu bwa muganda wo nga bukkakkanye. ⁴⁵ Obusungu bwe buliba bumuweddeko, nga yeerabidde ky'omukoze, ne ndyoka ntuma ne bakunona. Kale lwaki mbafirwa mwembi ku lunaku olumu?"

⁴⁶ Lebbeeka n'alyoka ategeeza Isaaka nti, "Obulamu bwange bwetamidwa olw'abakazi bano Abakiiti. Singa Yakobo awasa omu ku bakazi Abakiiti, nga bano, omu ku bakazi aba muno, obulamu bwange buliba tebukyangasa."

28

Isaaka Asindika Yakobo eri Labbaani

¹ Awo Isaaka n'ayita Yakobo n'amuwa omukisa, n'amukuutira nti, "Towasanga, wadde omu ku bakazi Abakanani. ² Golokoka ogende e Padanalaamu mu nnyumba ya Besweri kitaawe wa nnyoko, ofune omukazi omu ku bawala ba Labbaani mwannyina nnyoko. ³ Katonda Ayinzabyonna akuwe omukisa, akwaze, weeyongere, era obeerenga n'abantu ab'enjawulo bangi. ⁴ Akuwe emikisa gya Ibulayimu, era agiwe n'ezzadde lyo, olyoke ofune ensi mw'otambulira, Katonda gye yawa Ibulayimu." ⁵ Bw'atyo Isaaka n'asiibula Yakobo, Yakobo n'agenda e Padanalaamu ewa Labbaani, mutabani wa Besweri Omusuuli mwannyina Lebbeeka, nnyina wa Esawu ne Yakobo.

⁶ Esawu n'ategeera nga Isaaka awadde Yakobo omukisa, era ng'amusindise e Padanalaamu afuneyo omukazi, era nga bwe yamuwa omukisa yamukuutira nti, "Towasanga ku bakazi Abakanani," ⁷ era nga Yakobo agonedde kitaawe ne nnyina n'agenda e Padanalaamu. ⁸ Awo n'ategeera nti abakazi Abakanani tebaasanyusa kitaawe Isaaka. ⁹ Esawu n'agenda eri Isimayiri n'awasa omukazi erinnya lye Makalasi, muwala wa Isimayiri, mutabani wa Ibulayimu, mwannyina wa Nebayoosi, n'amwongerera ku bakazi be yalina.

Ekirooto kya Yakobo ng'ali e Beseri

¹⁰ Awo Yakobo n'ava e Beeruseba n'ayolekera Kalani. N'atuuka mu kifo ekimu, n'asula awo ekiro ekyo, kubanga obudde bwali buzibye. ¹¹ N'addirira erimu ku mayinja agaali mu kifo ekyo, n'alyezizika ne yeebaka. ¹² N'aloota ng'alaba eddaala eggwanvu nga liva ku nsi okutuuka mu ggulu, era nga bamalayika ba Katonda balikkirako era nga balinnyirako, ¹³ era nga MUKAMA atudde waggulu waalyo. MUKAMA n'agamba Yakobo nti, "Nze MUKAMA Katonda wa Ibulayimu jjajjaawo, era Katonda wa Isaaka; ensi kw'ogalamidde ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo. ¹⁴ Era ezzadde lyo liriba ng'enfuufu y'oku nsi, era olibuna obugwanjuba n'obuvanjuba era n'obukiikakkono n'obukiikaddyo. Mu ggwe ne mu zadde lyo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa. ¹⁵ Laba ndi wamu naawe, era nnaakuumanga buli gy'onoogendanga yonna, era ndikukomyawo mu nsi eno, kubanga

sirikuleka okutuusa nga mmaze okukola ekyo kye nkugambye.”

¹⁶ Awo Yakobo n’ava mu tulo n’agamba nti, “Mazima ddala MUKAMA ali mu kifo kino, nze mbadde ssimanyi.” ¹⁷ N’atya nnyo, n’agamba nti, “Ekifo kino nga kyantiisa! Ekifo kino ye nnyumba ya Katonda, era guno gwe mulyango gw’eggulu.”

¹⁸ Awo Yakobo n’agolokoka ku makya, n’addirira ejjinja lye yali yeezizise n’alisimba okuba empagi n’ayiwa amafuta ku mutwe gwalyo. ¹⁹ Ekifo ekyo n’akituuma Beseri, songa ekibuga ekyo kyayitibwanga Luzi.

²⁰ Awo Yakobo ne yeerayirira ng’agamba nti, “Katonda bw’alibeera nange, n’ankuuma mu lugendo luno lwe ndiko, n’ampa emmere okulya era n’ebyokwambala ne nkomawo mirembe mu nnyumba ya kitange, ²¹ olwo MUKAMA n’aba Katonda wange. ²² Era ejjinja lino lye nsimbye okuba empagi liriba nnyumba ya Katonda, era n’ebyo byonna by’ompa ndikuwaako ekimu eky’ekkumi.”

29

Olugendo lwa Yakobo

¹ Awo Yakobo ne yeeyongerayo mu lugendo lwe, n’atuuka mu nsi y’abantu b’ebuvanjuba. ² Bwe yatunula n’alaba oluzzi mu nnimiro, ng’ebisibo bisatu eby’endiga zigalamidde awo ku lwo, kubanga awo we zaanywesezebwanga. Ejjinja eryasaanikiranga ku mumwa gw’oluzzi olwo lyali ddene, ³ era

ebisibo bwe byakunjaananga, abasumba ne balyoka baliyiringisa okuliggya ku mumwa gw'oluzzi ne banywesa endiga; bwe zaamalanga ne balizzaako.

⁴ Awo Yakobo n'abuuza abasumba nti, "Abooluganda muva wa?" Ne bamuddamu nti, "Tuva Kalani."

⁵ Kwe kubabuza nti, "Labbaani mutabani wa Nakoli mumumanyi?" Ne bamuddamu nti, "Tumumanyi."

⁶ N'abuuza nti, "Ali bulungi?" Ne baddamu nti, "Ali bulungi, era laba Laakeeri muwala we wuuli ajja n'endiga!"

⁷ N'abagamba nti, "Mulabe, obudde bukyali bwa ttuntu, ekiseera tekinnatuuka okukunjaanya ensolo awamu, muzinywese mulyoke mugende muzirunde."

⁸ Bo kwe kumuddamu nti, "Ekyo tetusobola kukikola ng'ebisibo byonna tebinnakunjaanyizibwa, nga n'ejinja terinaggyibwa ku mumwa gw'oluzzi, olwo ne tunywesa endiga."

Yakobo Asisinkana Laakeeri

⁹ Yakobo bwe yali akyayogera nabo, Laakeeri n'atuuka n'endiga za kitaawe. Kubanga ye yali azirunda.

¹⁰ Yakobo bwe yalaba Laakeeri, muwala wa Labbaani, mwannyina nnyina, n'endiga za Labbaani, n'agenda n'ayiringisa ejjinja okuva ku mumwa gw'oluzzi n'anywesa endiga za Labbaani.

¹¹ Yakobo n'alyoka agwa Laakeeri mu kifuba, n'ayimusa eddoozi n'akaaba. ¹² Yakobo n'alyoka ategeeza Laakeeri nti, waluganda ne kitaawe, era ye mutabani wa

Lebbeeka. Laakeeri kwe kudduka n'ategeeza kitaawe.

¹³ Awo Labbaani bwe yawulira ebya Yakobo, mutabani wa mwannyina, n'adduka okumusisinkana, n'amugwa mu kifuba n'amulamusa bulungi, n'amutwala mu nnyumba ye. Yakobo n'ategeeza Labbaani byonna ebyaliwo. ¹⁴ Labbaani n'agamba nti, "Mazima oli ggumba lyange, era nnyama ya mubiri gwange! N'abeera naye omwezi mulamba." ¹⁵ Awo Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Olw'okubanga oli waluganda ky'onoova ompeerereza obwereere? Ntegeeza empeera yo bw'eneebanga."

¹⁶ Labbaani yalina bawala be babiri; erinnya ly'omukulu nga ye Leeya ne ly'omuto nga ye Laakeeri. ¹⁷ Leeya yali manafu, kyokka ye Laakeeri nga mulungi era nga w'amaanyi. ¹⁸ Yakobo yayagala Laakeeri, era n'agamba Labbaani nti, "Nzija kukuweereza* emyaka musanvu olwa muwala wo omuto Laakeeri."

¹⁹ Labbaani kwe kumuddamu nti, "Kituufu okumuwa ggwe ne ssimuwa musajja mulala yenna. Beera nange." ²⁰ Bw'aty'o Yakobo n'akolerera Laakeeri emyaka musanvu, naye ne giba ng'ennaku obunaku gy'ali kubanga yamwagala nnyo.

²¹ Awo Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Kale mpa mukazi wange, mmutwale, kubanga

---

* **29:18** Anaawasa omugole ye yawangayo ebintu ebyogereza omuwala eri kitaawe w'omuwala (34:12). Kyokka bw'atabanga na kya kuwaayo, yapakasanga ewa kitaawe w'omuwala okumala ebbanga lye baalagaananga.

ekiseera kye twalagaana nkimazeeko.”

²² Labbaani kwe kukunjaanya abantu b’ekifo ekyo, n’akola embaga. ²³ Naye mu kiro Labbaani n’atwala muwala we Leeya n’amuwa Yakobo okumutwala okuba mukazi we.† ²⁴ Labbaani yali awadde Leeya Zirupa amuweerezenga.

²⁵ Bwe bwakya, Yakobo n’alaba nga bamuwadde Leeya. Kwe kugamba Labbaani nti, “Onkoze ki kino? Saakuweeza lwa Laakeeri? Kale lwaki onimbye?” ²⁶ Labbaani n’amuddamu nti, “Mu nsi yaffe tekiri mu buwangwa bwaffe, omuto okusooka omukulu okufumbirwa. ²⁷ Sooka omale n’ono wiiki eno emu, n’oli tugenda kumukuwa; kyokka olimukolerera okumala emyaka emirala musanvu.”

²⁸ Ekyo Yakobo n’akikkiriza, n’amalako wiiki emu eyo, Labbaani n’alyoka amuwa Laakeeri muwala we okuba mukazi we. ²⁹ Labbaani n’awa Laakeeri Biira amuweerezenga. ³⁰ Yakobo n’atwala Laakeeri n’aba mukazi we; n’ayagala Laakeeri okusinga Leeya, n’aweereza Labbaani emyaka egyo emirala omusanvu.

Abaana ba Yakobo

³¹ MUKAMA bwe yalaba nga Leeya akyayibbwa n’aggula olubuto lwe. Laakeeri ye yali mugumba. ³² Leeya n’aba olubuto, n’azaala omwana wabulenzi. N’amutuuma erinnya Lewubeeni, ng’agamba nti, “Kubanga MUKAMA alabye okubonyaabonyezebwa kwange: ddala baze ananjagala.”

---

† **29:23** Abakazi abafumbo beebikikiranga, nga n’amaaso tegalabika.

³³ N'aba olubuto olulala, n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kubanga MUKAMA alabye nga ndi mukyawwe, kyavudde ampa omwana owoobulenzi omulala; n'amutuuma erinnya Simyoni." ³⁴ Ate n'aba olubuto n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kale kaakano baze ajja kuba bumu nange, kubanga mmuzaalidde abaana abalenzi basatu." Omwana kyeyava atuumwa Leevi.

³⁵ Era Leeya n'aba olubuto n'azaala omwana wabulenzi, n'agamba nti, "Ku luno nzija kutendereza MUKAMA," kyeyava amutuuma Yuda; n'alekayo okuzaala.

30

Batabani ba Biira ne Zirupa

¹ Laakeeri bwe yalaba nga tazaalidde Yakobo baana, n'akwatirwa muganda we obuggya; n'agamba Yakobo nti, "Mpa abaana oba si ekyo nzija kufa!"

² Obusungu bwa Yakobo ne bubuubuukira Laakeeri, n'amugamba nti, "Nze Katonda akumbye okuzaala?"

³ Laakeeri kwe kumwanukula nti, "Omuweereza wange Biira wuuno, weetabe naye azaalire ku maviivi gange, ndyoke nfune abaana nga mpita mu ye.*" ⁴ N'alyoka amuwa omuweereza we Biira okuba mukazi we, Yakobo

---

* **30:3** weetabe naye azaalire ku maviivi gange, ndyoke nfune abaana nga mpita mu ye. Empisa eyo yaleetebwa mu nnyumba ya Ibulayimu okuva mu bantu ab'omu buvanjuba.

ne yeetaba naye. ⁵ Biira n'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi.

⁶ Awo Laakeeri n'agamba nti, "Katonda ankoze bulungi, n'awulira eddobozi lyange, n'ampa omwana owoobulenzi." Kyeyava amutuuma Ddaani. ⁷ Biira omuweereza omukazi owa Laakeeri n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookubiri. ⁸ Laakeeri n'alyoka agamba nti, "Nnwanye ne muganda wange okulwana okw'amaanyi era mpangudde;" omwana kyeyava amutuuma Nafutaali.

⁹ Awo Leeya bwe yalaba akomye okuzalala, n'addira omuweereza we Zirupa n'amuwa Yakobo abe mukazi we. ¹⁰ Zirupa omuweereza wa Leeya n'alyoka azaalira Yakobo omwana owoobulenzi; ¹¹ Leeya n'agamba nti, "Guno mukisa gwennyini!" Kwe kumutuuma Gaadi.

¹² Ate Zirupa omuweereza wa Leeya n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookubiri. ¹³ Leeya n'agamba nti, "Neesiimye! Kubanga abakazi banampita wa mukisa;" kyeyava amutuuma Aseri.

¹⁴ Lumu mu biseera eby'amakungula g'enjaano Lewubeeni n'agenda mu nnimiro, n'anoga amadudayimu,† n'agaleetera nnyina Leeya. Laakeeri n'agamba Leeya nti, "Nkusaba ompe ku madudayimu g'omwana wo."

¹⁵ Kyokka ye n'amuddamu nti, "Okiyita kitono ggwe okunnyagako baze? Ate otwale n'amadudayimu g'omwana wange?" Laakeeri

---

† **30:14** Amadudayimu bibala ebiyamba ku luzaalo mu basajja n'abakazi.

n'amugamba nti, "Kale anaaba naawe ekiro kino olw'amadudayimu g'omwana wo."

¹⁶ Yakobo bwe yakomawo okuva mu nnimiro akawungeezi, Leeya n'afuluma okumusisinkana, n'amugamba nti, "Weetabe nange, kubanga nkuguze n'amadudayimu g'omwana wange." Kwe kwetaba naye.

¹⁷ Katonda n'awulira Leeya, n'aba olubuto, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookutaano. ¹⁸ Leeya n'agamba nti, "Katonda ansasudde empeera yange, kubanga nawa baze, omuweereza wange," omwana kyeyava amutuuma Isakaali.

¹⁹ Leeya n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo Omwana owoobulenzi ow'omukaaga. ²⁰ Leeya kwe kugamba nti, "Katonda ampadde ekirabo, kaakano baze anaabanga nange, kubanga muzaalidde abaana aboobulenzi mukaaga." Ow'omukaaga kyeyava amutuuma Zebbulooni.

²¹ Oluvannyuma n'azaala omwana owoobuwala, n'amutuuma Dina. ²² Ate Katonda n'ajjukira Laakeeri, n'amuwulira n'aggula olubuto lwe. ²³ N'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi, Laakeeri n'agamba nti, "Katonda anziggyeeko okunyooombwa;" ²⁴ n'amutuuma Yusufu, ng'agamba nti, "MUKAMA anyongere omwana omulenzi."

Yakobo Ateesa ne Labbaani

²⁵ Laakeeri bwe yazaala Yusufu, Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Nsiibula, njende ewaffe mu nsi yaffe. ²⁶ Mpa bakazi bange n'abaana bange, be nkuweerereza, ondeke

ɲɲende: kubanga omanyi okuweereza kwe nkuweerezza.”

²⁷ Labbaani kwe kumuddamu nti, “Nga bwe nfunye omukisa mu ggwe, nkusaba oleme kuva wano, kubanga ndabye nga MUKAMA yampa omukisa ku bubwo. ²⁸ Ntegeeza empeera yo nange ngikuwe.” ²⁹ Yakobo n’amuddamu nti, “Ggwe kennyini omanyi nti nkuweereza era n’ensolo zo nga nzaazizza. ³⁰ Kubanga walina ntono nga sinnajja, naye zeeyongedde nnyo; era MUKAMA n’akuwa omukisa buli gye n’addanga. Naye kaakano nze ndikolera ddi ennyumba yange?”

³¹ Labbaani kwe ku mubuuza nti, “Nkuwe ki?” Yakobo n’amuddamu nti, “Tojja kubaako ky’ompa, okuggyako okunkolera kino, ndyoke nneeyongere okulunda ekisibo kyo: ³² nzikiriza mpite mu kisibo kyo leero, nziggyemu buli ndiga enkulu eza bugondo n’eza bitanga, n’endiga ento enzirugavu, n’embuzi eza bugondogondo n’ezabitanga mu mbuzi, era ezo ze zinaabeera empeera yange. ³³ Kale oluvannyuma lwa byonna obutuukirivu bwange bulimpolereza bw’olijja okukebera bw’onsasudde. Bw’olisanga embuzi yonna etali ya bugondogondo n’eya bitanga, oba endiga yonna enkazi enzirugavu eyo eribalibwa nti nnagikubbako.”

³⁴ Labbaani n’amuddamu nti, “Ekyo kirungi. Kale kibeere bwe kityo nga bw’ogambye.” ³⁵ Naye ekiro ekyo Labbaani n’aggya mu kisibo embuzi ennume eza biwuuga n’eza bitanga, n’embuzi enkazi zonna eza bugondogondo n’eza bitanga, buli eyalina ebbala eryeru, na buli

ndiga nzirugavu n'aziwa abaana be bazirunde; ³⁶ nga beesudde ebbanga eritambulirwa ennaku ssatu okuva ku ye okutuuka ku Yakobo. Yakobo ye n'alunda ezo ezaasigalawo ku kisibo kya Labbaani.

³⁷ Awo Yakobo n'addirira obuti bw'omulibine omubisi, n'obw'omusakedi, n'obw'omwalamoni n'abususumbulako ebikuta mu bukuubo.

³⁸ N'asimba obuti bw'asambudde mu maaso g'ebisibo ku by'esero ensolo we zanyweranga.

³⁹ Bwe zajjanga okunywa ne ziwakiranga mu maaso g'obuti obwo, ne zizaalanga eza biwuuga, n'eza bugondogondo n'eza bitanga.

⁴⁰ Yakobo n'ayawula ento ne zibeera zokka. Naye endala n'azitunuza okwolekera eza biwuuga n'enzirugavu eza Labbaani. Bw'atyo ne yeekolera ebisibo eby'enjawulo, n'atagatta zize na za Labbaani.

⁴¹ Buli nsolo enkazi ez'amaanyi bwe zaabanga zigenda okuwaka nga Yakobo ateeka ku by'esero obuti bwe buli okwolekera ensolo ezigenda okuwaka, ziwakire okumpi nabwo.

⁴² Naye ku nsolo ennafu teyabutekangawo. Olwo ensolo ennafu ne zibanga za Labbaani, zo ez'amaanyi ne zibanga za Yakobo.

⁴³ Mu ngeri eyo Yakobo n'agenda ng'agaggawalira ddala nnyo, n'afuna ebisibo bingi ddala, wamu n'abaweereza abakazi n'abasajja; era n'afuna n'enjamira n'embalaasi.

31

Yakobo Ateekateeka Okudda Ewaabwe

¹ Awo Yakobo n'awulira nga batabani ba Labbaani bagamba nti, "Yakobo atutte ebyo

byonna ebyali ebya kitaffe, era mu byali ebya kitaffe mw'aggye obugagga buno bwonna.” ² Era Yakobo n'alaba nga Labbaani takyamufaako nga bwe yali olubereberye.

³ Awo MUKAMA n'agamba Yakobo nti, “Ddayo mu nsi ya bajjajjaabo, mu bantu bo, era nnaabeeranga naawe.” ⁴ Awo Yakobo kwe kutumya Laakeeri ne Leeya ku ttale gye baalundiranga ekisibo. ⁵ Bwe baatuuka n'abagamba nti, “Ndaba nga kitammwe takyanfaako nga bwe yakolanga olubereberye, naye Katonda wa kitange abadde nange. ⁶ Mumanyi bwe naweerea kitammwe n'amaanyi gange gonna. ⁷ Kyokka ye kitammwe yandyazaamanya n'akyusa empeera yange n'agikendeeza emirundi kkumi; wabula Katonda n'atamukkiriza kundeetako kabi. ⁸ Kale bwe yagambanga nti, 'Eza bugondogondo ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza bugondogondo, era bwe yayogeranga nti eza biwuuga ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza biwuuga.’ ⁹ Bw'atyo Katonda aggye ku kitammwe ensolo ze n'azimpa.

¹⁰ “Mu kiseera ensolo mwe ziwakira, naloota nga nnyimusa amaaso gange nga ndaba embuzi ennume nga zirinyira enkazi eza biwuuga n'eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo. ¹¹ Ne mu kirooto ekyo malayika wa Katonda n'ampita nti, 'Yakobo.' Ne nziramu nti, 'Nze nzuuno.’ ¹² N'anjamba nti, 'Yimusa amaaso go olabe, embuzi zonna ezirinnyira ekisibo bwe ziri eza biwuuga, eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo; kubanga ndabye ebyo byonna Labbaani by'akukoze. ¹³ Nze Katonda w'e Beseri

gye wafukira amafuta ku jjinja lye wasimba, gye weeyamira obweyamo. Kale kaakano golokoka ove mu nsi muno, oddeyo mu nsi gye wazalirwa.’”

¹⁴ Awo Laakeeri ne Leeya ne bamuddamu nti, “Ekyo kituufu kubanga tetulina mugabo, mu busika bwa kitaffe. ¹⁵ Era atutwala ng’abatali ba mu nnyumba ye. Kubanga yatutunda, era ebyatuvaamu bya badde akozesa. ¹⁶ Eby’obugagga byonna Katonda bya muggyeko, bifuuse byaffe n’abaana baffe. Kale kaakano buli Katonda ky’akugambye okukola kikole.”

Yakobo Adduka Okuva ku Labbaani

¹⁷ Awo Yakobo n’agolokoka, n’ateeka batabani be ne bakazi be ku njamira; ¹⁸ n’agoba ente ze zonna, n’ebisolo bye ebirala byonna bye yafuna: obugagga bwe bwonna bwe yafunira mu Padanalaamu, agende mu nsi ya Kanani eri kitaawe Isaaka.

¹⁹ Labbaani yali agenze kusala byoya ku ndiga ze, Laakeeri n’abba bakatonda b’omu nnyumba ya Labbaani. ²⁰ Yakobo n’adduka ku Labbaani Omusuuli, era teyamutegeeza nti amuvaako agende. ²¹ Yadduka ne byonna bye yalina, n’agolokoka n’asomoka omugga Fulaati, n’ayolekera Giriyaadi ensi ey’ensozi.

²² Ku lunaku olwokusatu Labbaani bwe yategeezebwa nti Yakobo yamuddukako, ²³ Labbaani n’atwala basajja be, n’awondera Yakobo okumala ennaku musanvu, mu Giriyaadi ensi ey’ensozi. ²⁴ Naye Katonda n’ajjira Labbaani, Omusuuli, mu kirooto, ekiro,

n'amugamba nti, "Weegendereze, toyogera na Yakobo kigambo kyonna, ekirungi oba ekibi."

²⁵ Awo Labbaani n'atuuka ku Yakobo, eyali akubye eweema ye mu nsi ey'ensozi, Labbaani ne basajja be nabo ne basiisira mu nsi ey'ensozi eya Giriyaadi. ²⁶ Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Okoze ki, okuntwalako bawala bange mu kyama ne babanga abanyage? ²⁷ Kiki ekyakud-dusa mu kyama nga tombuuliddeko, ndyoke, nkusibule mu kinyumu: n'ennyimba, n'ebitaasa, n'ennanga. ²⁸ Kale lwaki tewanjanya na kugwa mu kifuba bazzukulu bange ne bawala bange okubasiibula? Ekyo kye wakola si kya buntubulamu. ²⁹ Mbadde nsobola okukukola akabi, wabula Katonda wa kitaawo yayogedde nange ekiro kino, n'anjamba nti, 'Weegendereze oleme okwogera ne Yakobo ekigambo kyonna, ekirungi oba ekibi.' ³⁰ Ne kaakano ogenda kubanga wayagala nnyo okuddayo mu nnyumba ya kitaawo; naye wabbira ki bakatonda bange?"

³¹ Yakobo n'addamu Labbaani nti, "Natya, kubanga n'alowooza nti oyinza okunnyagako bawala bo. ³² Naye gw'onoosanga ne bakatonda bo taabe mulamu; waakufa. Mu maaso ga bantu baffe bano, ndaga ekikyo kye nnina okitwale." Yakobo teyamanya nti Laakeeri abbye bakatonda ba Labbaani.

³³ Labbaani n'ayingira mu weema ya Yakobo ne mu weema ya Leeya, ne mu weema ey'abaweereza bombi; naye n'atalaba bakatonda be. N'ava mu weema ya Leeya, n'ayingira mu ya Laakeeri. ³⁴ Laakeeri yali atutte bakatonda ba Labbaani, n'abateeka ku matandiiko

g'enjamira, n'abatuulako. Labbaani n'ayaza weema yonna naye n'atabalabamu.

³⁵ Laakeeri n'agamba kitaawe nti, "Mukama wange aleme okusunguwala kubanga sisobola kuyimirira w'oli kubanga ndi mu mpisa y'abakazi." Labbaani n'anoonya naye n'atalaba bakatonda be. ³⁶ Awo Yakobo n'alyoka ajjula obusungu ne yeejuumulira Labbaani, n'amugamba nti, "Nzizizza musango ki? Kibi ki kye nnina, olyoke ongoberere n'obukaali butyo?" ³⁷ Bw'oyazizza mu bintu byange, kikyoo ki ky'osanzemu? Kiteeke wano wakati mu maaso g'abantu bange n'ababo, balyoke basalewo omusobya ku fembi.

³⁸ "Emyaka gino gyonna amakumi abiri gye mbadde naawe, endiga zo ne mbuzi zo tezisowolanga, era siryanga ndiga mu kisibo kyo. ³⁹ Eyo eyataagulwanga ensolo enkambwe ey'omu nsiko saagikuleeteranga, nze nafiirwanga, waginsabanga, wadde eyo eyabbibwanga ekiro oba emisana nayo yabalirwanga ku nze. ⁴⁰ Ekyo ne kindeetera essana okunzigwerangako, n'okubeeranga mu mpewo ekiro, n'otulo ne tumbula. ⁴¹ Emyaka gino amakumi abiri mbadde mu nnyumba yo; n'akuweereza emyaka kkumi n'ena olwa bawala bo bombi, ate ne nkuweereza emyaka mukaaga mu kisibo kyo, kyokka okyusizza empeera yange emirundi kkumi. ⁴² Singa Katonda wa kitange, era Katonda wa Ibulayimu, Katonda Entiisa ya Isaaka teyali ku lwange, mazima ddala wandinsiibudde ngalo nsa! Katonda yalabye okubonaabona

n’okutegana kwange, kyeyavudde akunenya ekiro.”

Endagaano wakati wa Yakobo ne Labbaani

⁴³ Awo Labbaani n’addamu Yakobo nti, “Bano bawala bange, n’abaana baabwe bazzukulu bange, n’ebisibo, bisibo byange era ne byonna byolaba byange. Naye bawala bange n’abaana baabwe be bazadde, nnyinza kubakolera ki leero? ⁴⁴ Kale jjangu tukole endagaano gwe nange, ebeere omujulirwa wakati wo nange.”

⁴⁵ Awo Yakobo n’addirira ejjinja n’alisimba ng’empagi. ⁴⁶ N’agamba abantu be nti, “Mukunjaanye amayinja.” Ne bagakunjaanya ne bagatuuma entuumo, ne baliira* awo awali entuumo. ⁴⁷ Labbaani entuumu n’agiyita Yegalusakadusa, ye Yakobo n’agiyita Galeedi.

⁴⁸ Labbaani n’agamba nti, “Entuumo eno ye mujulirwa wakati wo nange leero.” Kyeyava agiyita Galeedi, ⁴⁹ n’empagi n’agiyita Mizupa, kubanga yayogera nti, “MUKAMA atunulenga wakati wo nange, nga twawukanye omu okuva ku munne. ⁵⁰ Bw’oliyisa obubi bawala bange, oba bw’olibawasizaako abakazi abalala, newaakubadde nga tewali muntu n’omu wakati waffe, ojjukire nti Katonda ye mujulirwa wakati wo nange.”

⁵¹ Awo Labbaani n’agamba Yakobo nti, “Laba entuumu eno n’empagi bye ntadde wakati wo nange. ⁵² Entuumu eno ye mujulirwa era n’empagi nayo mujulirwa nga nze sirisukka ntuumu eno na mpagi eno okukukola akabi.

---

* **31:46** Endagaano zaakakasibwanga na kijjulo.

⁵³ Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Nakoli,† Katonda wa kitaabwe atulamule.”

Yakobo naye n’alayirira bw’atyo Katonda, Entiisa ya kitaawe Isaaka. ⁵⁴ Yakobo n’awaayo ssaddaaka ku lusozi; n’ayita abantu be okulya; ne balya, ne basula ku lusozi ekiro ekyo.

⁵⁵ Ku malya ennyo Labbaani n’agolokoka n’asiibula bazzukulu be ne bawala be ng’abagwa mu kifuba; n’abawa omukisa, n’addayo ewuwe.

32

Yakobo Yeeteekateeka Okusisinkana Esawu

¹ Awo Yakobo n’akwata ekkubo lye, bamalayika ba Katonda ne bamusisinkana.

² Yakobo bwe yabalaba n’agamba nti, “Lino ggye lya Katonda.” Ekifo ekyo n’alyoka akituuma Makanayimu.

³ Awo Yakobo n’atuma ababaka eri Esawu muganda we, mu kitundu kya Seyiri* mu nsi ya Edomu. ⁴ N’abagamba nti, “Mugambe mukama wange Esawu nti, ‘Omuddu wo

Yakobo abadde ne Labbaani okutuusa kaakano, ⁵ alina ente, n’endogoyi, n’endiga era n’embuzi, abaweereza abakazi era n’abasajja. Kaakano aweereza mukama we Esawu obubaka buno afune okusaasirwa mu maaso ge.”

⁶ Ababaka bwe baakomawo eri Yakobo ne bamugamba nti, “Twatuuka ewa muganda wo Esawu era ajja okukusisinkana ng’alina abasajja

† **31:53** Nakoli yali muganda wa Ibulayimu (11:26) ate era jjajja wa Labbaani (24:24, 29). Labbaani yasinzanga bakatonda bangi.

* **32:3** Seyiri gye bujja kija kufuuka ekifo ekikulu mu biro bya Dawudi ne Sulemaani.

ebikumi bina.” ⁷ Olwo Yakobo n’atandika okutiira ddala, n’asoberwa. N’ayawulamu abantu be yali nabo, n’ayawulamu n’endiga, ebisibo bye yalina ne mu njamira, ebibinja bibiri, ⁸ ng’alooza nti, “Esawu bw’anaatuuka ku kibinja ekisooka n’akizikiriza, kale ekibinja ekisigaddewo kinadduka.”

⁹ Awo Yakobo n’agamba nti, “Ayi Katonda wa jjajjange Ibulayimu, era Katonda wa kitange Isaaka, Ayi MUKAMA eyanjamba nti, ‘Ddayo mu nsi yammwe, mu bantu bo, nange nnaakugaggawazanga,’ ¹⁰ sisaanira wadde akatundu akatono ak’okwagala kwo okutaggwaawo, wadde obwesigwa bwonna bw’olaze omuddu wo. Kubanga nasomoka omugga guno Yoludaani nga nnina muggobuggo; naye kaakano nfuuse ebibinja bibiri. ¹¹ Nkusaba omponye mu mukono gwa muganda wange, Esawu, kubanga mmutya, talwa kujja n’atutta ffenna awamu n’abakazi n’abaana. ¹² Naye wanjamba nti, ‘Nnaakugaggawazanga, era abalikuvaamu baliba ng’omusenyu gw’ennyanya, ogutabalika obungi bwabwe.’ ”

Ekirabo kya Yakobo eri Esawu

¹³ N’alyoka asula eyo ekiro ekyo, n’aggya ekirabo kya muganda we Esawu ku ebyo bye yalina: ¹⁴ embuzi enkazi ebikumi bibiri, embuzi ennume amakumi abiri, endiga enkazi ebikumi bibiri, endiga ennume amakumi abiri, ¹⁵ enjamira enkazi amakumi asatu n’obwana bwazo, ente enkazi amakumi ana n’ennume kkumi, n’endogoyi enkazi amakumi abiri,

n'endogoyi ennume kkumi. ¹⁶ N'azikwasa abaddu be, buli kisibo ng'akyawudde, n'agamba abaddu be nti, "Kale munkulemberemu, mulekeewo ebbanga wakati wa buli kisibo."

¹⁷ N'alagira eyakulembera nti, "Esawu, muganda wange bw'anaakusisinkana n'akubuuza nti, 'Oli muntu w'ani? Oghenda wa? Na bino by'olina by'ani?'" ¹⁸ N'olyoka omuddamu nti, 'Bya muddu wo Yakobo, birabo by'aweerezza mukama wange Esawu, era tali wala naffe.'" ¹⁹ Bw'atyero era n'alagira n'owokubiri n'owookusatu ne bonna abaagobereranga ebisibo nti, "Nammwe mwogere ebigambo bye bimu bwe musisinkana Esawu, ²⁰ era mugambe nti, 'Omuddu wo Yakobo tali wala naffe.'" Kubanga Yakobo yalooza nti, "Nnaamuwooyawooya n'ekirabo ekinkulembedde, n'oluvannyuma nnaalaba amaaso ge, osanga tankole kabi." ²¹ Ekirabo kyekyava kimukulemberamu, ye n'asula mu kifo we yali ekiro ekyo.

Yakobo Amegganira e Penieri

²² Mu kiro ekyo Yakobo n'agolokoka n'atwala bakazi be bombi, n'abaweereza be abakazi ababiri, n'abaana be ekkumi n'omu n'asomokera e Yaboki. ²³ N'abatwala ne byonna bye yalina n'abasomosa omugga. ²⁴ Ye Yakobo n'asigala yekka, omusajja n'ameggana naye okutuusa obudde okukya. ²⁵ Omusajja bwe yalaba nga taasobole Yakobo, n'akoma ku kinywa ky'ekisambi kye. Yakobo n'atandika okuwenyera nga bw'ameggana n'omusajja.

²⁶ Omusajja n'alyoka agamba Yakobo nti, "Ndeka n̄ende kubanga obudde bugenda kukya."

Naye Yakobo n'ayogera nti, "Sijja kukuta nga tompadde mukisa." ²⁷ Omusajja n'amubuuza nti, "Erinnya lyo gw'ani?" N'amuddamu nti, "Yakobo."

²⁸ Awo n'amugamba nti, "Tokyaddayo kuyitibwa Yakobo. Wabula onooyitibwanga Isirayiri, kubanga omegganye ne Katonda, awamu n'abantu n'owangula."

²⁹ Awo ne Yakobo n'amugamba nti, "Mbuulira erinnya lyo." Naye ye n'amuddamu nti, "Lwaki ombuuza erinnya lyange?" Awo n'amuwa omukisa.

³⁰ Yakobo ekifo ekyo kyeyava akiyita Penieri, ng'agamba nti, "Kubanga ndabaganye ne Katonda, kyokka obulamu bwange ne busigalawo."

³¹ Enjuba n'evaayo ne mwakako nga bw'asala Penieri, ng'awenyera olw'obuvune mu kisambi kye. ³² Abayisirayiri kyebava batalya kinywa ky'ekisambi na buli kati, kubanga ekyo omusajja wa Katonda kye yakomako.

33

Yakobo ne Esawu Basisinkana

¹ Awo Yakobo n'ayimusa amaaso ge n'alaba Esawu ng'ajja ng'ali n'abasajja ebikumi bina. Yakobo n'alyoka ayawulamu abaana abaali ne Leeya ne Laakeeri awamu n'abaweereza be abakazi ababiri. ² Abaweereza n'abaana baabwe ne bakulembere, Leeya n'abaana be ne badako, Laakeeri ne Yusufu ne basembayo. ³ Ye Yakobo ng'abakulembede, nga bw'avuunama

ku ttaka emirundi musanvu, okutuusa lwe yatuuka okumpi ne muganda we.

⁴ Naye Esawu n'adduka okumusisinkana, n'amulamusa ng'amugwa mu kifuba n'amunywegera; bombi ne bakaaba. ⁵ Esawu bwe yayimusa amaaso ge n'alaba abakazi n'abaana, n'abuza Yakobo nti, "Bano baani abali naawe?" Yakobo n'amuddamu nti, "Be baana Katonda baawadde omuddu wo mu kisa kye."

⁶ Awo abaweereza be abakazi n'abaana baabwe ne basembera, ne bavuunama, mu ngeri y'emu. ⁷ Leeya n'abaana be nabo ne basembera ne bavuunama. Oluvannyuma Yusufu ne Laakeeri ne basembera nabo ne bavuunama. ⁸ Esawu n'abuza Yakobo nti, "Otegeezaaki olwa bino byonna bye nsanze?" Yakobo n'addamu nti, "Lwa kufuna kusaasirwa kwa mukama wange."

⁹ Naye ye Esawu n'amugamba nti, "Bye nnina bimmala, muganda wange, by'olina beera nabyo." ¹⁰ Yakobo n'amuddamu nti, "Nedda nkwegayiridde, obanga nfunye okusaasirwa mu maaso go, kale kkiriza ekirabo kyange ekivudde mu ngalo zange. Kubanga ddala okulaba ku maaso go kiri ng'okulaba amaaso ga Katonda, olw'ekisa ekyo ky'onnyaniririzzaamu. ¹¹ Nkwegayiridde kkiriza ekirabo kyange ekikuleeteddwa, kubanga Katonda andaze ekisa kye, era siri mu bwetaavu." Bw'atyo Esawu n'akikiriza.

¹² Awo Esawu n'agamba nti, "Kale tutambule, nze nzija okukukulemberamu."

¹³ Naye Yakobo n’amuddamu nti, “Mukama wange amanyi nti abaana banafu, era n’ebisibo biyonsa, era singa bitambuzibwa awatali busaasizi bijja kufa. ¹⁴ Mukama wange k’aleke omuddu we, nze nzija kujja mpola, okusenziira ku ntambula y’ebisolo ebikulembedde, era ne ku ntambula y’abaana, okutuusa lwe ndituuka mu Seyiri.”

Yakobo Agenda e Sekemu

¹⁵ Awo Esawu n’agamba Yakobo nti, “Kale ka ndeke abamu ku basajja abali nange.” Naye Yakobo n’amuddamu nti, “Tekyetaagisa. Kale nsaba ekisa mu maaso ga mukama wange.”

¹⁶ Bw’atyo Esawu n’addayo ku lunaku olwo mu Seyiri. ¹⁷ Naye Yakobo n’alaga mu Sukkosi, ne yeezimkira ennyumba, n’azimbira n’ensolo ebisiisira; ekifo ekyo kyekiva kiyitibwa Sukkosi.

¹⁸ Era Yakobo n’atuuka mirembe mu kibuga Sekemu, mu nsi ya Kanani, ng’ava e Padanalaamu, n’asiisira okwolekera ekibuga.

¹⁹ Abaana ba Kamoli kitaawe wa Sekemu ne bamuguza ekitundu mwe yasiisira, n’abasasula ebitundu bya ffeeza kikumi. ²⁰ N’azimbira eyo ekyoto n’akiyita Ekyoto kya Katonda wa Isirayiri.

34

Sekemu Asobya ku Dina

¹ Awo Dina muwala wa Leeya gwe yazaalira Yakobo, n’agenda okukyalira abakazi ab’omu nsi eyo. ² Sekemu mutabani wa Kamoli Omukiiti omufuzi w’ensi eyo n’amulaba

n'amukwata n'amusobyako. ³ Omwoyo gwa Sekemu ne gutwalibwa Dina muwala wa Yakobo, n'amwagala n'ayogera naye ebigambo ebiwe-weevu. ⁴ Sekemu n'alyoka agamba kitaawe Kamoli nti, "Mpasiza omuwala ono abeere mukazi wange."

⁵ Yakobo bwe yawulira nga Sekemu asobezza ku muwala we Dina, n'aba mukakkamu okutuusa batabani be abaali balabirira ebisibo ku ttale lwe badda. ⁶ Kamoli kitaawe wa Sekemu n'agenda eri Yakobo okwogera naye. ⁷ Batabani ba Yakobo ne bakomawo eka nga bamaze okukitegeera. Ne banakuwala era ne basunguwalira nnyo Sekemu olw'okukola eky'ekivve era ekitasaana mu Isirayiri.

⁸ Kyokka ye Kamoli n'ayogera nabo ng'agamba nti, "Omwoyo gwa mutabani wange gwegomba nnyo muwala wo, nkwegayirira mu-muwe amuwase. ⁹ Kkiriza tufumbiriganwenga, otuwe bawala bo, nammwe muwasenga bawala baffe. ¹⁰ Munaabeeranga mu ffe, era mukolenga buli kye mwagala mu nsi yaffe. Mubeeremu era musuubuliremu, mugaggawale nnyo."

¹¹ Sekemu naye n'ayogera ne Yakobo ne bannyina ba Dina, nti, "Nsaba ndabe ekisa mu maaso gammwe, era kyonna kye munansalira nzija kukibawa. ¹² Munsabe ebyobuko ebirabo n'ebigenderako, byonna nzija kubibawa nga bwe binaaba binsabiddwa; kye muba munkolera kwe kumpa omuwala abeere mukazi wange."

¹³ Batabani ba Yakobo ne baddamu Sekemu ne kitaawe Kamoli nga babakwenyakwenya kuba Sekemu yali asobezza ku mwannyinaabwe Dina.

14 Ne babagamba nti, “Ekyo tetusobola kukikola okuwa mwannyinaffe omuntu atali mukomole, kubanga kya muzizo gye tuli. 15 Kye muteekwa okukola, tulyoke tukkirize, kwe kufuuka nga ffe nga buli musajja mu mmwe akomolebbwa. 16 Tulyoke tubawe bawala baffe, era naffe tuwase bawala bammwe, tubeere mu mmwe tufuuke eggwanga limu. 17 Naye bwe mutakkiriza kuko-molebwa, kale tunaatwala muwala waffe ne tugenda.”

Okwesasuza Olwa Dina

18 Ebigambo byabwe ne bisanyusa Kamoli ne mutabani we Sekemu. 19 Era omuvubuka teyalwa kukomolebwa, kubanga yayagala nnyo muwala wa Yakobo. Omuvubuka oyo ye yali asinga okussibwamu ekitiibwa mu baana ba Kamoli bonna. 20 Awo Kamoli ne mutabani we Sekemu ne batuuka ku wankaaki* w’ekibuga kyabwe ne boogera n’abantu b’ekibuga kyabwe nga bagamba nti, 21 Abasajja abo mikwano gyaffe. Ka babeere mu nsi yaffe bakoleremu, kubanga, mulabe, ensi nnene ebamala. Ffe ka tuwase bawala baabwe era naffe tubawe bawala baffe. 22 Wabula buli musajja mu ffe ateekwa okukomolebwa, nga bo bwe bakola; tufuuke eggwanga limu, lwe banakkiriza okubeera mu ffe. 23 Olwo ente zaabwe, ebintu byabwe n’ensolo zaabwe zonna tebiibe byaffe? Kye tuba tukola kwe kukkiriziganya nabo, balyoke babeere mu ffe.

---

* **34:20** wankaaki Abakadde b’ekibuga baasisinkananga ku wankaaki w’ekibuga okubaako ensonga ze bateesaako.

²⁴ Abasajja bonna abaali ku mulyango ebweru w'ekibuga ne bakkiriziganya ne Kamoli ne mutabani we Sekemu; buli musajja eyafuluma ebweru w'omulyango gw'ekibuga n'akomolebwa.

²⁵ Bwe waayitawo ennaku ssatu, nga bakyali mu bulumi, batabani ba Yakobo: Simyoni ne Leevi bannyina Dina ne baddira ebitala byabwe ne balumba ekibuga, abaamu nga tebategedde, ne batta buli musajja. ²⁶ Battiramu Kamoli ne mutabani we Sekemu ne baggya Dina mu nnyumba ya Sekemu ne beetambulira. ²⁷ Awo batabani ba Yakobo ne bagwa ku munyago ne banyaga ekibuga olwa mwannyinaabwe. ²⁸ Ne batwala ebisibo by'endiga, amagana g'ente, n'endogoyi, na buli ekyali mu kibuga ne ku ttale. ²⁹ N'obugagga bwonna, n'abaana bonna awamu n'abakazi, na buli ekyali mu mayumba, byonna ne babiwamba ne babinyaga.

³⁰ Awo Yakobo n'agamba Simyoni ne Leevi nti, "Mundeetedde akacwano, nfuuse wa kukyayibwa abantu bonna ab'omu nsi, Abakanani n'Abaperezi. Ffe tuli batono, kale bwe baneekuŋaanya ne bannumba nzija kumalibwawo, nze n'ennyumba yange yonna."

³¹ Bo ne bamuddamu nti, "Lwaki yayisa mwanyninaffe ng'omwenzi?"

35

Katonda Azza Obuggya Endagaano ne Yakobo

¹ Katonda n'agamba Yakobo nti, "Golokoka oyambuke e Beseri, obeere eyo, ozimbire Katonda

ekyoto, eyakulabikira bwe wadduka muganda wo Esawu.”

² Awo Yakobo n’agamba ab’omu nnyumba ye ne bonna abaali naye nti, “Muggyeewo bakatonda abalala abali nammwe, mwetukuze mukyuse ebyambalo byammwe, ³ tulyoke twambuke tugende e Beseri ndyoke nzimbire Katonda ekyoto, Katonda eyanziramu mu nnaku ez’okunakuwala kwange, era abadde nange buli gye ngenze. ⁴ Awo ne bawa Yakobo bakatonda abalala bonna be baalina, n’empeta ezaali ku matu gaabwe;*” Yakobo n’abiziika wansi w’omuvule ogwali okumpi ne Sekemu.” ⁵ Bwe baali batambula, entiisa ya Katonda n’egwa ku bibuga ebyali bibeetoolodde, ne batagoberera baana ba Yakobo.

⁶ Yakobo n’ajja e Luzi, ye Beseri, ekiri mu nsi ya Kanani, ye n’abantu bonna abaali naye. ⁷ N’azimba eyo ekyoto, n’akituuma Erubeeseeri. Kubanga eyo Katonda gye yamweragira bwe yadduka muganda we.

⁸ Debola omujjanjabi wa Lebbeeka n’afa n’aziikibwa wansi w’omuvule, wansi wa Beseri kyekyava kiyitibwa Alooninakusi. ⁹ Yakobo bwe yava mu Padanalaamu Katonda n’amulabikira, n’amuwa omukisa. ¹⁰ Katonda n’amugamba nti, “Erinnya lyo ggwe Yakobo; tokyaddayo kuyitibwa Yakobo, erinnya lyo linaabanga Isirayiri.” Bwe kityo erinnya lye ne liba Isirayiri. ¹¹ Katonda n’amugamba nti, “Ndi Katonda Ayinzabyonna: zaala oyale, eggwanga n’enkuyanja

---

* **35:4** Empeta ez’oku matu zaakozesebwanga ng’ensiriba.

y'amawanga biriva mu ggwe, ne bakabaka balisibuka mu ggwe. ¹² Ensi gye nawa Ibulayimu ne Isaaka, ndigikuwa ggwe, era ndigiwa n'ezzadde lyo eririddawo." ¹³ Awo Katonda n'alinnya okuva waali mu kifo we yayogerera naye.

¹⁴ Yakobo n'asimba empagi mu kifo Katonda mwe yayogerera naye, empagi ey'ejinja; n'agiyiwako ekiweebwayo ekyokunywa, n'ayiwako n'amafuta. ¹⁵ Yakobo ekifo Katonda we yayogerera naye n'akiyita Beseri.

¹⁶ Bwe baava e Beseri, era nga bakyali walako okuva Efulasi, Laakeeri n'alumwa, n'alumwa ddala nnyo. ¹⁷ Bwe yali ng'alumwa bw'atyo omuzaalisa n'amugamba nti, "Totya kubanga kaakano onoofuna omwana omulala owoobulenzi." ¹⁸ Omwoyo bwe gwali gumuggwaamu ng'afa, n'amutuuma Benoni, naye kitaawe n'amuyita Benyamini.

¹⁹ Awo Laakeeri n'afa n'aziikibwa ku kkubo erigenda Efulasi (ye Besirekemu). ²⁰ Yakobo n'asimba empagi ku malaalo ge, y'empagi y'amalaalo ga Laakeeri, ekyaliwo n'okutuusa kaakano.

²¹ Isirayiri ne yeeyongera okutambula, n'akuba eweema ye, emabega w'omunaala gwa Ederi. ²² Isirayiri bwe yali ng'ali mu nsi omwo Lewubeeni n'agenda ne yeebaka ne Biira omuweereza wa kitaawe, Isirayiri n'akiwulira.

Batabani ba Yakobo baali kkumi n'ababiri.

²³ Batabani ba Leeya baali:

Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye,

ne Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali
ne Zebbulooni.

²⁴ Batabani ba Laakeeri ye:
Yusufu ne Benyamini.

²⁵ Batabani ba Biira, omuweereza wa Laakeeri
be ba:
Ddaani ne Nafutaali.

²⁶ Batabani ba Zirupa omuweereza wa Leeya
be ba:
Gaadi ne Aseri.

Bano be batabani ba Yakobo abaamuzaalirwa
mu Padanalaamu.

Okufa kwa Isaaka

²⁷ Awo Yakobo n'ajja eri kitaawe Isaaka e
Mamule, oba Kiriyaaluba, ye Kebbulooni,
Ibulayimu ne Isaaka mwe baatuulanga. ²⁸ Isaaka
yawangaala emyaka kikumi mu kinaana.

²⁹ Isaaka n'afa ng'akaddiye nnyo n'agenda
abantu be gye bagenda, ng'amaze ennaku
nnyingi, batabani be Esawu ne Yakobo ne
bamuziika.

36

Ezadde lya Esawu

¹ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, ye
Edomu.

² Esawu yawasa abakazi ng'abaggya mu
Bakanani: Yawasa Ada muwala wa Eroni
Omukiiti, ne Okolibama muwala wa Ana mu-
tabani wa Zibyoni Omukiivi, ³ ne Basimansi
muwala wa Isimayiri muganda wa Nebayoosi.

⁴ Ada n'azaalira Esawu Erifaazi, ne Basi-
mansi n'azaala Leweri; ⁵ ne Okolibama
n'azaala Yewusi, ne Yalamu ne Koola; abo be

batabani ba Esawu abaamuzaalirwa mu nsi ya Kanani.

⁶ Awo Esawu n'atwala bakazi be, ne batabani be, ne bawala be n'abantu be bonna, n'ente ze, awamu n'ebintu bye byonna bye yafuna mu nsi ya Kanani; n'agenda mu nsi ey'ewala ku ya muganda we Yakobo.

⁷ Kubanga obugagga bwabwe bwali bungi nnyo nga tebukyabasobozesa kubeera wamu n'ensi mwe baali ng'ebafundiridde olw'obungi bw'ebisolo byabwe. ⁸ Olwo ye Esawu, era ye Edomu, n'abeera mu nsi ey'ensozi za Seyiri.

⁹ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, kitaawe w'Abaedomu abaamuzaalirwa ng'ali mu nsi y'ensozi za Seyiri.

¹⁰ Batabani be baali:

Erifaazi eyamuzaalirwa Ada, ne Leweri eyamuzaalirwa Basimansi.

¹¹ Batabani ba Erifaazi baali

Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Gatamu ne Kenazi.

¹² Timuna yali mukazi wa Erifaazi, mutabani wa Esawu era yamuzaalira Ameleki. Abo be batabani ba Ada mukazi wa Esawu.

¹³ Bano be batabani ba Leweri:

Nakasi, ne Zeera, ne Saama ne Mizza. Abo be bazzukulu ba Esawu ne mukazi we Basemasi.

¹⁴ N'abaana ba Okolibama muwala wa Ana, muzzukulu wa Zibyoni, baali

Yewusi, ne Yalamu ne Koola, be yazaalira bba Esawu.

¹⁵ Bano be bakulu b'enda ya Esawu:

- Enda ya Erifaazi omubereberye wa Esawu:
Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Kenazi, ¹⁶ ne
Koola, ne Gatamu ne Amaleki abaali mu
nsi ya Edomu be batabani ba Ada.
- ¹⁷ Enda ya Leweri mutabani wa Esawu:
Nakasi, ne Zeera, ne Samma ne Mizza nabo
baali mu nsi ya Edomu, era baava mu
Basimansi, mukazi wa Esawu.
- ¹⁸ Abaazaalibwa Okolibama mukazi wa Esawu,
muwala wa Ana:
Yewusi, ne Yalamu ne Koola.
¹⁹ Abo bonna be baava mu Esawu, ye
Edomu, era be bakulu b'enda zaabwe.
- ²⁰ Batabani ba Seyiri Omukooli abaabeeranga
mu Edomu be ba
Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, ²¹ ne
Disoni, ne Ezeri ne Disani. Abo be baava
mu Bakooli, be baana ba Seyiri abaali mu
nsi ya Edomu.
- ²² Batabani ba Lotani baali
Kooli, ne Kemamu, era Lotani yalina mwan-
nyina nga ye Timuna.
- ²³ Batabani ba Sobali be ba
Aluvani, ne Manakasi, ne Eberi, ne Sefo ne
Onamu.
- ²⁴ Aba Zibyoni, be ba
Aya ne Ana; ono ye Ana eyavumbula ensulo
z'amazzi agookya, ezaali mu ddungu; bwe
yali ng'alunda endogoyi za kitaawe Ziby-
oni.
- ²⁵ Abaana ba Ana be ba
Disoni ne Okolibama omuwala.
- ²⁶ Bo batabani ba Disoni be ba

Kemudaani, ne Esubani, ne Isulani ne Kerani.

- 27 Aba Ezeri be ba
Birani, ne Zaavani ne Akani.
- 28 Ate aba Disani be ba
Uzi ne Alani.
- 29 Bano be bakulu b'enda za Bakooli:
Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, 30 ne
Disoni, ne Ezeri ne Disani.
Bano be bakulu b'enda za Bakooli
ng'ebika byabwe bwe byali, mu nsi ya
Seyiri.

Bakabaka ba Edomu

- 31 Bakabaka abafuga ensi ya Edomu, nga
tewannaba na kabaka afuga Isirayiri
be bano:
- 32 Bera mutabani wa Byori yafuga Edomu
ng'asinziira mu kibuga kye Dinukaba.
- 33 Bera bwe yafa Yobabu mutabani wa Zeera
ow'e Bozula n'afuga mu kifo kye.
- 34 Yobabu bwe yafa Kusamu Omutemani
n'afuga mu kifo kye.
- 35 Ne Kusamu bwe yafa, Kadadi mutabani wa
Bedadi, eyawangula Midiyaani, mu nsi ya
Mowaabu n'afuga mu kifo kye; ng'afugira
mu kibuga ky'e Avisi.
- 36 Ate Kadadi bwe yafa, Samula ow'e Masuleka
n'afuga mu kifo kye.
- 37 Samula bwe yafa Sawuli ow'e Lekobosi, ku
mugga Fulaati n'afuga mu kifo kye.
- 38 Sawuli bwe yafa, Baalukanani mutabani wa
Akubooli n'afuga mu kifo kye.
- 39 Ate Balukanani mutabani wa Akubooli bwe
yafa, Kadali n'afuga mu kifo kye, ng'ali

mu kibuga kye Pawu; mukazi we yayitibwanga Meketaberu muwala wa Mezakabu ne Matirida.

⁴⁰ Bano be bakulu b'enda zaabo abaava mu Esawu, nga bwe baali mu bifo byabwe:

Timuna, ne Aluva, ne Yesesi,

⁴¹ ne Okolibama, ne Era, ne Pinoni,

⁴² ne Kenazi, ne Temani, ne Mibuza,

⁴³ ne Magidiyeri, ne Iramu.

Abo be bakulu b'enda ya Edomu, ye Esawu kitaawe wa Edomu, okusenziira mu bifo mwe baali mu nsi y'obutaka bwabwe.

37

Ekirooto Kya Yusuflu n'Obukyayi bwa Baganda
be

¹ Yakobo yabeeranga mu Kanani, ensi bajjajjaabe mwe baatambuliratambuliranga.

² Era bino bye bifa ku lulyo lwa Yakobo:

Yusuflu bwe yali nga wa myaka kkumi na musanvu ng'ali ne baganda be batabani ba Biira ne Zirifa, nga balunda ekisibo ky'endiga, Yusuflu n'ategeezanga Yakobo kitaabwe ebintu ebibi bye baakolanga.

³ Bw'atyo Isirayiri n'ayagala nnyo Yusuflu okusinga abaana be abalala, kubanga nga ye mwana ow'omu bukadde bwe; n'amutungira ekyambalo eky'amabala amangi. ⁴ Naye

baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe amwagala okusinga bo ne bakyawa Yusufu, ne batayinza na kwogera naye na kisa.

⁵ Lumu Yusufu n'aloota ekirooto, n'agenda n'akitegeeza baganda be, ne beeyongera nnyo okumukyawa. ⁶ Yabagamba nti, "Muwulire ekirooto kino kye naloose. ⁷ Twali tusiba ebinywa by'enjaano nga tuli mu nnimiro, ekinywa kyange ne kiyimuka ne kiyimirira; laba ebinywa byammwe ne bikyebungulula ne bikivuunamira." ⁸ Baganda be ne bamugamba nti, "Olowooza olitufuga? Olowooleza ddala nti tulibeera baddu bo?" Olwo ne beeyongera nnyo okumukyayira ddala olw'ekirooto kye n'ebigambo bye.

⁹ Ate n'aloota ekirooto ekirala n'akitegeeza baganda be, n'agamba nti, "Ndoose ekirooto ekirala: ne ndaba enjuba n'omwezi n'emmunyeenye ekkumi n'emu nga binvuunamira."

¹⁰ Naye bwe yakitegeeza kitaawe ng'ali wamu ne baganda be, kitaawe n'amunenya ng'agamba nti, "Kirooto ki kino ky'oloose? Ddala nze ne nnyoko awamu ne baganda bo tulijja ne tuvuunama mu maaso go?" ¹¹ Baganda be ne bamukwatirwa obugya, kyokka ye kitaabwe n'akuuma ekigambo ekyo mu mutima gwe.

Yusufu Atundibwa Baganda be

¹² Awo baganda ba Yusufu ne baganda okumpi ne Sekemu okulunda ekisibo kya kitaabwe.

¹³ Isirayiri n'alyoka agamba Yusufu nti, "Nga

baganda bo bwe balundira e Sekemu, jjangu nku-tume gye bali.” Yusufu n’amuddamu nti, “Nzuno ntuma.” ¹⁴ N’alyoka amugamba nti, “Genda kaakano olabe obanga baganda bo n’ekisibo bali bulungi, okomewo ontegeeze.” Awo n’amutuma okuva mu kiwonvu kya Kebbulooni, n’atuuka e Sekemu.

¹⁵ Awo omusajja n’amulaba ng’atangatangira ku ttale, n’amubuuza nti, “Onoonya ki?”

¹⁶ N’amuddamu nti, “Noonya baganda bange, nkwegayiridde mbuulira gye balundira ekisibo.”

¹⁷ Omusajja n’amuddamu nti, “Beeyongerayo, kubanga nabawulira nga bagamba nti, ‘Ka tugende e Dosani.’” Awo Yusufu n’agoberera baganda be n’abasanga e Dosani. ¹⁸ Baganda be ne bamulengera ng’akyali wala, era bwe yali nga tannabasemberera ne bateesa bamutte.

¹⁹ Ne bagambagana nti, “Sekalootera wuuyo ajja. ²⁰ Kale mujje tumutte, tumusuule mu kimu ku binnya;* tuligamba nti, ‘Ensolo enkambwe ye yamulya; tulabe ebirooto bye bwe biri-tuukirira.’”

²¹ Naye Lewubeeni bwe yakiwulira n’agezaako okumuwonya mu mikono gyabwe n’agamba nti, “Tetumutta. ²² Tuleme kuyiwa musaayi; ka tumusuule mu bunnya buno wano mu nsiko. Temumuteekako mukono gwammwe.” Yayogera bw’atyo alyoke amuwonye mu mikono gyabwe, amuddize kitaawe.

²³ Awo Yusufu bwe yatuuka ku baganda be ne bamwambulamu ekyambalo kye eky’amabala

---

* **37:20** binnya Entobo y’ebinnya ebyo yali ngazi okusinga omumwa gwabyo (Yer 38:6, 13)

amangi kye yali ayambadde: ²⁴ ne bamutwala ne bamusuula mu bunnya obwali obukalu nga tebuliimu mazzi.

²⁵ Awo bwe baatuula okulya, ne bayimusa amaaso ne balengera ekibiina ky'Abayisimayiri nga bava e Gireyaadi, ng'enjamira zaabwe zeettise ebyakaloosa, n'envumbo ne mooli nga bali mu lugendo babitwala e Misiri.

²⁶ Yuda kwe kugamba baganda be nti, "Kitugasa ki okutta muganda waffe n'okuyiwa omusaayi gwe?" ²⁷ Tumuguze Abayisimayiri. Omukono gwaffe guleme okumubaako, kubanga muganda waffe, omubiri gwaffe gwennyini." Baganda be ne bakkiriziganya naye.

²⁸ Abasuubuzi, Abayisimayiri bwe baabatuukako ne baggya Yusufu mu bunnya, ne bamuguza Abayisimayiri. Baamubaguza ebitundu bya ffeeza amakumi abiri; ne bamutwala e Misiri. ²⁹ Lewubeeni bwe yadda n'alaga ku bunnya n'alaba nga Yusufu taliimu, n'ayuza engoye ze, ³⁰ n'addayo eri baganda be n'abagamba nti, "Omwana taliyo. Kale naamunonyeza wa?"

³¹ Awo ne baddira ekyambalo kya Yusufu, ne batta embuzi, ne bakinyika mu musaayi. ³² Ne baddira ekyambalo ekyo eky'amabala amangi ne bakitwalira kitaabwe ne bamugamba nti, "Twalaba ekyambalo kino, kikebere olabe obanga kye kya mutabani wo."

³³ N'akyategereza n'agamba nti, "Kye kyambalo kya mutabani wange! Ensolo enkambwe yamulya. Ddala Yusufu yataagulwataagulwa."

³⁴ Awo Yakobo n'ayuzza ebyambalo bye, n'akungubagira Yusufu okumala ebbanga ddene. ³⁵ Batabani be bonna ne bawala be ne bagenda gy'ali okumusanyusa, kyokka ye n'atakiriza kusanyusibwa. N'agamba nti, "Nedda, ndikka emagombe nga nkyakungubagira omwana wange Yusufu." Bw'atyo Yakobo n'akungubagira nnyo Yusufu.

³⁶ Mu kiseera kyekimu Abamidiyaani bwe baatuuka e Misiri, Yusufu ne bamuguza Potifali, omu ku bakungu ba Falaawo; omukungu oyo ye yali omukulu wa bambowa.

38

¹ Awo olwatuuka Yuda n'ava ku baganda be n'aserengeta, n'ayingira ew'Omudulamu, erinnya lye, Kira. ² Yuda n'alabayoo muwala wa Suwa, Omukanani, n'amuwasa, ne yeetaba naye, ³ n'aba olubuto n'azaala omwana owoobulenzi n'amutuuma erinnya Eri. ⁴ Mukyala wa Yuda n'aba olubuto olulala n'azaala omwana omulenzi n'amutuuma Onani. ⁵ Ate n'azaala omwana omulala n'amutuuma Seera. Yamuzaalira mu Kezibu.

⁶ Era Yuda n'awasiza mutabani we omukulu, Eri, omukazi erinnya lye Tamali. ⁷ Naye Eri mutabani wa Yuda omukulu n'aba mwonoonyi mu maaso ga MUKAMA; MUKAMA n'amutta.

⁸ Awo Yuda n'agamba Onani nti, "Genda eri muka muganda wo, ofunire muganda wo ez-zadde." ⁹ Naye Onani n'amanya nti ezzadde teririba lirye; bw'atyo bwe yeetaba naye, amannyi n'agafuka wansi aleme okufunira muganda we ezzadde. ¹⁰ Ekyo kye yakola kyali kibi mu

maaso ga MUKAMA. N'ono MUKAMA kyeyava amutta.

¹¹ Awo Yuda olw'okutya nti Seera ayinza okufa nga baganda be, n'agamba Tamali nti, "Ogira obeera nnamwandu, ng'oli mu nnyumba ya kitaawo okutuusa Seera lw'alikula." Tamali kwe kugenda n'abeera mu nnyumba ya kitaawe.

Yuda ne Tamali

¹² Bwe waayitawo ebbanga mukazi wa Yuda, muwala wa Suwa n'afa. Yuda bwe yayita mu kukungubaga, n'agenda ne Kira Omudulamu e Timuna eri basajja be abasazi b'ebuyoya by'endiga ze. ¹³ Tamali bwe kyamubuulirwa nti, "Sezaala wo agenda e Timuna okusala ebyoya by'endiga ze," ¹⁴ n'asuula eri ebyambalo by'obwannamwandu ne yeeteekako ekiremba ne yeebikkirira, n'atuula ku mulyango gwa Enayimu, ekiri ku kkubo ng'ogenda e Timuna. Kubanga yamanya nti, Seera akuze, kyokka nga tamuweereddwa ku muwasa.

¹⁵ Yuda bwe yamulaba, n'amulowooza okuba omu ku bamalaaya, kubanga yali abisse amaaso ge. ¹⁶ N'agenda gy'ali ku mabbali g'ekkubo, n'amugamba nti, "Jjangu, neetabe naawe," kubanga teyamanya nti ye yali muka mutabani we. Tamali kwe ku mubuuza nti, "Onompa ki bwe neetaba naawe?" ¹⁷ Yuda n'amuddamu nti, "Nnaakuweereza embuzi ento." N'amubuuza nti, "Onompa omusingo nga tonnagimpeereza?"

¹⁸ Yuda n'amuddamu nti, "Nkuwe musingo ki?" N'amugamba nti, "Akabonero ko, akajegere ko awamu n'omuggo gwo oguli mu mukono gwo." Awo n'abimuwa, ne yeetaba naye,

n'amufunyisa olubuto. ¹⁹ Tamali n'agolokoka n'agenda, n'aggyako ekirembe n'ayambala ebyambalo by'obwannamwandu bwe.

²⁰ Yuda bwe yatuma mukwano gwe Omudulamu, okutwala omwana gw'embuzi, addizibwe omusingo teyalaba ku mukazi. ²¹ Bwe yabuuliriza ab'omu kifo omwo, omukazi malaaya eyali Enayimu ku mabbali g'ekkubo, ne bamuddamu nti, "Wano tewabeeranga mukazi malaaya."

²² N'alyoka addayo eri Yuda n'amugamba nti takubikako kimunye; era n'abantu ab'ekitundu ekyo bamutegezeza nti, "Awo tewabangawo mukazi malaaya*."

²³ Yuda kwe kumugamba nti, "Omukazi oli, ebintu k'abisigaze tuleme okusekererwa, naweereza embuzi eno, naye n'atalabikako."

Perezi ne Zeera Bazaalibwa

²⁴ Emyezi ng'esatu bwe gayitawo ne bagamba Yuda nti, "Muka mwana wo Tamali yafuuka mwenzi. Ate ebyo nga biri awo obwenzi obwo yabufunamu n'olubuto." Yuda kwe kwejuumuula nga bw'agamba nti, "Mumuleete ayokebwe."

²⁵ Tamali bwe yali atwalibwa n'atumira sezaala we Yuda n'amugamba nti, "Omusajja naninyini bintu bino ye kazaalabulwa. Nkusaba weetegereze ebintu bino: akabonero, akajegere n'omuggo, by'ani?"

²⁶ Awo Yuda n'abitegeera n'agamba nti, "Omuwala mutuukirivu okunsinga, kubanga

---

* **38:22** malaaya Abakazi abo bamalaaya baalina akakwate ku nzikiriza ya balubaale b'oluzaalo

saamuwa mutabani wange Seera.” Yuda n’atamuddira.

²⁷ Ekiseera eky’okuwona bwe kyatuuka n’alabika nga wakuzaala balongo. ²⁸ Era bwe yali mu ssanya omulongo omu n’afulumya omukono gwe, omuzaalisa n’agukwata n’agusibako akawuzi akaakakobe nga bw’agamba nti, “Ono y’asoose okujja.” ²⁹ Naye omulongo bwe yazzaayo omukono gwe munda, muganda we n’afuluma; omuzaalisa n’agamba nti, “Lwaki owaguzza?” Erinnya ly’omwana kyeryava liba Preezi.† ³⁰ Oluvannyuma muganda we n’afuluma n’akawuzi akaakakobe nga kali ku mukono gwe, n’ayitibwa Zeera.

39

Yusufu ne Muka Potifali

¹ Awo Yusufu bwe yatwalibwa e Misiri, Potifali omukungu wa Falaawo, omukulu w’abambowa Omumisiri n’amugula okuva ku Bayisimayiri abaamutwala e Misiri.

² MUKAMA n’aba ne Yusufu n’aba n’omukisa ng’ali mu nnyumba ya mukama we Omumisiri. ³ Ne mukama we n’alaba nga MUKAMA amuwadde omukisa mu buli ky’akola. ⁴ Awo Yusufu n’aganja nnyo mu maaso ga mukama we, n’amulabiriranga, n’amufuula omukulu we nnyumba ye ne byonna bye yalina. ⁵ Okuva olwo MUKAMA n’awa omukisa ennyumba y’Omumisiri olwa Yusufu. Omukisa gwa MUKAMA ne guba ku byonna bye yalina, mu nnyumba ne mu nnimiro.

† 38:29 Preezi yali jjajja wa Dawudi

⁶ Awo Omumisiri n'ateeka byonna mu mikongo gya Yusufu. Yusufu n'avunaanyizibwanga byonna okuggyako emmere mukama we gye yalyanga.*

Kyokka Yusufu yali mulungi nnyo, mubalagavu. ⁷ Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ebbanga eriwerako, mukyala wa mukama we namutunuulira n'okwegomba era n'amugamba nti, "Weebake nange." ⁸ Naye Yusufu n'agaana, n'agamba mukazi wa mukama we nti, "Laba, mukama wange yankwasa byonna ebiri mu nnyumba, n'abiteeka byonna mu mikongo gyange, ⁹ era tewali n'omu ansinga mu nnyumba ye, tewali na kimu ky'atankwasa okuggyako ggwe, kubanga ggwe oli mukazi we. Kale nnyinza ntya okuyingira mu kwonoona okwenkanidde awo n'okusobya eri Katonda?" ¹⁰ Nawaakubadde muka mukama we yamutayirira, Yusufu ye teyamuwulira na mulundi na gumu.

¹¹ Naye lwali lumu Yusufu bwe yayingira mu nju okukola emirimu gye nga tewali n'omu mu nnyumba, ¹² muka mukama we n'akwata ekyambalo kya Yusufu nga bw'agamba nti, "Weegatte nange." Yusufu n'amwesimatulako, ekyambalo kye ne kisigala mu ngalo z'omukazi wa mukama we. Ye n'adduka n'ava mu nnyumba.

¹³ Naye omukazi bwe yalaba ng'asigazza ekyambalo kya Yusufu, ¹⁴ n'ayita abasajja

---

* **39:6** Emmere y'Abamisiri yali yanjawulo ku y'Abayudaaya (43:32), era waabangawo obulombolombo obwagobererwanga mu kuteekateeka emmere y'Abamisiri

ab'omu nnyumba ye n'abagamba nti, "Mulabe, yatuleetera Omwebbulaniya okutuduulira, yazze gye ndi okwebaka nange, ¹⁵ bw'awulidde nga ndeekaana n'adduka n'ava mu nnyumba."

¹⁶ Awo kwe kutereka ekyambalo okutusa mukama wa Yusufu lwe yadda eka. ¹⁷ Omukyala n'abuulira bba byonna ng'agamba nti, "Omuddu Omwebbulaniya gwe watuleetera, yayingidde gye ndi okunjooga. ¹⁸ Naye nabadde nakaleekaana, n'aleka ekyambalo kye gye ndi, n'adduka n'ava mu nnyumba."

Yusufu Ateekabwa mu Kkomera

¹⁹ Awo mukama wa Yusufu bwe yawulira ebigambo omukazi bye yamutegeeza ng'agamba nti, "Bw'ati ne bw'ati omuddu wo bwe yampisizza," obusungu bwa bba ne bubuubuuka. ²⁰ Mukama wa Yusufu n'akwata Yusufu n'amuteeka mu kkomera omwasibirwanga abazzizza emisango eri kabaka.

²¹ Naye MUKAMA n'abeera ne Yusufu, n'amulaga okwagala kwe okutalojjeke. N'aganja nnyo mu maaso g'omukuumi w'ekkomera. ²² Omukuumi w'ekkomera n'ateeka abasibe bonna mu mikono gya Yusufu, era buli ekyakolebwanga nga Yusufu y'akirinako obuvunaanyizibwa. ²³ Omukuumi w'ekkomera nga tafaayo ku buli ekyalinga mu mikono gya Yusufu, kubanga MUKAMA yali naye, era MUKAMA n'amuwa omukisa mu buli kye yakolanga.

40

Yusufu Annyonnyola Ebirooto

¹ Oluvannyuma lw'ebyo omusenero wa kabaka w'e Misiri wamu n'omukulu wa bafumbi be ne banyiiiza mukama waabwe kabaka w'e Misiri. ² Falaawo n'asunguwalira nnyo abakungu be abo: omusenero n'omukulu w'abafumbi, ³ n'abawaayo mu mikono gy'omukulu w'ekkomera, Yusufu mwe yali. ⁴ Omukulu w'ekkomera n'abawa Yusufu okubakuuma, n'abalabirira, ne babeera mu kkomera.

⁵ Naye ekiro kimu omusenero n'omukulu wa bafumbi aba kabaka w'e Misiri abaali mu kkomera ne baloota, buli omu ekirooto kye, era nga buli kimu kirina amakulu gaakyo. ⁶ Yusufu bwe yajja gye bali ku makya, n'abalaba nga beeraliikirivu. ⁷ N'alyoka abuuza abakungu ba Falaawo abaali naye mu kkomera, mu nnyumba ya mukama waabwe nti, "Lwaki leero mulabika nga mweraliikiridde?"

⁸ Ne bamuddamu nti, "Twaloose ebirooto, naye tewali wa kubivvuunula." Awo Yusufu n'abagamba nti, "Katonda y'abivvuunula. Kale mbasaba mubimbuulire."

⁹ Awo omusenero n'ategeeza Yusufu ekirooto kye n'agamba nti, "Nalabye omuti omutiini mu kirooto. ¹⁰ Ku mutiini nga kuliko amatabi asatu, gwabadde gwakatojjera ne gumulisa, ebirimba ne bibaako zabbibu ennyengevu. ¹¹ Nga nkute ekikopo kya Falaawo mu ngalo zange, ne nzirira zabbibu ne nzikamulira mu kikopo kya Falaawo, ne nkimukwasa."

12 Yusufu n'alyoka amugamba nti, "Gano ge makulu gaakyo: amatabi asatu, ze nnaku esatu; 13 mu nnaku ssatu Falaawo alikugya mu kkomera n'akuzza mu kifo kyo, era olimukwasa ekikopo nga bwe wakolanga edda ng'oli musenero we. 14 Kyokka onzijukiranga ng'otuuse mu maaso ga Falaawo, onzijukiranga n'onjogerako gy'ali nkwegayiridde, alyoke anzi-gye mu kkomera. 15 Kubanga ddala naggyibwa buggyibwa mu nsi y'Abaebulaniya; ate na wano sirina kye nakola kinsaanyiza kuteekebwa mu kkomera."

Ekirooto ky'Omukulu wa Bafumbi

16 Omukulu w'abafumbi ba Falaawo bwe yalaba ng'amakulu g'ekirooto ky'oli gaali malungi, n'agamba Yusufu nti, "Nange naloose ekirooto: nga neetisse ku mutwe ebibbo by'emigaati bisatu. 17 Mu kibbo ekyokusatu mwabaddemu buli ngeri ya mmere enjokye eya Falaawo. Kyokka ng'ennyonyi zigiriira ku mutwe gwange."

18 Awo Yusufu n'amuddamu nti, "Gano ge makulu gaakyo: ebibbo ebisatu z'ennaku ssatu; 19 bwe wanaayitawo ennaku ssatu Falaawo ajja kukutemako omutwe, akuwanike ku muti, omulambo gwo guliibwe ebinyonyi." 20 Ku lunaku olwokusatu, lwali lunaku lwa maza-alibwa ga Falaawo, n'akolera abaweereza be bonna embaga, n'atumya omusenero n'omukulu w'abafumbi. 21 Omusenero n'amuzza ku mulimu gwe, n'atandika okuweereza Falaawo, 22 kyokka ye omukulu w'abafumbi n'amuwanyika

ku muti, nga Yusufu bwe yavvuunula ebirooto byabwe.

²³ Naye omusenero n'atajjukira Yusufu n'amwerabira n'atamussaako mwoyo.

41

Ekirooto kya Falaawo

¹ Oluvannyuma lw'emyaka ebiri emiram-birira, Falaawo n'aloota ng'ayimiridde ku mugga Kiyira; ² laba mu mugga ne muvaamu ente ennungi ensava musanvu, ne ziriira mu bisaalu.

³ Era laba ente endala embi enkovvu musanvu nazo ne ziva mu mugga, ne ziyimirira wamu na ziri ku lubalama lw'omugga. ⁴ Ente enkovvu, embi ne ziryana ente ennungi ensava. Awo

Falaawo n'azuukuka. ⁵ Ate n'addamu okwebaka n'aloota ekirooto ekirala, laba ebirimba eby'emmere ey'empeke musanvu ebigimu nga biri ku kiti kimu. ⁶ Era laba oluvannyuma ebirimba ebirala musanvu nga bikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba nabyo ne biddirira. ⁷ Awo ebirimba biri ebikaze ne bimira ebirimba biri omusanvu ebigimu ebirungi. Falaawo n'azuukuka, laba nga kibadde kirooto.

⁸ Awo ku makya Falaawo ne yeeralikirira; n'atumya ne baleeta abalogo bonna ab'e Misiri, n'abagezigezi baamu bonna; Falaawo n'abategeeza ekirooto kye, kyokka ne watabaawo n'omu eyasobola okukivvuunulira Falaawo.

⁹ Awo omusenero wa Falaawo n'agamba Falaawo nti, "Ntegedde nasobya nnyo.

¹⁰ Falaawo bwe yasunguwalira abaddu be,

nze n'omukulu w'abafumbi n'atuteeka mu kkomera, ¹¹ ekiro kimu omukulu wa bafumbi nange twaloota ebirooto, nga buli kimu kirina amakulu ga njawulo ku kinnaakyo. ¹² Mu ffe mwalimu omuvubuka Omwebbulaniya nga muddu wa mukulu w'abambowa; bwe twamutegeeza nannyonnyola buli omu ekirooto kye nga bwe kyali. ¹³ Nga bwe yatunnyonnyola era bwe kityo bwe kyali; nze nazzibwa ku mulimu gwange, ye omufumbiro, n'awanikibwa ku muti."

Falaawo Ategeeza Yusufu Ekirooto kye

¹⁴ Awo Falaawo n'atumya baleete Yusufu, ne bamuleeta mangu okumuggya mu kkomera. Bwe yamala okumwebwa omutwe* n'okukyusa engoye ze, n'ajja mu maaso ga Falaawo. ¹⁵ Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Naloose ekirooto, naye tewali n'omu ayinza kukivvuunula." ¹⁶ Yusufu n'addamu Falaawo nti, "Si nze nzija okukikola, wabula Katonda y'anaabuulira Falaawo amakulu gaakyo."

¹⁷ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, bwe nabadde nga nneebase ne ndoota nga nnyimiridde ku lubalama lw'omugga Kiyira; ¹⁸ ente ennungi ensava musanvu ne ziva mu mugga ne ziriira mu bisaalu; ¹⁹ ate ente endala ennafu embi ennyo enkovvu ze sirabangako mu nsi y'e Misiri nazo ne zijja. ²⁰ Awo ente embi enkovvu ne zirya ente ziri omusanvu ensava ezaasoose, ²¹ naye bwe zamaze okuzirya nga toyinza na

---

* **41:14** okumwebwa omutwe Abamisiri baamwanga ebirevu n'enviiri, ekintu Abaebbulaniya kye bataakolanga.

kutegeera nti ziziridde, kubanga nga nkovvu nga bwe zaabadde olubereberye. Awo ne ndyoka nzuukuka.

²² “Ate era mu kirooto kyange nalabye ebirimba ebigimu ebirungi musanvu nga biri ku kiti kimu, ²³ n’ebirimba ebirala musanvu ebikaze olw’empewo ez’ebbugumu ez’ebuvanjuba, nabyo ne bivaayo. ²⁴ Ebirimba ebikaze ne bimira biri ebigimu. Ebyo nabitegeezezza abagezigezi ne wabulawo n’omu abivvuunula.”

²⁵ Awo Yusufu n’agamba Falaawo nti, “Ekirooto kya Falaawo kiri kimu: Katonda alaze Falaawo ky’agenda okukola. ²⁶ Ente omusanvu ennungi gy’emyaka musanvu n’ebirimba omusanvu ebigimu gy’emyaka musanvu; ekirooto kiri kimu. ²⁷ Ente omusanvu embi enkovvu ezajja oluvannyuma, gy’emyaka musanvu, n’ebirimba omusanvu ebikaze olw’empewo ez’ebbugumu ez’ebuvanjuba gy’emyaka omusanvu egy’enjala.

²⁸ “Nga bwe njambye Falaawo, Katonda alaze Falaawo ekyo ky’agenda okukola. ²⁹ Wajja kubaawo emyaka musanvu egy’ekyengera mu nsi yonna ey’e Misiri, ³⁰ naye oluvannyuma lwagyo waliddawo emyaka musanvu egy’enjala eryerabiza ekyengera mu nsi yonna ey’e Misiri; enjala eribuna ensi. ³¹ Ekyengera tekirimanyika n’akatono olw’enjala empitirivu era embi ennyo, eribuna Misiri yenna. ³² Ekirooto kya Falaawo kyekivudde kiddinjanwa, kitegeeza nti ekintu Katonda akikakasa era ajja kukituukiriza mangu. ³³ Kale kaakano Falaawo alonde omusajja omukalabakalaba era ow’amagezi

amuwe obuvunaanyizibwa ku nsi yonna ey'e Misiri. ³⁴ Era asseewo abalabirira balabirire ensi bakunjaanye ekimu ekyokutaano eky'emmere ey'emepeke yonna mu nsi ey'e Misiri okumalirako ddala emyaka omusanvu egy'ekyengera. ³⁵ Bakunjaanye emmere eyo mu myaka egijja egy'ekyengera, bazimbe ebyagi ebinene mu buli kibuga bagikunjaanyize omwo olw'ekiragiyo kya Falaawo, bagikuume. ³⁶ Emmere eyo eriterekebwa olw'enjala eriba mu nsi okumalako emyaka omusanvu egy'enjala erigwa mu Misiri yonna; ensi ereme okuzikirizibwa enjala."

Falaawo Afiula Yusufu Omufuzi

³⁷ Ebigambo bya Yusufu ne biwulikika bulungi mu matu ga Falaawo n'ag'abaweereza be bonna. ³⁸ Falaawo n'agamba abaweereza be nti, "Tuyinza okufuna omuntu ng'ono Yusufu omuli Omwoyo wa Katonda?" ³⁹ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Katonda nga bw'akulaze bino byonna, tewali mulala mukalabakalaba, omugezi okukwenkana ggwe. ⁴⁰ Gw'onoofuganga olubiri lwange, era abantu bange banaakolanga kyonna ky'onoobalagiranga; wabula nze kabaka n'abanga waggulu wo." ⁴¹ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, nkutatde wo okufuga ensi yonna ey'e Misiri." ⁴² Olwo Falaawo n'alyoka aggya empeta† ku ngalo ye n'aginaanika Yusufu, n'amwambaza ekyambalo eky'a linena omulungi, n'omukuufu ogwa zaabu

† **41:42** Empeta zakozesebwanga okukakasa ebiwandiiko ebikulu.

mu bulago bwe. ⁴³ N'amuwa n'okutambuliranga mu ggaali lye eriddirira mu kitiibwa ng'erya Falaawo mwe yatambuliranga. Bonna ne bavuunama mu maaso ga Yusufu nga bwe bagamba nti, "Muvuuname." Bw'atyo Falaawo n'amuteekawo okufuga ensi yonna ey'e Misiri.

⁴⁴ Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Nze Falaawo, naye awatali kigambo kyo tewali muntu aliyimusa mukono gwe newaakubadde ekigere kye mu Misiri." ⁴⁵ Falaawo n'atuuma Yusufu erinnya Zafenasipaneya; n'amuwa Ase-naasi muwala wa Potiferi kabona wa Oni okuba mukazi we. Bw'atyo Yusufu n'atambula okubuna Misiri yonna.

Ekirooto Kituukirira

⁴⁶ Yusufu yali aweza emyaka amakumi asatu bwe yatandika okuweereza Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Awo Yusufu n'ava mu maaso ga Falaawo n'agenda n'abuna Misiri yenna.

⁴⁷ Mu myaka omusanvu egy'ekyengera emmere yabala n'ekamala. ⁴⁸ Yusufu n'akunjaanya emmere mu Misiri mu myaka omusanvu egy'ekyengera n'agiterekera mu byagi ebinene mu bibuga. Mu buli kibuga n'akunjaanyizamu emmere eyavanga mu nnimiro ezikyetoolodde. ⁴⁹ Yusufu n'atereka emmere mpitirivu, n'ebanga omusenyu ogw'oku nnyanja, okutuusa lwe yalekeraawo okugipima, nga tekisoboka kugipima.

⁵⁰ Omwaka ogw'enjala nga tegunnatuuka Yusufu yafuna abaana aboobulenzi babiri, Ase-naasi, muwala wa Potiferi kabona wa Oni be yamuzaalira. ⁵¹ Omwana eyasooka yamutuuma

Manase, kubanga Yusufu yagamba nti, “Katonda anneerabizza obuzibu bwange bwonna, n’ennyumba ya kitange.”⁵² Owookubiri n’amutuuma Efulayimu, kubanga yagamba nti, “Katonda anjazizza mu nsi mwe nabonaabonera.”

⁵³ Awo emyaka omusanvu egy’ekyengera ekyali mu nsi y’e Misiri ne giggwaako.⁵⁴ Emyaka omusanvu egy’enjala ne gitandika nga Yusufu bwe yayogera. Enjala n’egwa n’ebuna mu nsi zonna, kyokka yo mu Misiri nga emmere mweri.⁵⁵ Enjala bwe yagwa mu Misiri, abantu ne bakaabira Falaawo olw’emmere. Falaawo n’agamba Abamisiri nti, “Mugende eri Yusufu; ky’anaabagamba, kye muba mukola.”

⁵⁶ Kale enjala bwe yabuna Misiri, Yusufu n’asumulula ebyagi by’emmere byonna; n’aguza Abamisiri emmere.⁵⁷ Ensi zonna nazo ne zijja e Misiri eri Yusufu okugula emmere; kubanga enjala yayitirira mu nsi zonna.

42

Baganda ba Yusufu Bajja e Misiri

¹ Yakobo bwe yategeera nga mu Misiri eriyo emmere, n’agamba batabani be nti, “Lwaki mutunula butunuzi?”² Mpulidde nti mu Misiri eriyo emmere, muserengete mutugulireyo emmere, tube balamu, tuleme okufa.”

³ Awo baganda ba Yusufu ekkumi ne baserengeta e Misiri okugula emmere.⁴ Kyokka Yakobo n’atasindika Benyamini, muto wa Yusufu wamu ne baganda be kubanga yatya nti akabi kayinza okumutuukako.⁵ Bwe batyo batabani

ba Isirayiri ne bajja mu Misiri wamu n’abalala abajja okugula emmere, kubanga ensi ya Kanani yali ejjudde enjala.

Yusufu Asanga Baganda be

⁶ Mu kiseera ekyo Yusufu ye yali afuga Misiri; nga y’aguza abantu emmere. Awo baganda be ne bajja ne bamuvuunamira. ⁷ Yusufu n’abalaba n’abategeera, wabula n’abayisa nga b’atamanyi n’ayogera nabo n’obukambwe. N’ababuza nti, “Muva wa?” Ne bamuddamu nti, “Tuva mu nsi ya Kanani, tuzze kugula mmere.”

⁸ Bw’atyo Yusufu n’ategeera baganda be kyokka bo ne batamutegeera. ⁹ Awo Yusufu n’ajjukira ebirooto bye ku bo. N’abagamba nti, “Muli bakessi; muzze kuketta nsi yaffe mulabe bw’eri ennafu.” ¹⁰ Ne bamuddamu nti, “Nedda mukama waffe; abaddu bo tuzze kugula mmere. ¹¹ Ffenna tuli batabani ba musajja omu, tuli basajja ba mazima. Abaddu bo tetuli bakessi.” ¹² Ye n’abaddamu nti, “Nedda muzze kulaba obunafu bw’ensi yaffe bwe buli.” ¹³ Ne bamuddamu nti, “Abaddu bo tuli kkumi na babiri, tuli baana ba muntu omu mu nsi ya Kanani, laba muto waffe n’olwa leero ali ne kitaffe, n’omulala yafa.”

¹⁴ Naye Yusufu n’alumiriza nti, “Kiri nga bwe mbagambye, muli bakessi. ¹⁵ Nzija kubategeerera ku kino, ndayidde obulamu bwa Falaawo temujja kuva wano, okuggyako nga muto wammwe aleeteddwa wano. ¹⁶ Mutume omu ku mmwe, aleete muganda wammwe, mwe mubeere mu kkomera, ebigambo byammwe

byetegerezebwe obanga ddala bye mwogedde bya mazima. Oba si ekyo ndayidde obulamu bwa Falaawo, muli bakessi.” ¹⁷ Awo n’abateeka bonna mu kkomera okumala ennaku ssatu.

¹⁸ Ku lunaku olwokusatu Yusufu n’abagamba nti, “Mukole bwe muti okuwonya obulamu bwammwe, kubanga ntya Katonda; ¹⁹ obanga ddala muli basajja b’amazima, omu ku baganda bammwe asigale ng’asibiddwa mu kkomera, abalala mugende mutwalire abantu bammwe emmere, ²⁰ mundeetere muto wammwe, olwo ebigambo byammwe bikakasibwe muleme okufa.” Awo ne bakola bwe batyo.

²¹ Awo ne bagambagana nti, “Ddala tuliko omusango gwa muganda waffe, kubanga twalaba nga mweraliikirivu, bwe yatwegayirira ne tutamuwuliriza; akabi kano kyekavudde katu-tuukako.” ²² Lewubeeni kwe kubaddamu nti, “Nnabagamba muleme kukola kabi ku mulenzi, nga mmwe temumpuliriza; kale omusaayi gwe kyeguva gutuwalanwako.”

²³ Ne batamanya nti Yusufu ategedde bye boogedde, kubanga bayogeranga naye nga bayita mu mutaputa. ²⁴ Awo Yusufu n’atunula ebbali n’akaaba, ate n’akyuka gye bali n’ayogera nabo. Awo n’atwala Simyoni n’amusiba nga balaba. ²⁵ N’alagira bajjuze ensawo zaabwe enjaano, era bazze ensimbi za buli omu mu nsawo ye, baweebwe n’entanda; ne bibakol-erwa. ²⁶ Awo ne batikka endogoyi zaabwe enjaano ne bagenda.

²⁷ Naye omu ku bo bwe yasumulula ensawo ye okuliisa endogoyi ye nga bali mu kifo

mwe baasula, n'alaba ensimbi ze ku mumwa gw'ensawo; ²⁸ n'agamba baganda be nti, "Ensimbi zange baazinzirizza, ziizino mu kamwa k'ensawo yange!" Ekyo ne kibeeralikiriza, buli omu n'atandika okutya, nga bwe bagamba nti, "Kiki kino Katonda ky'atukoze!"

Batabani ba Yakobo Bamutegeeza

²⁹ Bwe baakomawo mu nsi ya Kanani eri Yakobo kitaabwe ne bamutegeeza byonna ebyababaako, nga bagamba nti, ³⁰ "Omusajja omufuzi w'ensi y'e Misiri yayogera naffe n'obukambwe era n'atuyisa nga abaali bagenze okuketta ensi ye. ³¹ Naye ne tumugamba nti, Tuli basajja b'amazima, tetuli bakessi, ³² tuli abooluganda kumi na babiri, baana ba muntu omu, munnaffe yafa, ne muto waffe olwa leero ali ne kitaffe mu nsi ya Kanani.

³³ "Awo omusajja oyo omufuzi w'ensi n'atugamba nti, 'Ku kino kwennaategeerera nga muli beesigwa: muleke wano omu ku baganda bammwe, mutwale enjaano olw'enjala eri mu maka gammwe. ³⁴ Mundeetere muto wammwe, kwe nnaategeerera nga temuli bakessi, muli basajja b'amazima, olwo ne ndyoka mbawa muganda wammwe, mulyoke mugule emmere mu nsi eno.'"

³⁵ Bwe baatuuka eka, buli eyafukumulanga ensawo ye, laba ng'omuvumbo gw'ensimbi ze mweziri. Awo bo ne kitaabwe bwe baalaba emivumbo gy'ensimbi ne batya. ³⁶ Yakobo kitaabwe n'abagamba nti, "Munzigyeko abaana

bange: Yusufu taliwo, ne Simyoni taliwo ne kaakano mwagala muntwaleko Benyamini!”

³⁷ Awo Lewubeeni n’agamba kitaawe nti, “Ottanga batabani bange bombi, bwe sirikomyawo Benyamini gy’oli; mumpe, nange ndimukomyawo gy’oli.”

³⁸ Naye Yakobo n’agamba nti, “Mutabani wange tajja kuserengeta nammwe, kubanga muganda we yafa, era ye y’asigalawo yekka. Akabi bwe kalimutuukako mu lugendo lwe mugendako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkyali munakuwavu.”

43

Olugendo lw’e Misiri Olwokubiri

¹ Awo enjala bwe yayinga obungi mu nsi, ² era nga ne mmere gye baggya e Misiri yonna eriiriddwa, kitaabwe n’abagamba nti mugende mutugulire emmere.

³ Naye Yuda n’amuddamu nti, “Omusajja yatukuutirira ddala ng’agamba nti, ‘Temulinyanga ekigere mu maaso gange nga temuzze na muganda wammwe.’”

⁴ Bw’onokkiriza tuserengete ne muganda waffe okugula emmere, olwo tunaagenda.

⁵ Naye bw’otomukkirize kugenda naffe, tetujja kuserengeta, kubanga omusajja yatugamba nti, ‘Temugenda kulaba maaso gange nga muganda wammwe tali nammwe.’”

⁶ Isirayiri kwe kubaddamu nti, “Mwankola ki kino eky’obubalagaze ne mugamba omusajja nti mulina muganda wammwe omulala.” ⁷ Ne

bagamba nti, “Omusajja yatubuuza nnyo ebitu-faako awamu n’ebifa ku lulyo lwaffe, ng’abuuza nti, ‘Kitammwe gyali mulamu? Mulina muganda wammwe omulala?’ Kye twamutegeeza nga kid-damu buzzi ebibuuzo bye yatubuuzanga. Tetwa-manyanya ng’anaatugamba okuserengesa muganda waffe.”

⁸ Era Yuda n’agamba Isirayiri kitaawe nti, “Mpa omulenzi tulyoke tugende tube balamu, tuleme okufa enjala, ffe naawe n’abaana baffe.

⁹ Nze newaddeyo okumukuuma, olimubuuza nze. Bwe sirikumuddiza, ne mussa mu maaso go mbeereko omusango ennaku zonna. ¹⁰ Kubanga singa tetwalwa twandibadde tukomyewo omulundi ogwokubiri.”

¹¹ Awo Isirayiri kitaabwe n’abagamba nti, “Bwe kinaaba bwe kityo, kale mukole bwe muti: mutwale ebimu ku bibala bya muno mu nsawo zammwe, mutwalire omusajja ekirabo: envumbo ntono, n’omubisi, n’omugavu, n’obubaane ne mooli n’ebinyeebwa ne Alumoni. ¹² Mutwale n’ensimbi za mirundi ebiri nga mutwala na ziri ezaali ku mimwa gye nsawo zammwe, osanga omuntu yakola nsobi. ¹³ Mutwale ne muganda wammwe, musituke muddeyo eri omusajja. ¹⁴ Katonda Ayinzabyonna abawe omukisa mu maaso g’omusajja, alyoke aleke muganda wammwe oli awamu ne Benyamini bakomewo. Obanga obulumi bw’okufa kw’abaana bange bulintuukako, kale.”

Baganda ba Yusufu Baddayo e Misiri

15 Awo ne batwala ebirabo n'ensimbi za mirundi ebiri, ne Benyamini ne baserengeta naye e Misiri ne bayimirira mu maaso ga Yusufu.

16 Awo Yusufu bwe yalaba nga bali ne Benyamini n'agamba omuweereza we nti, "Bayingize mu nnyumba, otte ensolo ofumbe ekijjulo, kubanga abasajja abo baakulya nange ekyemisana."

17 Omusajja n'akola nga Yusufu bwe yamulagira, n'ayingiza abasajja mu nnyumba ya Yusufu. 18 Abasajja ne batya olw'okutwalibwa mu nnyumba ya Yusufu, ne bagamba nti kino kizze lwa nsimbi ezatuddizibwa ne ziteekebwa mu nsawo zaffe omulundi guli, kyetuvudde tuleetebwa wano, anoonye ensonga ku ffe atuvunaane, atufuule abaddu awambe n'endogoyi zaffe.

19 Awo ne bambuka n'omuweereza mu nnyumba ya Yusufu, 20 ne bagamba nti Ayi mukama waffe, twajja omulundi ogwasooka okugula emmere, 21 bwe twatuuka mu kifo we twasula, ne tusumulula ensawo zaffe, nga mu buli kamwa k'ensawo ya buli omu mulimu ensimbi ze ezaali ez'okugula emmere, kyetuvudde tuzizza, 22 era tuleese n'endala olw'okugula emmere. Tetumanyi yateeka nsimbi mu nsawo zaffe. 23 Ye n'abaddamu nti, "Mubeere bagumu temutya. Katonda wammwe era Katonda wa kitammwe ye yabateekera obugagga mu nsawo zammwe; ensimbi zammwe nazifuna." Awo kwe kubaleetera Simyoni.

24 Omusajja bwe yamala okuyingiza abasajja abo mu nnyumba ya Yusufu, nga bamaze n'okunaaba ebigere, ng'amaze n'okuliisa endo-

goyi zaabwe, ²⁵ ne bateekateeka ekirabo kya Yusufu bakimuwe mu ttuntu, kubanga baamanyanga bajja kuliira eyo.

Yusufu Alya ne Baganda be

²⁶ Yusufu bwe yakomawo eka ne bamuleetera ekirabo kye baalina ne bamuvuunamira. ²⁷ N'ababuuza bwe bali, n'ababuuza nti, "Kitammwe akyali mulamu bulungi?" ²⁸ Ne bamuddamu nti, "Ssebo, kitaffe akyali mulamu era ali bulungi." Ne bavuunama mu bukkakkamu.

²⁹ Yusufu bwe yayimusa amaaso, n'alaba Benyamini muganda we, mutabani wa nnyina. N'ababuuza nti, "Ono ye muto wammwe gwe mwantegeezako? Katonda akuwe omukisa mwana wange."

³⁰ Awo Yusufu n'ayanguwa okuva mu maaso gaabwe, kubanga omutima gwe gwalumwa olwa muganda we, n'anoonya ekifo w'anaakabira. N'alinnya mu kisenge kye n'akaabira eyo.

³¹ N'anaaba amaziga n'afulumu, n'aguma n'alagira emmere egabwe. ³² Ye ne bamuwa eyiye yekka, ne baganda be bokka, n'Abamisiri abalya naye nabo ne bagabulwa bokka, kubanga Abamisiri tebalyanga n'Abaebulaniya, kubanga kyali kivve eri Abamisiri. ³³ Awo baganda ba Yusufu ne batuula mu maaso ge nga baddirinjana okuva ku mukulu mu buzaale bwabwe okutuuka ku muto; ne batunulaganako nga beewuunya. ³⁴ Yusufu n'abakoleza ebitole okuva ku mmeeza ye, naye ekitole kya Benyamini ne kisinga ekya baganda be emirundi

etaano. Bwe batyo ne balya ne basanyukira wamu ne Yusufu.

44

Ekikopo kya Ffeeza Kibula

¹ Awo Yusufu n'alagira omuweereza mu nnyumba ye nti, "Jjuza ensawo z'abasajja emmere nga bwe basobola okugyetikka, era oteeke ensimbi za buli omu mu nsawo ye. ² Era oteeke ekikopo kyange, ekya ffeeza, mu kamwa k'ensawo ya muto waabwe, wamu n'ensimbi ze ez'okugula emmere." N'akola nga Yusufu bwe yamugamba.

³ Emmambya eba evaayo abasajja ne basiibulwa n'endogoyi zaabwe. ⁴ Bwe baali baakava mu kibuga Yusufu n'agamba omuweereza we nti, "Golokoka obagoberere bw'obatuukako obabuuze nti, 'Lwaki musasudde ekibi olw'ebirungi? Lwaki mubbye ekikopo kyange ekya ffeeza? ⁵ Mu kino mukama wange si mwanywera, era si kyalaguza? Mu ekyo mukoze bubu.' "

⁶ Bwe yabatuukako n'abategeeza ebigambo ebyo. ⁷ Ne bamugamba nti, "Mukama waffe lwaki ayogedde ebigambo ebyo? Olowooza tuli bantu ba ngeri ki abayinza okukola ekintu ng'ekyo? ⁸ Laba, ensimbi ze twasanga ku mimwa gy'ensawo zaffe twazikuddiza okuva mu nsi ya Kanani, kale twandisobodde tutya okubba ffeeza oba zaabu okuva mu nnyumba ya mukama wo? ⁹ Oyo gw'onookisanga nakyo mu ffe abaddu bo, afe, era naffe tuliba baddu ba mukama wange."

10 N'abaddamu nti, "Kale kibeere nga bwe mwogedde, oyo anaasangibwa nakyo abeere muddu wange, naye abalala mu mmwe tewaabe abaako ky'avunaanwa." 11 Amangwago buli omu nassa ensawo ye wansi n'agisumulula. 12 N'alyoka abaaza ng'asookera ku asinga obukulu okutuuka ku asembayo obuto; ekikopo ne kisangibwa mu nsawo ya Benyamini. 13 Awo ne bayuza engoye zaabwe, buli omu n'atikka endogoyi ye, ne baddayo mu kibuga.

Baganda ba Yusufu Bamuvuunamira

14 Yusufu yali akyali mu nju, Yuda ne baganda be bwe baatuuka gy'ali, ne bagwa mu maaso ge ne bamuvuunamira. 15 Yusufu n'abagamba nti, "Kiki kino kye mukoze? Temumanyi nti omuntu ali nga nze asobola okuvumbula kye mukoze?"

16 Yuda n'addamu nti, "Tunaddamu ki mukama wange? Tunaayogera ki? Oba tuneggyako tutya omusango? Katonda avumbudde obwonoonyi bw'abaddu bo, laba tuli baddu ba mukama wange, ffenna, ffe n'oyo asangiddwa n'ekikopo." 17 Yusufu n'addamu nti, "Ekyo sijja kukikola, wabula oyo asangiddwa n'ekikopo, y'anaaba omuddu wange, naye mmwe mwambuke mireembe, mutuuke eri kitammwe."

Yuda Yeegayirira olwa Benyamini

18 Awo Yuda n'alaga eri Yusufu n'agamba nti, "Ayi mukama wange nkusaba omuddu wo abeeko kyayogera gy'oli, n'obusungu bwo buleme kubuubuuka eri omuddu wo; kubanga oli nga Falaawo yennyini. 19 Mukama wange

yabuuza abaweereza be nti, ‘Mulina kitammwe oba muganda wammwe?’ ²⁰ Ne tuddamu mukama wange nti, ‘Tulina kitaffe, musajja mukulu, ne muganda waffe atusinga obuto, omwana gwe yazaala mu bukadde bwe, ne muganda wa muto waffe, yafa; muto waffe yekka y’aliwo, eyasigalawo yekka ku baana ba nnyina; era kitaawe amwagala nnyo.’

²¹ “N’olyoka ogamba abaddu bo nti, ‘Mumundeetere, mmulabeko.’ ²² Twategeeza mukama wange nti, ‘Omulenzi tayinza kuva ku kitaawe, kubanga bw’amuvaako, kitaawe alifa bufi!’ ²³ N’oddamu abaddu bo nti, ‘Muto wammwe bw’ataliserengeta nammwe, temugenda kulaba maaso gange.’ ²⁴ Bwe twaddayo eri omuddu wo kitaffe, twamutegeeza ebigambo ebyo, mukama wange. ²⁵ Kale kitaffe bwe yagamba nti, ‘Muddeeyo mutugulire ku mmere,’ ²⁶ ne tumuddamu nti, ‘Tetusobola kuserengeta. Muto waffe bw’atagenda naffe tetujja kugenda kubanga tetusobola kulaba maaso ga musajja oli nga muto waffe tali naffe.’

²⁷ “Awo omuddu wo, kitaffe n’atugamba nti, ‘Mumanyi, mukazi wange yanzaalira abaana abalenzi babiri; ²⁸ omu yambulako, ne njogera nti mazima yataagulwataagulwa; era siddangayo kumulaba. ²⁹ Bwe muntwalako n’ono, akabi ne kamutuukako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkungubaga.’

³⁰ “Kale kaakano, bwe nzirayo eri omuddu wo kitange ng’omulenzi tali naffe, obulamu bwe nga bwe bunyweredde ku bw’omulenzi,

³¹ bw'anaalaba ng'omulenzi tali naffe, ajja kufa, n'abaddu bo baliserengesa envi z'omuuddu wo kitaffe emagombe ng'akyakungubagira omwana we. ³² Kubanga omuweereza wo yeeyimirira omulenzi eri kitange; nga njamba nti, 'Bwe sirimuzza gy'oli ndiba n'obuvunaanyizibwa n'okunenyezebwa ennaku zonna ez'obulamu bwange.'

³³ "Kale kaakano nkwegayirira, omuddu wo nsigale ng'omuuddu wa mukama wange, mu kifo ky'omulenzi; omulenzi omuleke addeyo ne baganda be. ³⁴ Kale n'addayo ntya eri kitange ng'omulenzi tali nange? Ntya okulaba akabi akayinza okutuuka ku kitange."

45

Yusufu Yeeraga Baganda be

¹ Awo Yusufu n'atasobola kwefuga n'alemererwa okwongerera okwekuuma mu maaso gaabo bonna abaaliwo; kwe kulagira nti, "Muggyeewo abantu bonna mu maaso gange." Bwe kityo ne wataba muntu mulala yenna Yusufu bwe yali yeeraga eri baganda be.

² Awo n'akaaba mu ddooboozi ery'omwanguka, n'Abamisiri ne bamuwulira era n'ennyumba yonna eya Falaawo nabo ne bamuwulira.

³ Yusufu n'agamba baganda be nti, "Nze Yusufu, kitange akyali mulamu?" Naye baganda be ne batayinza kumuddamu, kubanga okwer-aliikirira kwabayinga mu maaso ge.

⁴ Awo Yusufu n'agamba baganda be nti, "Mbasaba munsemerere." Ne basembera

gy'ali. N'abagamba nti, "Nze muganda wammwe Yusufu gwe mwatunda e Misiri. ⁵ Naye kaakano temuggwaamu mwoyo, oba temwekubagiza olw'okuntunda wano, kubanga Katonda yantuma mbasookeyo nsobole okuwonya obulamu. ⁶ Kubanga enjala ebadde mu nsi okumala emyaka gino ebiri; era wakyaliyo emirala etaano egitalibaamu kulima wadde okukungula. ⁷ Era Katonda yantuma mbasookeyo mbakuumire abalisigalawo ku nsi; ndyoke mbawonyezeewo abantu abangi ennyo mu ngeri ey'ekitalo.

⁸ "Noolwekyo si mmwe mwansindika wano, wabula Katonda; era anfadde kitaawe wa Falaawo, era mukama w'ennyumba ye era omufuzi w'ensi yonna ey'e Misiri. ⁹ Kale mwanguwe, mwambuke eri kitange mumugambe nti, 'Bw'ati mutabani wo Yusufu bw'agamba nti, Katonda anfadde mufuzi wa Misiri yenna; serengeta gye ndi, tolwa; ¹⁰ ojja kubeera mu Goseni*, olibeera kumpi nange. Ggwe n'abaana bo, n'abaana b'abaana bo, ebisibo byammwe, amagana gammwe ne byonna bye mulina; ¹¹ eyo gye nnaabagabiririranga; si kulwa nga mmwe n'ennyumba zammwe ne byonna bye mulina biggwaawo.'

¹² "Era kaakano mwerabiddeko n'amaaso gammwe era ne muganda wange Benyamini akyerabiddeko nti nze njogera nammwe. ¹³ Muteekwa okutegeeza kitange ekitiibwa

---

* **45:10** Goseni kisangibwa mu Misiri, Omugga Kiyira we guyingirira mu nnyanja ennene, Meditereniyaani, era kifo kijimu nnyo.

kye nnina mu Misiri, ne byonna bye mulabye. Temulwa, muserengese kitange wano.”

¹⁴ Awo Yusufu n’agwa Benyamini mu kifuba n’akaaba ne Benyamini n’akaabira ku kibegabega kye. ¹⁵ N’agwa baganda be mu kifuba, n’akaabira buli omu ku bo; n’oluvannyuma baganda be ne boogera naye.

Ab’olulyo lwa Yusufu Bayitibwa e Misiri

¹⁶ Ebigambo eby’okujja kwa baganda ba Yusufu bwe byawulirwa mu nnyumba ya Falaawo ne bisanyusa nnyo Falaawo n’abaweereza be. ¹⁷ Falaawo n’agamba Yusufu nti, “Gamba baganda bo nti, ‘Mukole bwe muti: mutikke ensolo zammwe muddeyo mu nsi ya Kanani, ¹⁸ munone kitammwe n’abantu bammwe n’ebymmwe mujje gye ndi, ndibawa ekifo ekisinga obulungi mu nsi y’e Misiri, nammwe mulirya obulungi obw’ensi.’

¹⁹ “Era balagire batwale amagaali okuva mu nsi y’e Misiri olw’abaana baabwe abato ne bakyala bammwe, mujje ne kitammwe. ²⁰ Wabula ebintu byammwe tebibateganya nnyo, kubanga ebisinga obulungi mu Misiri yenna bijja kuba byammwe.”

²¹ Abaana ba Isirayiri ne bakola bwe batyo; Yusufu n’abawa amagaali, nga Falaawo bwe yalagira n’abawa n’entanda ey’omu kkubo.

²² Buli omu ku bo n’amuwa ebyambalo eby’okukyusa, naye ye Benyamini n’amuwa ebitundu bya ffeeza ebikumi bisatu n’ebyambalo eby’okuwanyisa emigogo etaano. ²³ Kitaawe n’amuweereza endogoyi kkumi ezeetisse

ebintu ebirungi eby'e Misiri n'endogoyi enkazi kkumi ezeetisse emmere, emigaati n'entanda ya kitaawe bw'aliba ajja. ²⁴ Awo n'asiibula baganda be. Bwe baali bagenda n'abagamba nti, "Temuyombera mu kkubo."

²⁵ Bwe batyo ne bambuka okuva mu Misiri ne batuuka mu nsi ya Kanani eri kitaabwe Yakobo. ²⁶ Bwe baatuuka ne bamutegeeza nti Yusufu akyali mulamu, era y'afuga ensi y'e Misiri yonna. Bwe yawulira ebyo n'awunga n'atasobola kubakkiriza. ²⁷ Naye bwe bamutegeeza ebigambo bya Yusufu byonna bye yabagamba, era bwe yalaba amagaali Yusufu ge yaweereza okumutwala n'addamu omwoyo; ²⁸ n'agamba nti, "Mmatidde, omwana wange Yusufu akyali mulamu. Nzija kugenda mulabe nga sinnafa."

46

Yakobo Agenda e Misiri

¹ Awo Isirayiri n'addira byonna bye yalina, n'atandika olugendo; bwe yatuuka e Beriseba n'awaayo ssaddaaka eri Katonda wa kitaawe Isaaka.

² Katonda n'ayogera ne Isirayiri mu kwolesebwa ekiro, n'amuyita nti, "Yakobo, Yakobo?"

N'amuddamu nti, "Nze nzuuno."

³ Katonda n'amugamba nti, "Nze Katonda, Katonda wa kitaawo; totya kuserengeta Misiri, kubanga ndi kufuulirayo eyo eggwanga eddene.

⁴ Nzija kuserengeta naawe e Misiri, era ndi kuggyayo; era olifira mu mikono gya Yusufu."

⁵ Awo Yakobo n'ava e Beriseba, batabani be ne bamutwalira wamu n'abaana baabwe abato, ne bakazi baabwe ne babassa mu magaali Falaawo ge yaweereza okumutwala. ⁶ Era ne batwala ebisibo n'ebintu byabwe bye baafunira mu nsi ya Kanani ne batuuka e Misiri, Yakobo wamu n'ezzadde lye. ⁷ Batabani be ne bazzukulu be, bawala be n'abaana ba bawala be; ezzadde lye lyonna n'alireeta mu Misiri wamu naye.

Abaana n'Abazzukulu ba Yakobo

⁸ Gano ge mannya g'abazzukulu ba Isiri-yiri abaagenda e Misiri ne Yakobo:

Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye,

⁹ ne batabani ba Lewubeeni:

Kanoki, ne Palu, ne Kezulooni ne Kalumi.

¹⁰ Ne batabani ba Simyoni:

Yamweri, ne Yamini, ne Okadi, ne Yakini,
ne Zokali ne Sawuli omwana w'omukazi
Omukanani.

¹¹ Ne batabani ba Leevi:

Gerusoni, ne Kokasi ne Merali.

¹² N'aba Yuda:

Eri, ne Onani, ne Seera, ne Preezi ne Zeera;
naye bo Eri ne Onani baafira mu nsi ya
Kanani.

Batabani ba Preezi baali:

Kezulooni ne Kamuli.

¹³ Bo aba Isakaali baali:

Tola, ne Puva, ne Yobu ne Simuloni.

¹⁴ Batabani ba Zebbulooni baali

Seredi, ne Eroni ne Yaleeri.

¹⁵ Abo be batabani ba Leeya be yazaalira
Yakobo nga bali mu Padanalaamu,

omuwala ye yali Dina. Abaana
bonna aboobulenzi n'aboobuwala
baali amakumi asatu mu basatu.

- 16 Batabani ba Gaadi baali
Zifiyooni, ne Kagi, ne Suni, ne Ezuboni, ne
Eri, ne Alodi ne Aleri.
- 17 Bo batabani ba Aseri be bano:
Imuna, ne Isuva, ne Isuvi, ne Beriya
awamu ne Seera mwannyinaabwe.
Bo Batabani ba Beriya baali
Keba ne Malukiyeeri.
- 18 Bano be batabani ba Zirupa, Lab-
baani gwe yawa Leeya muwala we,
be yazaalira Yakobo; abantu kkumi na
mukaaga.
- 19 Batabani ba Laakeeri, mukazi wa Yakobo be
bano
Yusufu ne Benyamini.
- 20 Aba Yusufu ng'ali e Misiri baali Manase
ne Efulayimu, Asenaasi muwala wa Po-
tiferi kabona wa Oni be yamuzaalira.
- 21 Ne batabani ba Benyamini be ba:
Bera, ne Bekeru, ne Asuberi, ne Gera, ne
Naamani, ne Eki, ne Losi, ne Mupimu, ne
Kupimu ne Aludi.
- 22 Abantu abasibuka mu Laakeeri
mukazi wa Yakobo baali kkumi na
bana.
- 23 Mutabani wa Ddaani ye
Kusimu.
- 24 Bo aba Nafutaali be ba:
Yazeeri, ne Guni, ne Yezeri, ne Siremu.

25 Bano be baava mu Biira mukazi wa Yakobo, Labbaani gwe yawa Laakeeri muwala we; bonna be bantu mu-sanvu.

26 Abantu bonna aba Yakobo abajja mu Misiri, ab'enda ye nga totad-deeko baka baana be, baali abantu nkaaga mu mukaaga. 27 Batabani ba Yusufu abaamuzaalirwa ng'ali mu Misiri baali babiri. Abantu bonna ab'ennyumba ya Yakobo abajja e Misiri baali nsanvu*.

Okutuula e Misiri

28 Yakobo n'atuma Yuda eri Yusufu aje amusisinkane mu Goseni, ne batuuka e Goseni. 29 Awo Yusufu n'ateekateeka eggaali lye n'agenda okusisinkana Isirayiri kitaawe e Goseni, n'amweraga, n'amugwa mu kifuba n'akaabira mu kifuba kye okumala akabanga.

30 Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Kale kaakano ka nfe, kubanga ndabye amaaso go ne ntegeera nti okyali mulamu."

31 Yusufu n'agamba baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe nti, "Nzija kugenda eri Falaawo mugambe nti, 'Baganda bange n'ennyumba ya kitange abaali mu nsi ya Kanani baze gye ndi. 32 Kyokka balunzi; balunda ente era baleese amagana gaabwe n'ebisibo byabwe ne byonna bye balina.' 33 Kale Falaawo bw'abayita n'ababuza nti, 'Mukola mulimu ki?' 34 Mumuddemu nti, 'Abaweereza bo kasookedde

* **46:27** Awamu kigamba nsavu mu bataano

tuzaalibwa tuli balunzi, ffe ne bajjajjaffe.’ Mulyoke mubeere mu nsi ya Goseni, kubanga abalunzi baamuzizo eri Abamisiri.”

47

¹ Awo Yusufu n’agenda eri Falaawo n’amugamba nti, “Kitange ne baganda bange n’amagana gaabwe n’ebisibo byabwe ne byonna bye balina bazze nga bava mu Kanani; kaakano bali Goseni.” ² Yalondako bataano ku baganda be, n’agenda nabo ewa Falaawo.

³ Falaawo n’ababuza nti, “Omulimu gwammwe mulimu ki?” Ne bamuddamu nti, “Abaweereza bo tuli balunzi nga bajjajjaffe. ⁴ Tuzze muno kunoonyeza bisibo byaffe muddo, kubanga abaddu bo tuva mu njala mpitirivu eri mu Kanani; ne kaakano abaddu bo tukusaba tubeere e Goseni.”

⁵ Awo Falaawo n’agamba Yusufu nti, “Kittaawo ne baganda bo bazze gy’oli. ⁶ Ensi y’e Misiri gw’ogirinako obuyinza, teeka kitaawo ne baganda bo awasinga obulungi; bateeke e Goseni. Era obanga omanyi asobola mu bo muwe akuume ente zange.”

⁷ Awo Yusufu n’ayingiza Yakobo, kitaawe n’amwanjula eri Falaawo. Yakobo n’asabira Falaawo omukisa. ⁸ Falaawo n’abuuza Yakobo nti, “Olina emyaka emeka?” ⁹ Yakobo n’addamu nti, “Emyaka egy’olugendo lwange mu nsi giri kikumi mu amakumi asatu; emyaka gyange gibadde mitono era mizibu; siwangadde nga bajjajjange.” ¹⁰ Olwo Yakobo n’asabira Falaawo omukisa n’ava mu maaso ga Falaawo.

¹¹ Awo Yusufu n'asenza kitaawe ne baganda be e Misiri, n'abawa ekitundu ekyali kisinga obulungi eky'e Goseni, mu Disitulikiti ey'e Lamusesi nga Falaawo bwe yalagira. ¹² Yusufu n'awa kitaawe ne baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe emmere ng'omuwendo gw'abaana baabwe bwe gwali.

Yusufu mu Njala

¹³ Awo emmere n'eggwa mu kitundu ekyo kyonna kubanga enjala yayitirira obungi, ne kireetera ensi y'e Misiri ne Kanani okukosebwa ennyo. ¹⁴ Yusufu n'akunjaanya ensimbi zonna ezaali mu Misiri ne mu Kanani ng'abaguza emmere; n'azireeta mu lubiri lwa Falaawo. ¹⁵ Awo ensimbi bwe zagga ku bantu b'e Misiri ne Kanani ne bajja eri Yusufu ne bamugamba nti, "Tuwe emmere. Ensimbi zituweddeko. Lwaki tufa?"

¹⁶ Yusufu n'abagamba nti, "Kale obanga ensimbi zibaweddeko mundeetere ensolo zamwe mbaguze emmere." ¹⁷ Awo ne bamuleetera amagana g'ensolo zaabwe, omwali embalaasi, n'endiga, n'ente, n'endogoyi, okubiwaanyisaamu emmere; emmere eyo n'ebayisa mu mwaka ogwo.

¹⁸ Omwaka ogwo bwe gwaggwaako, ne bajja eri Yusufu mu mwaka ogwaddirira ne bamugamba nti, "Tetuukukise mukama waffe, ensimbi zituweddeko n'ensolo zaffe zifuuse zizo tewali kye tusigazza, wabula emibiri gyaffe gino n'ebyalo byaffe. ¹⁹ Tufira ki nga w'oli? Tuguleffe n'ebyalo byaffe otuwe emmere tuleme okufa,

naffe tuliba baddu ba Falaawo, ensi yaffe ereme okuzikirira.”

²⁰ Bw’atyo Yusufu n’agulira Falaawo ensi yonna ey’e Misiri. Abamisiri kinoomu, bonna ne batunda ebyalo byabwe kubanga enjala yali mpi-tirivu, ensi yonna n’efuuka ya Falaawo. ²¹ Bwe batyo n’abantu baamu okuva ku njuyi zonna ne bafuuka baddu ba Falaawo. ²² Ekitundu kya bakabona kye kyokka ky’ataagula, kubanga bo baasasulwanga Falaawo. Kye yabasasulanga kwe beeguliranga ebyokulya; bo kyebaava batatunda ttaka lyabwe.

²³ Awo Yusufu n’agamba abantu nti, “Mulabe, olwa leero mbaguze mmwe n’ebyalo byammwe; mbagulidde Falaawo. Kale kaakano ensigo zino zammwe munaazisiga. ²⁴ Bwe mulikungula, muliwa Falaawo ekitundu kimu kyakutaano, ebitundu bina bya kutaano biriba byammwe, okuba ensigo mu nnimiro zammwe, n’emmere ku lwammwe n’ab’ennyumba zammwe n’abaana bammwe.” ²⁵ Ne bamudamu nti, “Otuwonyezza okufa; mukama waffe bw’anaasiima tuliba baddu ba Falaawo.”

²⁶ Awo Yusufu n’ateeka etteeka erikwata ku ttaka mu nsi y’e Misiri; weeliri n’okutuusa kaakano, nti ekitundu kimu kyakutaano kiba musolo gwa Falaawo; ettaka ly’abakabona lyokka lye litaafuuka lya Falaawo.

Ekisuubizo kya Yusufu eri Yakobo

²⁷ Bw’atyo Isirayiri n’abantu be ne babeera mu nsi y’e Misiri, mu Goseni, ne bagaggawalira mu kitundu ekyo. Baazaala ne baala nnyo. ²⁸ Yakobo n’amala mu Misiri emyaka kkumi na musanvu.

Bw'atyo Yakobo n'awangaala emyaka kikumi mu ana mu musanvu. ²⁹ Ekiseera eky'okufa kwa Isirayiri bwe kyali kisémbédde, n'ayita mutabani we Yusufu n'amugamba nti, "Obanga nfunye ekisa mu maaso go teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange, ondayirire ng'onompulira n'otonkuusakuusa: tonziikanga mu Misiri, ³⁰ onteekanga wamu ne bajjajjange. Olintwala n'onziika ku butaka."

Yusufu n'amuddamu nti, "Ndikola nga bw'ogambye."

³¹ N'amugamba nti, "Ndayirira." N'amulayirira. Awo Isirayiri n'akoteka omutwe gwe ng'atudde emitwetwe w'ekitanda kye.

48

Yakobo Asabira Batabani ba Yusufu Omukisa

¹ Oluvannyuma Yusufu n'ategezebwa nti, "Laba, kitaawo mulwadde." Bw'atyo n'atwala batabani be Manase ne Efulayimu; ² Yakobo n'ategezebwa nti, "Mutabani wo azze okukulaba."

Awo Yakobo ne yeekakaba ku kitanda kye n'atuula. ³ N'agamba Yusufu nti, "Katonda Ayinzabyonna yandabikira e Luzi mu nsi ya Kanani n'ampa omukisa. ⁴ N'anjamba nti, 'Laba, ndikwaza n'osukkirira ne nkufuula abantu abangi, era ensi eno ndigiwa ezzadde lyo okuba obutaka bwabwe ennaku zonna.'

⁵ "Kale kaakano batabani bo bombi abaakuzaalirwa mu Misiri nga sinnajja, bange; Efulayimu ne Manase baliba bange nga Lewubeeni ne Simyoni bwe bali. ⁶ N'abo abaakuzaalirwa

oluvannyuma lwabwe baliba babo, banaay-
itibwa amannya ga baganda baabwe mu mugabo
gwabwe. ⁷ Kubanga bwe najja ng'ava e Paddani,
ne ndaba ennaku Laakeeri n'anfirako mu kkubo
mu nsi ya Kanani, nga nkyagenda Efulasi; ne
mmuziika eyo mu kkubo erigenda Efulasi, ye
Besirekemu."

⁸ Isirayiri bwe yalaba batabani ba Yusufu
n'abuuzza nti, "Bano be baani?"

⁹ Yusufu n'addamu kitaawe nti, "Be batabani
bange, Katonda b'ampeeredde wano."

N'amugamba nti, "Nkusaba obansebereze
mbasabire omukisa."

¹⁰ Mu kiseera kino amaaso ga Isirayiri gaali
gayimbadde olw'obukadde, nga takyasobola ku-
laba. Awo Yusufu n'abamusebereza, Yakobo
n'abagwa mu kifuba n'abanywegera.

¹¹ Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Saasuubira
kulaba maaso go; era laba Katonda ansoboze-
sezza okulaba n'abaana bo."

¹² Awo Yusufu n'abaggya ku maviivi ge
n'avuunama wansi. ¹³ Yusufu n'abatwala bombi,
Efulayimu ng'ali mu mukono gwe ogwa ddyo, ok-
wolekera ogwa Isirayiri ogwa kkono, ne Manase
ng'ali mu mukono gwe ogwa kkono okwolekera
ogwa Isirayiri ogwa ddyo, n'abamusebereza.

¹⁴ Isirayiri n'agolola omukono gwe ogwa ddyo
n'aguteeka ku mutwe gwa Efulayimu eyali
omuto, n'omukono gwe ogwa kkono n'aguteeka
ku mutwe gwa Manase, n'ayisinjanyanya emikono
gye, kubanga Manase ye yasooka okuzaalibwa.

¹⁵ N'awa Yusufu omukisa, n'agamba nti,
"Katonda wa jjajjange

Ibulayimu ne kitange Isaaka gwe baatambu-
lira mu maaso ge,
Katonda oyo ankulembede obulamu bwange
bwonna
okutuusa leero,
¹⁶ Malayika oyo eyannunula okuva mu bizibu
byonna,
owe omukisa abalenzi bano.
Erinnya lyange lyeyongerenga okutumibwa mu
bo
era n'erya Ibulayimu n'erya Isaaka.
Era bafuuke ekibiina ekinene
mu maaso g'ensi."

¹⁷ Yusufu bwe yalaba nga kitaawe atadde
omukono gwe ogwa ddyo ku Efulayimu
n'atakyagala, n'akwata omukono gwa kitaawe
okuguggya ku mutwe gwa Efulayimu aguzze
ku mutwe gwa Manase. ¹⁸ N'agamba kitaawe
nti, "Kireme kuba kityo, kitange, kubanga ono
ye mubereberye, teeka omukono ogwa ddyo ku
mutwe gwe."

¹⁹ Naye kitaawe n'agaana n'agamba nti,
"Mmanyi, mwana wange, mmanyi nti alifuuka
eggwanga era aliba mukulu; kyokka muto
we aliba mukulu okumusinga era alivaamu
amawanga mangi." ²⁰ Awo n'abasabira omukisa
ku lunaku olwo ng'agamba nti,
"Abaana ba Isirayiri basabiragane omukisa nga
bagamba nti,
'Katonda akuyise nga Efulayimu ne Man-
ase.'"

Bw'atyo n'ateeka Efulayimu mu maaso ga Man-
ase.

21 Ate Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Laba, nnaatera okufa, kyokka Katonda alibeera naawe era alikuzzaayo mu nsi ya bajjajaabo. 22 Wabula ggwe nkuwadde kinene okusinga baganda bo, nkuwadde ekitundu kimu ekikirira olusozi, kye naggya ku Bamoli n'ekitala kyange n'omutego gwange."

49

Yakobo Asabira Batabani be Omukisa

1 Awo Yakobo n'ayita batabani be n'abagamba nti, Mukunjaane, ndyoke mbategeeze ebiribabaako mu nnaku ezijja.

2 Mukunjaane muwulire, mwe abaana ba Yakobo,
muwulirize Isirayiri kitammwe.

3 Lewubeeni ggwe mubereberye wange,
amaanyi gange, ebibala ebibereberye
eby'amaanyi gange,
ekitiibwa n'obuyinza ebityirivu.

4 Naye tafugika, oli ng'amayengo g'ennyanja,
naye tokyali wa kitiibwa,
kubanga walinnya ekitanda kya kitaawo,
mu nnyumba yange, n'okyonona.

5 Simyoni ne Leevi baaluganda,
ebitala byabwe byakulwanyisa bya maanyi.

6 Ayi omwoyo gwange teweetaba mu kuteesa
kwabwe.

Ayi omwoyo gwange teweegatta nabo.
Kubanga mu busungu bwabwe batta abantu,

olw'okwekulumbaza kwabwe baatema ente
olunywa.

7 Obusungu bwabwe bukolimirwe, kubanga
bungu;

n'obukambwe bwabwe, kubanga bwa ttima.

Ndibaawula mu Yakobo,
ndibasaasaanya mu Isirayiri.

8 Yuda gwe baganda bo banaakutenderezanga.
Omukono gwo gunaatulugunyanga abalabe
bo.

Abaana ba kitaawo banaakuvuunamiranga.

9 Yuda, mwana w'empologoma.

Oyambuse mwana wange, ng'ovudde ku
muyiggo.

Yakutama, yabwama ng'empologoma.

Ddala ng'empologoma enkazi, ani anaak-
wenjanga?

10 Era omuggo gw'omufuzi teguuvenga wakati
wa bigere bya Yuda,
okutuusa Siiro lw'alijja;
era oyo amawanga gonna
gwe ganaawuliranga.

11 Alisiba endogoyi ku muzabbibu,

n'omwana gw'endogoyi ku muzabbibu
ogusinga obulungi,

ayoza ebyambalo bye mu nvinnyo,

n'engoye ze mu musaayi gwe zabbibu.

12 Amaaso ge galimyuka wayini,

n'amannyo ge galitukula okusinga amata.

13 Zebbulooni alibeera ku mabbali ga nnyanja;

anaabanga mwalo gw'amaato,

ensalo ze ziriba ku Sidoni.

- 14 Isakaali ndogoyi ya maanyi,
ng'akutama wakati mu bisibo by'endiga;
- 15 yalaba ng'ekifo ky'okuwummuliramu kirungi;
nga n'ensi esanyusa;
n'alyoka akkakkanya ekibegabega kye okusitula,
n'afuuka omuddu ow'okukozesebwanga
emirimu egy'obuwaze.
- 16 Ddaani anaalamulanga mu bwenkanya abantu
be
ng'ekika ekimu ku bika bya Isirayiri.
- 17 Ddaani anaaba musota mu kkubo,
essalambwa ku kkubo,
eriruma ebisinziiro by'embalaasi,
omwebagazi waayo alyoke agwe emabega
waayo.
- 18 Nnindirira obulokozi bwo, Ayi MUKAMA.
- 19 Gaadi alirumbibwa ogubiina gw'abanyazi,
naye ye, alibafubutukira emabega.
- 20 Aseri emmere ye eneebanga ngimu,
era anaagemuliranga kabaka ebyokulya.
- 21 Nafutaali mpeewo ya ddembe,
avaamu ebigambo ebirungi.
- 22 Yusufu lye ttabi eribala ennyo,
ettabi eribala ennyo eriri ku mugga;
abaana be babuna bbugwe.

- 23 Abalasa obusaale baamulumba bubi nnyo,
baamulasa ne bamulumya nnyo;
- 24 naye omutego gwe ne gunywera,
n'emikono gye ne gitasagaasagana.
Olw'omukono gwa Ayinzabyonna owa Yakobo,
olw'Omusumba, Olwazi lwa Isirayiri,
- 25 olwa Katonda wa kitaawo, akuyamba,
olwa Ayinzabyonna akuwa omukisa,
omukisa oguva waggulu mu ggulu,
omukisa ogwa wansi mu buziba,
omukisa ogw'omu lubuto ne mu mabeere.
- 26 Omukisa gwa kitaawo
gusinga omukisa gwa bajjajjange,
gusinga egyo egyaweebwa bajjajja ab'edda.
Gino gyonna gibeere ku mutwe gwa Yusufu,
gibeere ne ku bukowekowe bw'oyo
eyayawukanyizibwa ne baganda be.
- 27 Benyamini musege ogunyaga,
mu makya alya omuyiggo,
mu kawungeezi n'agaba omunyago.
- 28 Ebyo byonna by'ebika ekkumi n'ebiriri ebya
Isirayiri, era ebyo kitaabwe bye yayogera nabo
ng'abasabira omukisa. Buli omu ng'amusabira
omukisa ogumusaanira.

Okufa kwa Yakobo

- 29 Oluvannyuma n'abakuutira n'abagamba nti,
"Nditwalibwa eri abantu bange gye baatwal-
ibwa. Munziikanga wamu ne bajjajjange, mu
mpuku eri mu nnimiro ya Efulooni Omukiiti,
30 mu mpuku eri mu nnimiro ya Makupeera,

okumpi ne Mamule, mu nsi ya Kanani, Ibulayimu gye yagulira mu nnimiro, okuva ku Efulooni Omukiiti. Yagigula okuba obutaka bw'okuziikangamu. ³¹ Awo we waaziikibwa Ibulayimu ne Saala mukazi we, era ne Isaaka ne Lebbeeka mukazi we, we baaziikwa, era awo we naziika Leeya. ³² Ennimiro n'empuku erimu byagulibwa okuva ku baana ba Kesi."

³³ Yakobo bwe yamala okukuutira batabani be, n'azaayo ebigerere bye mu kitanda, n'assa omukka ogw'enkomerero n'afa n'akuŋŋaanyizibwa eri abantu be.

50

¹ Awo Yusufu n'agwa mu maaso ga kitaawe n'akaaba, n'amunywegera. ² Yusufu n'alagira abaweereza be abasawo, okukalirira omulambo gwa kitaawe. Bwe batyo abasawo ne bakalirira omulambo gwa Isirayiri; ³ baali beetaaga ennaku amakumi ana okukoleramu ekyo. Ezo ze nnaku ezakaliririrwangamu emirambo. Abamisiri ne bakungubagira Yakobo okumala ennaku nsanvu.

⁴ Awo ennaku ez'okukungubagiramu Yakobo bwe zaggwaako, Yusufu n'ayogera n'ennyumba ya Falaawo, n'agamba nti, "Obanga ndabye ekisa mu maaso gammwe munjogerereyo ewa Falaawo. Mumugambe nti, ⁵ 'Kitange yandayiza ng'agamba nti, "Nnaatera okufa; mu ntaana yange gye nesimira mu nsi ya Kanani, omwo mw'onziikanga." Kale kaakano mbasaba mundeke ŋende nziike kitange; oluvannyuma nkomewo.'"

⁶ Falaawo n’addamu nti, “Genda oziike kitaawo nga bwe yakulayiza.”

⁷ Awo Yusufu n’ayambuka wamu n’abaweereza ba Falaawo bonna, n’abakulu b’ennyumba ye, n’abakulu ba Misiri bonna, ⁸ n’ab’ennyumba ya Yusufu, ne baganda be, n’ab’ennyumba ya kitaawe. Abaana bokka be baasigala mu Goseni n’ebisibo byabwe n’amagana gaabwe. ⁹ N’agenda n’amagaali n’abeebagala embalaasi era ekibiina kyali kinene nnyo.

¹⁰ Bwe baatuuka ku gguuliro lya Atadi ng’osomose Yoludaani, ne bakungubaga okukungubaga okutagambika okujjudde ennaku; Yusufu n’akungubagira kitaawe okumala ennaku musanvu. ¹¹ Abantu ab’omu nsi, Abakanani, bwe baalaba okukungubaga mu gguuliro lya Atadi ne bagamba nti, “Okukungubaga kuno kwa ntiisa eri Abamisiri.” Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Aberumizirayimu, ekiri emitala wa Yoludaani.

¹² Bwe batyo batabani ba Yakobo ne bakola nga bwe yabalagira. ¹³ Baamwetikka ne bamutuusa mu Kanani, ne bamuziika mu mpuku eyali mu nnimiro ya Makupeera, okumpi ne Mamule, Ibulayimu gye yagula okuva ku Efulooni Omukiiti, aziikengamu abantu be. ¹⁴ Yusufu bwe yamala okuziika kitaawe n’addayo e Misiri wamu ne baganda be ne bonna abaayambuka naye okuziika kitaawe.

¹⁵ Baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe afudde, ne bagamba nti, “Osanga Yusufu ajja kutukyawa yeesasuze olw’ebibi byonna bye twamukola.” ¹⁶ Kyebaava bamu-

tumira nga bagamba nti, “Kitaawo bwe yali tannafa yatulagira nti ¹⁷ tugambanga Yusufu nti, ‘Nkusaba osonyiwe baganda bo bye bakusobya n’ekibi kyabwe, kubanga baasobya nnyo gy’oli.’ Kale nno kaakano tukusaba osonyiwe okusobya kw’abaweereza ba Katonda wa kitaawo.” Yusufu bwe baakimugamba n’akaaba.

¹⁸ Baganda be ne bagenda gy’ali ne beeyala mu maaso ge ne bagamba nti, “Laba, tuli baddu bo.” ¹⁹ Naye Yusufu n’abagamba nti, “Temutya, nze ndi mu kifo kya Katonda? ²⁰ Mwagenderera okunnumya, naye Katonda n’akifuula ekirungi, n’akikozesa abantu baleme okufa. ²¹ Noolwekyo temutya, nzija kubalisa mmwe n’abaana bammwe.” Bw’atyo n’abagumya n’abazaamu amaanyi.

Okufa kwa Yusufu

²² Awo Yusufu n’abeera mu Misiri, ye n’ennyumba ya kitaawe. N’awangaala emyaka kikumi mu kkumi. ²³ N’alaba abaana ba Efulayimu, abazzukulu ab’omugigi ogwokusatu. Era n’alaba n’aba Makiri mutabani wa Manase abaazaalirwa ku maviivi ga Yusufu.

²⁴ Yusufu n’agamba baganda be nti, “Nnaatera okufa, naye Katonda alibakyalira n’abalinyisa okubaggya mu nsi eno; n’abatwala mu nsi gye yalayirira Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo.” ²⁵ Awo Yusufu n’alayiza abaana ba Isirayiri ng’agamba nti, “Katonda alibakyalira, nammwe mulinyisanga amagumba gange okugaggya wano.”

²⁶ Bw'atyo Yusufu n'afa, ng'alina emyaka kikumi mu kkumi; ne bakalirira omulambo gwe n'ateekebwa mu ssanduuko mu Misiri.

**Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa
ku katambi™**

**Ganda: Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa ku
katambi™ (Bible) of Uganda**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Luganda

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Akuapem Twi Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in

any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

b8f803ca-b3a3-5d67-9825-04daa3956553